Четвер, 7 листопада 2002 року. № 206 (2957) Ціна договірна

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

З нагоди 59-ї річниці визволення Києва від німецько-фашистських загарбників на могилу Невідомого солдата покладено квіти. В урочистій церемонії взяли участь Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, представники ветеранських організацій, керівники столиці.

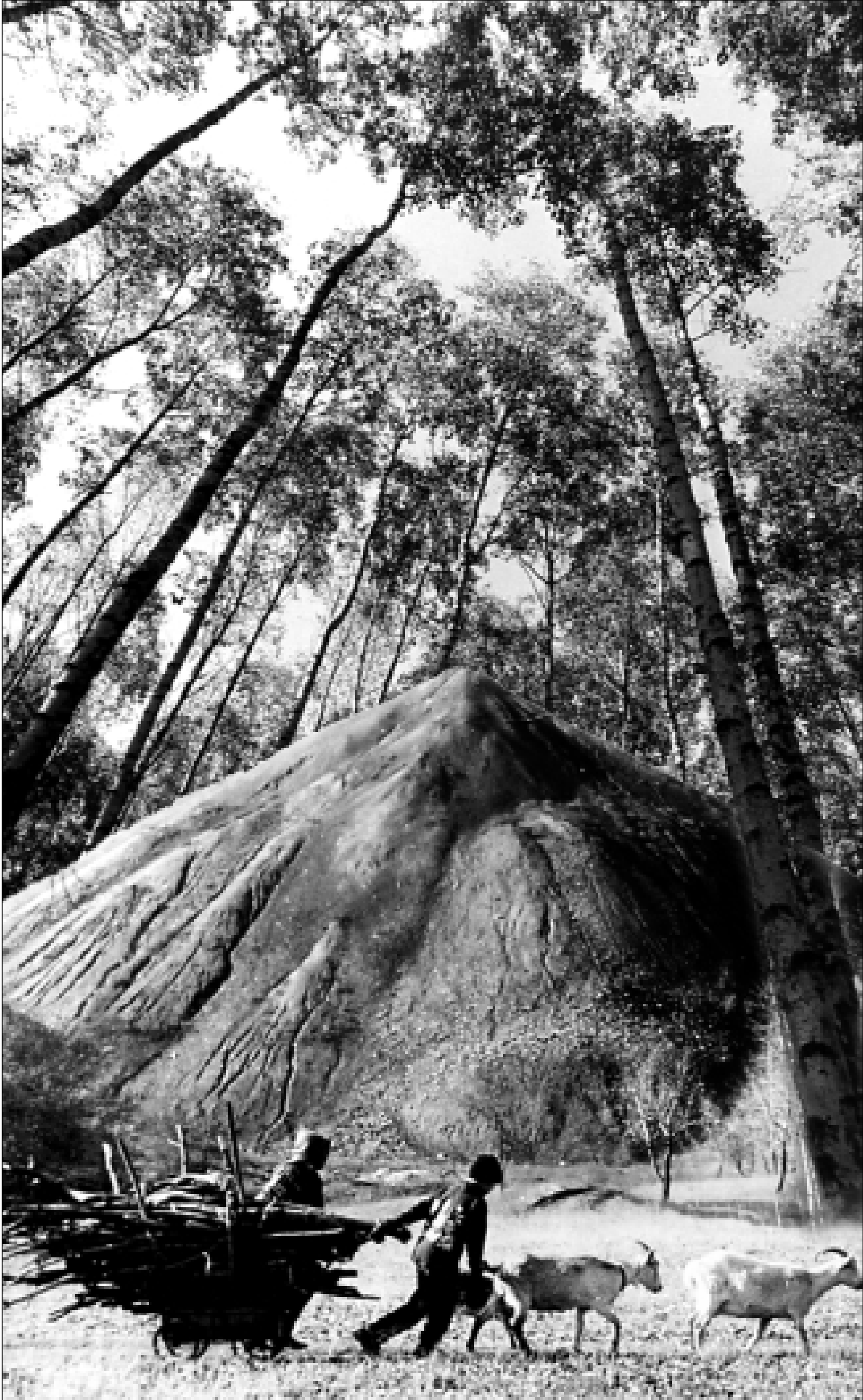
На знімку: під час урочистої церемонії.

НЕ БУДІТЬ ДРАКОНА В ТЕРИКОНІ!

У Донецькій області накопичено 50 відсотків загальноукраїнської кількості відходів вуглевидобувної та вуглезбагачувальної галузей, понад 40 відсотків металургійних шлаків, понад 30 відсотків золошлакових відходів теплоелектростанцій. Лише териконів в області налічується близько 600.

Обсяг накопичених в області виробничих відходів досяг чотирьох мільярдів тонн. Звалищами і накопичувачами відходів, кар'єрами та породними відвалами, відпрацьованими проммайданчиками, які вимагають рекультивації земель, зайнято вже близько двох відсотків території області. І цей процес триває.

(Продовження теми на 17-й стор.).

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

АКТУАЛЬНО

Хіба страйкують шахтарі, як гроші платять?

Свій грізний «безстроковий» страйк припинили гірники Західного Донбасу. Дніпропетровська обласна держадміністрація зробила все для того, щоб терміново погасити заборгованість у зарплаті. На двох шахтах — ім. Героїв космосу та ім. Сташкова — борги відшкодовано повністю. На решті підприємств вони ще залишаються, але нараховані за серпень гроші вже видано на «Ювілейній», «Степовій», «Благодатній» та «Західно-Донбаській». Сьогодні в регіоні на повну потужність працюють усі видобувні дільниці.

Липових відмінників — на море!

У вашої дитини проблеми з навчанням, а ви хочете, щоб вона стала відмінником? У Чернігові з цим проблем нема! Батьки школярів Чернігівської загальноосвітньої школи №1 у цьому переконалися. Деякі учні не тільки отримали табелі з найвищими оцінками, а й пільгові путівки за «відмінне навчання» до Міжнародного дитячого центру «Артек»!

У вашого нащадка «зоряна хвороба»? У Чернігові знову ж таки все вирішується дуже просто. Школярки отримали дипломи Чернігівського обласного управління з фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України за здобуті друге та третє місця у першості області з шашок і шахів у листопаді-грудні 2001 року. А тим часом такі змагання навіть не проводились!

(Закінчення на 20-й стор.).

Членів екіпажу ще не знайшли

Станом на 6 листопада ще невідома була доля двох членів екіпажу суховантажу «Дніпровець-6», який 4 листопада перекинувся поблизу Усть-Дунайського морського порту. Пошуки ускладнюють хвилі на Чорному морі висотою до 25 метрів, пориви вітру до 25 метрів за секунду і погана видимість.

У НОМЕР

«Кольчуга» не голка в копиці сіна

Україна не надала американо-британській комісії переконливих доказів своєї непричетності до продажу радарних установок «Кольчуга» Іракові.

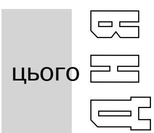
Про це заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин після зустрічі з послом Великобританії в Україні Робертом Брінклі. Він зазначив, що такий «основний висновок документів, що їх передала українській стороні американо-британська комісія з розслідування цього питання». В. Литвин також наголосив, що коментувати цю доповідь поки що передчасно, бо її зміст лише вивчають у Міністерстві закордонних справ України.

(Закінчення на 7-й стор.)

Акцент на торгівлю та інвестиції

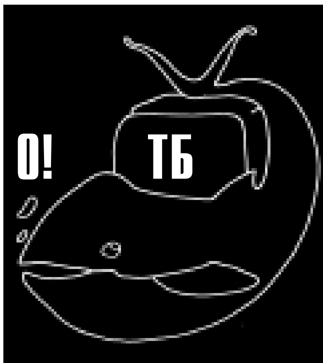
Президент України Леонід Кучма вчора прибув з дводенним офіційним візитом до Австрії. Програмою візиту передбачено його зустрічі з Президентом Австрії Томасом Клестилем, Головою Національної ради (парламенту) Гайнцем Фішером.

Леонід Кучма також зустрінеться з представниками української громади, візьме участь у церемонії під'єднання України до інформаційної наукової мережі. В світлі торгово-економічної та інвестиційної тематики Президент матиме зустріч з президентом Федеральної палати економіки Австрії й разом з Томасом Клестилем братиме участь в україно-австрійському бізнес-форумі. Під час візиту передбачено підписати два документи: угоду про міжнародні перевезення пасажирів та меморандум про взаєморозуміння між одним із австрійських концернів і Державним акціонерним товариством «Чорноморнафтогаз».

7 ЛИСТОПАДА

■ 1857 р. Народився Дмитро Багалій, історик і громадський діяч. ■ 1917 р. Жовтнева революція в Росії. До влади прийшли більшовики. ■ 1927 р. Створено Донецький український музично-драматичний театр. ■ 1936 р. Пуск Київського заводу верстатів-автоматів. ■ 1941 р. Сполучені Штати поширили на СРСР дію свого закону про ленд-ліз — передачу в борг або в оренду зброї, військової техніки, продовольства. ■ 1951 р. Введено в дію перший в Україні телецентр. ■ 1993 р. Помер гандбольний тренер Ігор Турчин.

Сьогодні у номері програма телепередач ▼ 11—14

Боротися за внутрішній ринок є кому ▼ 16

Рада енергоринку звинувачує передавальні станції у боргах за електроенергію

Зв’язки і співробітництво не повинні бути предметом політичних спекуляцій

Виступ Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА на Міжнародному економічному форумі. Бєлгород, 4 листопада 2002 року

Шановні учасники та гості форуму!

Друзі!

Я радий вітати представницьке зібрання.

Такі зустрічі, вважаю, необхідні й корисні. Вони потрібні для того, щоб ще ясніше побачити, відчути себе у швидкоплинному часі та світі, що стрімко змінюється, узагальнити досвід розвитку відносин і співробітництва, зняти з нього негативні нашарування, змінити клімат довіри і взаєморозуміння.

І, нарешті, просто подивитися одне одному в очі, потиснути одне одному руки.

За насиченістю подіями, глибиною та наслідками змін період, прожитий нами на рубежі століть і тисячоліть, і той, що переживаємо нині, — особливий, унікальний, його не виміряти звичайними і звичними календарними мірками. Проте в часових масштабах історії, на тлі одвічного співіснування, добросусідства і взаємозв’язків братських слов’янських народів він схожий на коротку, невловиму мить.

Але саме ця мить визначає нині дуже й дуже багато і багатому чому має задати тон. Від усіх нас, від нашої доброї волі, відповідальності перед майбутнім і нащадками залежить, щоб вектори подальшого руху слов’янських народів, які перейшли на міжнародно-правові норми своїх взаємовідносин і взаємодії, визначалися, виходячи з якісно нових умов, нової системи історичних координат, з урахуванням найкардинальніших змін, що й надалі відбуваються на пострадянському просторі, та перспектив, які відкриваються. А водночас, що не менш важливо, — не відхилялися від чудових і плідних традицій, започаткованих у сиву давнину і збагачуваних на всіх наступних етапах.

Є об’єктивні умови, в яких проростали і міцніли ці традиції, що фокусувалися у великому і неминущому відчутті спільності, — географія, схожість доль, унікальний досвід спільної історії, постійні та багатогранні зв’язки.

Та є й інші чинники, не такі очевидні й помітні, але не менш важливі й дійові. Чинники, які належать скоріше до сфери емоцій, глибоко особистої, а часто і підсвідомої, аніж до політичної чи навіть буденної життєвої логіки. Їх засвоюють змалку, вбирають з молоком матері, вони постійно поповнюються особистим досвідом.

Ми можемо і зобов’язані зберегти це відчуття і ці традиції, зробити каталізатором подальшого зміцнення зв’язків і поглиблення співробітництва. І не дозволити перетворювати їх на предмет політичних спекуляцій, що нерідко спостерігається. Бо не перевелися ще політики і політтехнологи, котрі намагаються зіграти на найсвятішому, зачепити найпотаємніші струни в людських душах, щоб отримати якісь свої дивіденди, а заодно й посварити, роз’єднати людей і народи. Вони є і у вас, і в нас.

Звісно, і далі залишається в силі давня мудрість про те, що часи змінюються, і ми змінюємося разом з ними. І не тільки ми, а й весь навколишній світ. Він стає прагматичнішим і жорсткішим; поряд з позитивними процесами, тенденціями та явищами в ньому з’являються і такі, що не мають нічого спільного з цивілізацією, гуманністю і прогресом.

Недавні події в Москві — останній і, можливо, найстрашніший того доказ. Як би хотілося, щоб він був справді останнім!

Прагматичнішими та зрілішими стаємо і ми самі, позбуваючися решток наївних уявлень, ілюзій і помилок минулих років.

Ця тенденція особливо наочно та вражаюче виявляється в тому, що центр ваги у відносинах нових незалежних держав переміщується — або вже перемістився — у площину економіки. І значною мірою через те, що нам вдалося знайти взаємоприйнятні компромісні рішення з найпроблемніших і найгостріших питань у політичній сфері, в основному позбутися сковувальних комплексів і міфів давнього й недавнього минулого. До того ж нинішні економічні проблеми наших країн здебільшого схожі, мають спільне коріння і практично не позначені національною специфікою.

Зрештою, відкрилися перспективи використання можливостей незалежних держав на загальну користь, вигоду і благо їх народів.

Саме в такому світлі бачиться мені й нинішній форум. Вважаю, що він допоможе краще визначити напрями, резерви та цілі економічного співробітництва, точки докладання спільних зусиль, внесе більше системності та осмисленості в ідеологію і практику налагодження нових зв’язків та поглиблення вже наявних.

Тут воістину неозоре поле діяльності. Не втручатимуся в прерогативи тих, хто бачить проблеми і завдання, як то кажуть, ізсередини. Але просто не можна не згадати про те, що діапазон співробітництва не повинен обмежуватися традиційними торговельними відносинами. Хоча і для їх розвитку треба зробити ще дуже багато — передусім у плані створення та забезпечення нормального функціонування зони вільної торгівлі. До того ж на всьому просторі СНД, а не на території окремих груп держав.

Нашим країнам до снаги — і вони це вже доводять — розгорнути в рамках дво- і багатосторонніх програм

Медицина зачекає, а ДУСя ні?

У КОМІТЕТАХ ВР

Проект держбюджету України на 2003 рік, поданий урядом до Верховної Ради для розгляду в другому читанні, на засіданні бюджетного комітету не знайшов підтримки жодного депутата. Хоч його й представляли особисто Прем’єр-міністр Анатолій Кінах та Міністр фінансів Ігор Юшко. Фактично уряд запропонував абсолютно новий законопроект, у якому більшість показників істотно відрізняється і від підготовленого Кабміном до першого читання, і від схвалених парламентом висновків бюджетного комітету.

Головним каменем спотикання між урядом і парламентаріями досі залишається розмір дохідної частини бюджету. У законопроекті, поданому до другого читання, уряд пропонує встановити доходи державного бюджету на рівні 49 036 млн. грн., видатки — 49 852 млн. грн. Кабмін погодився збільшити державні доходи лише на трохи більше одного мільярда гривень, тоді як профільний комітет ВР наполягає, щоб вони зросли на п’ять із половиною мільярдів. Уряд принципово не погоджується з пропозицією комітету включити до дохідної частини бюджету частину прибутку державних підприємств і збільшення надходжень від ПДВ.

У законопроекті, підготовленому до другого читання, уряд передбачає за рахунок збільшення доходів збільшити деякі видатки, зокрема, на вугільну галузь (на 350 млн. грн.), фінансування заходів на ЧАЕС (на понад 700 млн.). Дещо перерозподіляються кошти між місцевими бюджетами. Водночас, як відзначив голова Комітету ВР з питань бюджету Петро Порошенко, у депутатів викликає подив, що уряд не підтримав пропозиції збільшити видатки на охорону здоров’я та капітальне будівництво, зате повернув на попередній рівень фінансування так званої ДУСі (Державного управління справами).

Певний компроміс вдалося знайти уряду і бюджетному комітетові щодо надходжень від приватизації. Бюджетний комітет уже не наполягає на обов’язковому включенні до дохідної частини надходжень від приватизації обленерго і «Укртелекому», віддавши уряду право самому визначити, які приватизиційні кошти записувати до державних доходів, а які ні. У такий спосіб комітет уже погодився на 2,1 млрд. грн. надходжень від приватизації, що пропонував Кабмін. Однак навіть цю цифру уряд не хоче включати до дохідної частини (хоча, як наголошували депутати, цього вимагає Бюджетний кодекс), пропонуючи залишити приватизиційні надходження поза державною скарбницею. Також залишається відкритою і дискусія стосовно макроекономічних показників — зокрема, курсу валюти, рівня інфляції та підвищення тарифів на електроенергію.

«Ми впевнені, що в такому вигляді цей проект бюджету через Верховну Раду не пройде», — заявив Петро Порошенко після закінчення засідання. Присутній на ньому Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Васильєв також висловив думку, що урядовий варіант проекту держбюджету-2003 не знайде підтримки у сесійній залі, й закликав представників уряду налаштуватися на конструктивну співпрацю з бюджетним комітетом до внесення законопроекту на обговорення в сесійну залу. Депутати та урядовці домовилися про створення спільної з урядом робочої групи, яка опрацьовуватиме законопроект до другого читання. А до голосування залишилося два тижні.

* * *

А на вчорашній прес-конференції в парламенті голова бюджетного комітету ВР Петро Порошенко заявив, що кожна цифра дохідної частини бюджету, запропонована комітетом, «обгрунтована». Голова комітету назвав урядовий проект бюджету «суперцентралізованим», бо в ньому, на його погляд, звужуються права регіонів. Він також відзначив, що фінансування силових структур і Державного управління справами має пріоритет над фінансуванням соціальних програм. На думку П. Порошенка, урядовий проект бюджету заохочує корупцію в державі, оскільки містить непрозорі механізми компенсації ПДВ і функціонування ВЕЗ. Тому бюджетний комітет має намір відстоювати свої пріоритети в роботі над бюджетом.

Юліана ШЕВЧУК.

У НОМЕР

Узгодженої кандидатури не буде

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає, що парламентська більшість не зможе визначити узгоджену кандидатуру на пост Прем’єр-міністра. Таку думку він висловив в інтерв’ю журналістам.

За словами В. Литвина, «це нереально».

Він також сказав, що Президент Леонід Кучма проведе консультації з керівниками фракцій і запропонує на цей пост одну з уже висунутих кандидатур, «яка матиме консолідовану підтримку».

Відповідаючи на запитання, хто із запропонованих кандидатів має більше шансів, глава парламенту підкреслив: це той, хто одержить підтримку найбільшої кількості парламентських фракцій і груп.

Голова ВР висловив упевненість, що інші кандидатури, крім уже запропонованих, не з’являться.

В. Литвин також зазначив, що від керівників депутатських фракцій і груп не залежить внесення єдиної кандидатури на пост Прем’єр-міністра, оскільки цього не дає змоги зробити Конституція України, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Справу Фельдмана буде знов розглянуто

Учора Верховний Суд України задовольнив скаргу Бориса Фельдмана на ухвалу апеляційного суду Києва у справі про оскарження неправомірних дій Київського слідчого ізолятора № 13 (в народі — «Лук’янівка») щодо незаконного тримання його під вартою. Ухвалу апеляційного суду Києва відмінено, а справу направлено на новий розгляд.

Нагадаємо. Апеляційний суд Києва скасував рішення Печерського місцевого суду Києва від 27 вересня 2001 р. і закрив провадження у справі Б. Фельдмана на підставі того, що, згідно зі ст.101 КПК України, у справах про злочини проти встановленого порядку несення служби, вчинені працівниками слідчих ізоляторів, начальник цієї установи є органом дізнання, тому питання тримання під вартою не належать до сфери управлінської діяльності слідчого ізолятора і вирішуються в порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України, а не згідно з цивільно-процесуальним законодавством.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ФОТОФАКТ

Біля Верховної Ради України відбувся мітинг, організований Міжнародною громадською організацією «Міжнародна ліга захисту прав громадян України». Мета акції — привернути увагу депутатів до проблем громадян України, постраждалих від діяльності довірчих товариств, страхових та трастових компаній.

і проектів співробітництво в науково-технічній сфері, наукоємних галузях, здатних забезпечити базу для прискореного піднесення економіки вже найближчим часом та якісних проривів у майбутньому. Згадаймо хоча б приклади з авіакосмічної галузі, які стали вже хрестоматійними.

У такій аудиторії особливо хотілося б підкреслити і нагальну потребу розвитку та поглиблення міжрегіонального та прикордонного співробітництва, рівень організації і результати якого поки що не можуть задовольнити. Для цього закладено непогану основу, зокрема й за підсумками представницьких зустрічей цього року.

Хотілося б сподіватися, що нинішній форум якщо і не знайде відповідей на всі назрілі питання, то істотно до них наблизить.

Такі підходи, така політика відповідають засадам дружби, рівноправності і здорового глузду. Тож, певен, за ними майбутнє.

Шановні колеги, друзі!

Часи тепер такі, що доводиться дедалі більше, дедалі скрупульозніше рахувати і розраховувати. Проте сутність наших економічних взаємозв'язків навряд чи варто було б зводити лише до голого практицизму і холодного розрахунку, до гонитви за сьогочасною вигодою. Вони, ці взаємозв'язки, одухотворені тисячолітньою історією братерства та спільності доль слов'янських народів.

Не зайво додати, що вже в самій економізації міждержавних відносин за визначенням закладено потужну інтегрувальну основу.

І, гадаю, не випадково місцем проведення економічного форуму обрано цю землю, освячену подвигом героїв Курської битви, а в його програмі — відвідання пов'язаних з нею місць і православних святинь.

Це — наше спільне, непорушне, і його в нас нікому не відібрати!

Прискорюючи та поглиблюючи свою економічну інтеграцію, зміцнюючи духовну спорідненість, слов'янські народи допоможуть один одному вийти на стовпову дорогу прогресу та процвітання, облаштувати свої держави і побудувати собі гідне життя.

Але так само безперечно й інше: зазначені процеси не повинні означати «табу» на розширення контактів з іншими державами, міжнародними об'єднаннями та організаціями, відособлення, відгороджування від решти світу. Відповідно треба остаточно і безповоротно подолати рудименти одномірного, одноплінійного мислення, коли якась орієнтація, а тим паче зближення з будь-ким неодмінно кваліфікуються як «дружба проти когось».

Вам відомо, що Україна проголосила магістральним курсом і стратегічною метою своєї політики європейський вибір.

Цим окреслено не тільки цілі та терміни офіційного здобуття нашою країною того чи того статусу в європейських структурах, хоча ми, звісно, вважаємо це досить важливим.

Ідеться про сутнісне, глибинне — наближення до норм, стандартів і параметрів реальної демократії, громадянського суспільства, цивілізованого соціально орієнтованого ринкового господарства, реалізацію ідей економічної свободи, прав людини, зростання добробуту, рівня, якості та гідності її життя.

Хто може заперечити проти такої конкретики?

Проте знайшлися політики, які умудрилися побачити за цим віддалення від Росії, — та й годі. Начебто в згаданій меті України немає необхідного і найважливішого уточнення: «До Європи — з Росією». І начебто немає в обох країн Великого договору і відносин стратегічного партнерства, немає постійних ділових контактів політичного керівництва.

Водночас політики, котрі дивляться в геть інший бік, розцінюють зміцнення взаєморозуміння та співробітництва з Росією як зраду національних інтересів і західних ідеалів.

Позиції, як бачимо, діаметрально протилежні, а підходи ті самі, лише з різними знаками. Залишається сподіватися, що і ваші, і наші надто гарячі голови зрештою на цю дитячу хворобу перехворіють.

Обстоювати, захищати свої інтереси — невід'ємне право кожної нації, кожної держави. Співвідносити, гармонізувати це прагнення і практичну його реалізацію з глобальними процесами, колективно шукати шляхи розв'язання проблем загальної безпеки, забезпечення справедливого демократичного світоустрою — їхній обов'язок.

Як я уявляю, це головний імператив, продиктований викликами нинішнього динамічного і вимогливого часу.

Я хотів би завершити свій виступ простою, але місткою народною мудрістю: «Дружба і братерство — цінніші за багатство». Глибоко, правильно і підтверджено віками. Але, як то кажуть, не зайвим буде і багатство. А воно, створюване в економічній сфері, має збільшуватися нашими дружбою і братерством.

Сподіваюся, що ця зустріч стане вагомим внеском у подальше їх зміцнення.

Бажаю форуму успішної, плідної роботи, а народам наших країн — миру, добра і процвітання.

Дякую за увагу.

ЗАКОНоДАВець

Оштрафують, конфіскують, ще й мито стягнуть

НОВА НОРМА: Верховна Рада України прийняла новий Митний кодекс України (далі — МК), який істотно змінить законодавчі положення про відповідальність за порушення митних правил.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що в новому МК, окрім визначення загальних положень відповідальності за порушення митних правил (а це зроблено вперше), змінено кількість і зміст видів таких порушень, а також докладніше регламентовано провадження у справах про порушення митних правил (про два останні аспекти — у наступному числі «ЗАКОНоДАВця»).

МК установлює відповідальність лише за порушення митних правил, які є адміністративними правопорушеннями (ця відповідальність настає у разі, якщо правопорушення не тягнуть за собою кримінальну, наприклад, за контрабанду).

Визначено дві категорії суб'єктів відповідальності за порушення митних правил: 1) громадяни, які на момент вчинення такого правопорушення досягли 16-річного віку; 2) посадові особи підприємств.

Важливим є закріплений у новому МК принцип, відповідно до якого **притягнення до відповідальності за порушення митних правил не звільняє зазначених осіб від обов'язку сплати мита та інших податків і зборів (ст. 320).** Це положення дуже доцільне і з точки зору запобігання порушенням митних правил — за такої ситуації особі вигідніше вчинити так, як того вимагає закон, бо в разі виявлення скоєного нею митного правопорушення особа зазнає подвійних втрат — з неї стягується те, що вона й так мала за законом сплатити під час митного оформлення товарів, а ще до неї застосовується одне з адміністративних стягнень (переважно матеріального характеру).

Новий МК визначає три види стягнень, які можуть бути накладені за порушення митних правил: 1) попередження; 2) штраф; 3) конфіскація товарів. **За цього попередження та штраф можуть застосовуватися тільки як основний вид стягнення за вчинене правопорушення, а конфіскація товарів — як основний і як додатковий.** За одне й те саме порушення митних правил може накладатися тільки основне або основне й додаткове стягнення.

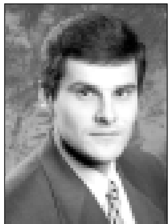
Аналіз санкцій 27 видів порушень митних правил, за які новий МК установлює відповідальність, свідчить, що найпоширенішим видом стягнення є штраф, — його передбачено у санкціях 26 статей, тоді як конфіскація майна — у десяти, а попередження — лише у трьох статтях. Зауважте, у багатьох випадках закон дозволяє альтернативно застосовувати штраф і попередження, штраф і конфіскацію, і лише в одному випадку санкція ст. 341 безальтернативно передбачає застосування конфіскації як основного виду стягнення.

Розмір штрафу залежить від характеру вчиненого правопорушення і може коливатись у межах від трьох до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (тобто від 51 до 17 000 тисяч гривень).

Відповідно до п. 3 ст. 322 МК конфіскації (себто примусовому вилученню товарів і безоплатній передачі їх у власність держави) підлягають: 1) товари, які є безпосередніми предметами порушення митних правил; 2) товари із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів митних правил від митного контролю; 3) транспортні засоби, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України. **Майте на увазі, що конфіскація цих товарів та транспортних засобів застосовується незалежно від того, чи є товари, транспортні засоби власністю особи-правопорушника.** Тобто на практиці може статися так, що у власника конфіскують транспортний засіб навіть тоді, коли він сам не порушував митних правил, а це за допомогою його транспортного засобу зробили інші особи.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що конфіскацію перелічених товарів та транспортних засобів може бути застосовано тільки за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, визначених новим МК. Відповідно до ст. 328 МК зазначені предмети (товари і транспортні засоби) підлягають конфіскації незалежно від часу вчинення або виявлення порушення митних правил. Тоді як накладення адмінстягнень — попередження або штрафу — обмежені певними часовими рамками.

ДЛЯ ДОВІДКИ: новий МК ухвалено парламентом 11 липня 2002 р., він набирає чинності з 1 січня 2003 р. З повним його текстом можна ознайомитись у «Голосі України» за 16 серпня ц. р.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Делегувати більше повноважень

Сьогодні верхам не потрібне сильне місцеве самоврядування, хоча б тому, що воно служитиме вам і не дасть змоги фальсифікувати результати виборів — таку думку в Кам'янці-Подільському висловив голова Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Анатолій Матвієнко під час зустрічі з міським головою Олександром Мазурчаком, депутатами міської ради, активістами громади, журналістами. Кам'янчани цікавилися можливостями місцевих громад та перспективами, які може отримати з їх розвитком Україна. Голова комітету розповів про роботу над законопроектами — «Про адміністративний територіальний устрій», «Про державні адміністрації» та нову редакцію Закону «Про місцеве самоврядування», які, на його думку, треба прийняти якнайшвидше. Крім того він вважає, що потрібно ізолювати депутатів від впливу силових структур та подбати про свободу ЗМІ.

А. Матвієнко відвідав і корпункт нашої газети, де відбулася його зустріч із представниками політичних партій. Допізна кам'янчани вели діалог із ним і в кінотеатрі «Дружба». Чимало людей прийшли на особистий прийом до народного депутата, котрий має намір відкрити у місті свою громадську приймальню. Це було обіцяно перед виборами Українською республіканською партією «Собор», яку очолює Анатолій Матвієнко.

Фото автора.

Анатолій Матвієнко біля корпункту «Голосу України».

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Технології без взаємодії

Дванадцять років тому у нас була одна партія. Тоді казали, що живемо при диктатурі. Сьогодні у нас 123 партії, але немає більшості. І це також диктатура, зазначив лідер фракції «Наша Україна» Віктор Ющенко під час «круглого столу» «Влада і опозиція: технології взаємодії». За його словами, у тому, що протягом останніх 11 років відсутня парламентська більшість, винна влада. Бо «владі, яка хоче керувати країною в ручному режимі», не потрібна більшість.

Власне, саме в створенні демократичної більшості, без впливу на цей процес адміністрації Президента, лідер «Нашої України» і вбачає шлях подолання політичної кризи в Україні. Наступним етапом виходу із сьогоднішньої ситуації В. Ющенко вважає створення Кабінету Міністрів народної довіри та підписання політичної угоди між більшістю, урядом і Президентом.

А народний депутат Анатолій Матвієнко вважає, що зупинка на такій угоді «смерті подібна». За його словами, наступним етапом після створення демократичної більшості та уряду мали б стати вибори Президента, а пізніше парламенту.

Дещо інше бачення ситуації у лідера фракції СДПУ(о) Леоніда Кравчука. Він вважає, що виходом із кризи мусить стати узгодження дій всіх політичних сил — і провладних, і опозиційних. На його думку, треба прийняти закон про опозицію і розпочати процедуру внесення змін до Конституції стосовно перетворення України в парламентсько-президентську республіку.

Лідер соціалістів Олександр Мороз нагадав, що створено групу з питання зміни системи влади в Україні. Він вважає, що вже на наступній сесії в парламенті може назбиратися достатня кількість голосів для внесення змін до Конституції. Він наголосив на необхідності ухвалення закону про вибори на пропорційній основі — для боротьби з адмінресурсом. Інакше, за словами О. Мороза, «діятиме активно й інколи радикально» вулиця.

Водночас президент Європейського інституту політичної культури (який і організував «круглий стіл») народний депутат Олег Беспалов вважає, що перетворення нашої «гетьманської за ментальністю» держави на парламентсько-президентську республіку на кілька років «опустить Україну в горе».

Ще одним шляхом виходу з політичної кризи деякі політики вважають прихід «третьої сили», що склала б альтернативу владі й опозиції одночасно. За таку ідею, зокрема, висловився лідер Патріотичної партії України Микола Габер.

Впадає в око, що «круглий стіл» передбачав дискусію влади та опозиції. Але представники влади його просто зігнорували. Отож діалогу з владою не вийшло. «От і маємо те, що маємо», — вкотре зауважив Леонід Кравчук.

Володимир СЕМКІВ.

НОВИНИ

ФОТОФАКТ

З нагоди святкування 58-ї річниці визволення України і 59-ї річниці визволення Києва від німецько-фашистських загарбників у столичній міськдержадміністрації ветеранам і учасникам війни вручено державні нагороди та цінні подарунки.

На знімку: заступник київського міського голови Валерій Бідний вітає ветерана Великої Вітчизняної війни Віктора Мітченка.

Фото Дмитра КЛОЧКА (Укрінформ).

ДОСВІД

Толока для медика

Оригінальним способом вирішили посприяти медицині у Радивилівському районі. Тут оголосили районну толоку зі збору коштів на придбання медичного обладнання для Радивилівської центральної районної лікарні.

— Активність людей перевершила наші сподівання, —розповідає голова Радивилівської райдержадміністрації Сергій Шевченко. — Власники паїв пожертвували на ці цілі по п'five відсотків від плати за користування земельними паями, а відтак лікарня одержала 200 тонн зерна, від продажу якого на благодійний рахунок медзакладу надійшло 50 тисяч гривень. Ще 20 тисяч гривень надійшло від мешканців району, які переказали на толоку свої одноденні заробітки. Зробили внески і релігійні громади.

На кошти від районної толоки, в якій взяло участь понад 13 тисяч осіб, районна лікарня придбала сучасний дихальний апарат з наркозною приставкою, чотири переносні електрокардіографи, набір інструментарію для хірургічного, травматологічного відділень, стоматологічного кабінету.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

СТИХІЯ

Перший сніг — перший клопіт

Протягом 5 листопада внаслідок несприятливих погодних умов в Одеській, Миколаївській, Дніпропетровській та Запорізькій областях знеструмлено 184 населених пункти. Без електрики залишився 25-тисячний районний центр Апостолове у Дніпропетровській області, де висота снігового покриву місцями сягала 20 сантиметрів. На кінець дня електропостачання відновлено. А в ніч проти 6 листопада через сильний мокрий сніг у Нікополі Дніпропетровської області знеструмлено 21 багатоповерховий будинок, у Запоріжжі — 325 приватних осель. Тривають відновлювальні роботи, **повідомляє прес-служба МНС**.

На знімку: засніжене Запоріжжя.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

У КОМІТЕТАХ ВР

Як знешкодити і де сховати?

Кількість шкідливих токсичних відходів в Україні щороку збільшується. Що з ними робити? Вчора цю проблему обговорювали під час «круглого столу», організованого підкомітетом з питань розвитку новітніх екологічно безпечних технологій (голова Володимир Гошовський) Комітету ВР з питань екологічної безпеки, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Учасники обговорення звернули увагу на необхідність прискорення створення сучасних регіональних полігонів знешкодження, утилізації та поховання токсичних промислових відходів, проекти яких ще в 1995 році розроблено ВАТ «Київпроект». Адже досі цей масштабний науковий доробок вітчизняних фахівців у нашій країні не використовується.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

БРИФІНГ

Комісія готова звітувати

Наступного пленарного тижня (19—22 листопада) Верховна Рада може заслухати звіт тимчасової слідчої комісії, яка розслідувала інформацію про можливий продаж Україною систем ППО «Кольчуга» до Іраку. Про це повідомив на брифінгу в адміністрації Президента України постійний представник глави держави у парламенті Олександр Задорожній. За його словами, створена Верховною Радою комісія вже готова звітувати про результати своєї роботи.

О. Задорожній також повідомив, що до 12 листопада парламентська більшість визначатиметься стосовно єдиної кандидатури на прем'єра. Четверо запропонованих більшістю кандидатів — нинішній глава уряду Анатолій Кінах, перший віце-прем'єр Олег Дубина, глава Донецької облдержадміністрації Віктор Янукович та голова ДПА Микола Азаров — до наступного вівторка мають провести зустрічі з депутатськими фракціями та групами у ВР. А 12 листопада координаційна рада парламентської більшості має прийняти остаточне рішення стосовно узгодженої єдиної кандидатури на прем'єра.

Крім того, постійний представник Президента у парламенті розповів про хід роботи над політичною реформою у державі. Робоча група, утворена при Президентові України, працювала у підгрупах і підготувала пакет документів. Зокрема, комісія пропонуватиме внести зміни у 38 законодавчих актів, **повідомляє УНІАН.**

Ракети не підривають. Їх розпилюють

Учора на військовому аеродромі Озерне, що в Житомирській області, було розпиляно крилату ракету Х-22. Ракети такого класу, як і важкі бомбардувальники Ту-22, повідомили нам в прес-службі МО України, знято з озброєння і вони підлягають ліквідації.

Протягом двох з половиною років буде знищено 225 ракет цього типу, а також 31 машина Ту-22. Літаки базуються на військових аеродромах у Миколаєві та Полтаві. На 12 листопада призначено прощання з першим бомбардувальником із призначених до ліквідації.

Ліквідаційні роботи фінансуються за рахунок коштів, виділених американським урядом у рамках угоди, підписаної 25 листопада 1993 року між Україною та США «Про надання допомоги Україні в ліквідації стратегічної ядерної зброї і запобіганні поширення зброї масового ураження».

Ольга ВІТЕР.

РІШЕННЯ

Територія кохання — авралом

Якщо в минулі роки авральні будови зазвичай присвячували видатним подіям Країни Рад, то стара звичка хапатися всім миром за матеріалізацію великих ідей у сучасному житті знаходить одухотворенішу мотивацію. У Харкові, наприклад, до Дня студента молодь має отримати пам'ятник... вічному коханню.

Майже рік громадськість міста, що «не відчуває духу часу», боролася проти того, щоб пам'ятник було встановлено в центрі міста. Тобто на головній площі, у сквері за спиною монумента Леніну. І таки перемогла. А оскільки обласна держадміністрація ніби не звикла кидати слова на вітер, то терміново була знайдена інша вільна територія — біля станції метро Бекетова. До речі, названої на честь найвидатнішого архітектора Харкова, який фактично створив його обличчя, але зовсім не відзначений нащадками в бронзі.

Незважаючи на те, що часу залишилося обмаль, до призначеного строку, запевняють будівельники, пам'ятник установлять і облагородять майданчик довкола нього. Щоб встигнути, будівельники працюють без вихідних. Обіцяють збудувати не тільки пам'ятник (він лише частина «території кохання»), а й додати до нього кілька купідончиків, лавки, викладені плиткою тротуари, підсвітку і горельєфи з цитатами про кохання.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ФОТОФАКТ

Колектив шахтоуправління «Луганське» холдингової компанії «Луганськвугілля» достроково виконав річний план. Гірники видобули 1 мільйон 475 тисяч тонн «чорного золота». Серед кращих підрозділів шахти —колектив четвертої дільниці.

На знімку: гірники четвертої дільниці.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Альо! Ми продали чи нас купили?

ВЛАСНІСТЬ

Найпотужніший оператор мобільного зв'язку, СП «Українські мобільні системи» (УМС), після кількох транзакцій (угод з купівлі-продажу) менше ніж за добу одержав нового власника — російсько-німецького оператора «Мобільні телесистеми» (МТС).

Інформаційні агентства з посиланням на прес-реліз МТС повідомили, що до рук росіян уже потрапили частки акцій усіх засновників УМС — німецького, данського і голландського операторів. Останній 26-відсотковий пакет, який залишався в розпорядженні національного оператора зв'язку ВАТ «Укртелеком», викуплено за 87,6 мільйона доларів.

Непосвяченим у приватизаційні процеси на ринку телекомунікацій може здивувати те, як держава продала 25-відсотковий пакет УМС. Адже виявляється, що «Дойчетелеком» купив його тільки для того, щоб перепродати через свою дочірню компанію у треті (російські) руки. До таких транзакцій на міжнародних ринках не звикати, тим паче, що до цього німецького оператора підштовхнули й багатомільярдні борги, а його авторитет у світі, чого доброго, стане прикладом іншим потенційним інвесторам.

Реальних українських грошей в УМС не було, статутний внесок нашої сторони, з огляду на кілька тисяч вкладених гривень, — символічний, та й гроші за четверту частину акцій німці дали відповідно до реальних оцінок капіталізації. Річ не в цім. А в тім, що вартість контрольного пакету (за логікою акціонерів УМС) можна вважати ціною за ліцензію на право надання послуг мобільного зв'язку на українському ринку. Тож легко підрахувати, що оцінили її у 167 мільйонів доларів.

Варто нагадати й інше. Попри явну незацікавленість у нарощуванні прибутків своїми акціонерами, за підсумками минулого року СП УМС збільшило чистий прибуток у 2,5 разу — до 44,3 мільйона доларів, у 1,5 разу зріс доход — до 215,8 мільйона доларів. Компанія нараховує більш як мільйон абонентів і працює з 2000 року у стандарті GSM.

Отже, багаторічна боротьба за здобуття такого права завершилася не на користь українських акціонерів. Паралельно російські оператори здобули цілковитий контроль у СП «Голден Телеком». Що це: програш радіохвилі, цілого сегменту телекомунікацій чи втрата ринку як такого? Цікаво, що думають з цього приводу у Фонді державного майна України, від якого чекали конкурсу на продаж державної частки акцій УМС, а не холодного споглядання за оформленням «російської прописки»?

Найкумедніше те, що МТС у прес-релізі пообіцяли бути справним платником податків. Невже і їх ми могли втратити?!

Сергій ВЛАД.

Конвенцію застосовують, на жаль, рідко...

П'ять років тому Україна ратифікувала Європейську конвенцію із захисту прав людини і основних свобод, після чого документ став чинний і є частиною національного українського законодавства. Ще десять років тому ніхто і подумати не міг про те, що можна звернутися до міжнародного суду зі скаргою на свою державу, а нині на розгляді в Європейському суді перебуває більш як 3500 заяв із України.

Розмовляю нещодавно із суддею: «Ви щодня ухвалюєте доленосні рішення, виносите вироки, а чи застосовуєте при цьому норми Європейської конвенції, протоколи до неї, судові прецеденти Євросуду?». У відповідь почула: «Ні, звісно, тут зі своїми законами розібратися б».

Адже Конвенція і судова практика Європейського суду значно розширюють коло наших прав порівняно з українським законодавством, вони надають нам найширші можливості, які часто-густо не згадуються в наших законах, тому, не застосовуючи Конвенцію, ми, по суті, обкрадаємо себе.

Причин такого холодного ставлення до закону, який дарує і гарантує нам додаткові права, чимало. І правова неграмотність, і відсутність просвітницької діяльності, і недостатня наша активність. 1998 року уряд Великої Британії ухвалив Акт про громадянські права, відповідно до яких з 2000 року всі застосовують норми Конвенції. За ці роки серйозне навчання пройшли судді та адвокати. Англійські чиновники, які усвідомили ситуацію, побоюються: не вивчиш Конвенцію — доведеться витрачати чимало грошей на суди.

У разі звертання зі скаргою до Страсбурга завдання заявника — довести, що держава порушила саме права Конвенції. Звертаючись до правоохоронних органів, до органів влади, також треба посилатися на відповідні статті Конвенції, що вельми дисциплінує доморощених бюрократів. От чому треба знати і розуміти ті статті Конвенції, недотримання яких, можливо, буде визнано порушенням.

Посилаючись на Конвенцію, недостатньо лише впевненості громадянина в тому, що українські суди неправильно і незаконно розглянули його справу. Необхідно ще довести, що порушено одну із статей.

Є безліч прикладів, які підтверджують випадки, коли завдяки Конвенції було відновлено справедливість у багатьох країнах.

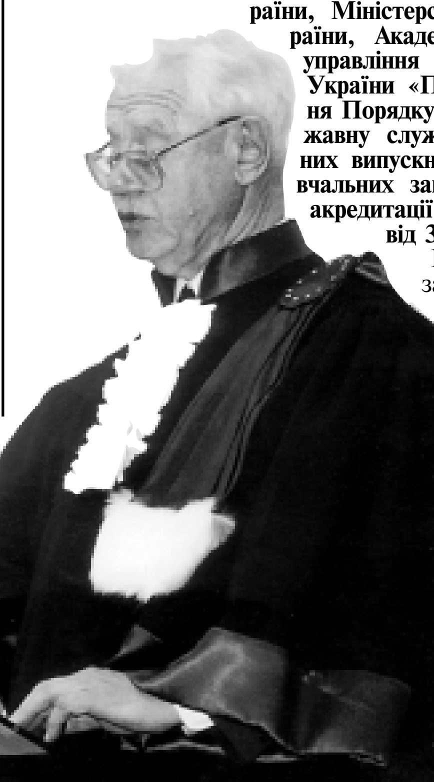
Наприклад, в українському законодавстві, по суті, немає прямої відповідальності за невиконання судових рішень. Як відомо, люди дуже часто стикаються з тим, що позов задоволено, але рішення суду не виконується. У цій ситуації можна і потрібно звертатися до Конвенції. Право оскаржити у Страсбурзі невиконання (невчасне виконання) рішень наших судів, до того ж без необхідності проходити всі українські судові інстанції, має кожен громадянин.

Шахтарі з Червонограда, які звернулися до Страсбурга з приводу невиконання рішень українських судів про стягнення заборгованості із зарплати, одержали від держави свої гроші.

Слід пам'ятати, що розгляд справи в Євросуді може затягнутися на кілька років, тому варто враховувати все і насамперед час і свої сили. Нині у Страсбурзі на розгляді перебуває 64000 справ.

Світлана ТОРОПЧИНА-АГАЛАКОВА, адвокат.

Дніпропетровськ.

У НОМЕР

Правовий моніторинг

Наказ Головного управління державної служби України, Міністерства освіти України, Академії державного управління при Президенті України «Про затвердження Порядку відбору на державну службу перспективних випускників вищих навчальних закладів IV рівня акредитації» № 80/625/149 від 30.10.2002 р.

Цей Порядок застосовується в органах державної влади та рекомендований для використання під час проведення відбору на посади в органи місцевого самоврядування. Відбір на державну службу проводиться серед перспективних випускників вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, які здобувають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» і «магістр». Організація відбору випускників здійснюється органами державної влади разом із вищими навчальними закладами. Випускники, які виявлять бажання працювати на державній службі, братимуть участь у конкурсі робіт студентів відповідно до Положення про конкурсний відбір талановитої молоді для навчання за освітньо-професійними програмами підготовки фахівців освітньої галузі «Державне управління» та професійними програмами функціональної спеціалізації «Державна служба» (який затверджено наказом Головдержслужби та Міносвіти від 12.12.2001 р. № 96/799). До конкурсного відбору будуть допускатися випускники, які володіють державною мовою, відзначаються принциповістю, вимогливістю, тактовністю, доброзичливістю та ініціативністю, за обов'язкової умови їх успішного навчання.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до Правил ввезення транспортних засобів на територію України» № 1647 від 01.11.2002 р.

Цією постановою Кабмін надав собі право видавати дозволи на ввезення в Україну для постійного використання автомобілів, що виготовлені вісім і більше років тому. Такий дозвіл уряд даватиме лише у випадках, не передбачених Правилами ввезення транспортних засобів.

Міністерство транспорту України. «Порядок округлення провізних платежів при розрахунках за тарифами Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом України (Тарифного Керівництва № 1)» від 31.10.2002 р.

Затверджений Порядок наводить детальний розрахунок та порядок визначення плати за перевезення вантажів вагонними відправками, в контейнерах, у збірних та універсальних вагонах, на спеціальних платформах, визначення плати за перевезення небезпечних вантажів, за охорону і супроводження вантажів та затримку вантажів, що охороняються, визначення плати за перевезення військових вантажів у вагонах тощо.

Коли починає діяти закон?

Це питання стає вкрай важливим, коли законом вводять чи скасовують пільги, встановлюють відповідальність чи, навпаки, скасовують її.

Коли закон самовизначений у питанні набрання чинності, тобто передбачає певний день його вступу в дію, проблем не виникає. Все зрозуміло. Але більшість законів не мають конкретної дати набрання чинності і тоді повинен спрацьовувати інший механізм. Чіткий і зрозумілий. Адже від нього, врешті-решт, залежить чиясь доля. На жаль, ми не маємо такого механізму. Закон (його проект давно є у Верховній Раді), який визначав би статус закону як акта вищої юридичної сили і порядок набрання ним чинності, за роки незалежності України, формування правової бази нової держави, досі не прийнято. І тому час від часу до редакції нашої газети звертаються різні установи, організації і окремі громадяни для з'ясування питання про правовий статус та чинність надрукованих у газеті нормативно-правових актів. Такі звернення надходять і до Верховної Ради України.

Мабуть, тому, що судова практика є відображенням правничої якості і досконалості суспільства, показує всі плюси та мінуси нашого законодавства, саме судові рішення і є підставою для подібних звернень. Не надаючи відповідної оцінки наявним нормативно-правовим актам, деякі судді у своїх рішеннях іноді зазначають, що газета «Голос України» не є офіційним друкованим засобом масової інформації і публікація в газеті законів України має лише інформаційний характер, а тому така публікація не може розглядатися як підстава для встановлення терміну набрання чинності законами України.

Проблема визнання газети Верховної Ради України «Голос України» офіційним друкованим виданням і, відповідно, питання про час набрання чинності законами України, постала у зв'язку з Указом Президента України № 503/97 від 10 червня 1997 року «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності».

Президент України означеним указом встановив, що закони України, інші акти Верховної Ради України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України не пізніш як у п'ятнадцятиденний строк після їх прийняття у встановленому порядку і підписання підлягають оприлюдненню державною мовою в офіційних друкованих виданнях. Офіційними друкованими виданнями указ визначив: «Офіційний вісник України»; «Відомості Верховної Ради України»; газету «Урядовий кур'єр».

Згідно зі ст. 94 Конституції України функцію офіційного оприлюднення прийнятих законів України здійснює Президент України. Але відповідно до ст. 57 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, мають бути доведені до відома населення у порядку, встановленому законом. Саме законом, а не указом Президента.

Тому основним нормативно-правовим актом, який сьогодні визначає, де саме повинні оприлюднюватися закони України та інші нормативно-правові акти, є Закон від 23 вересня 1997 року «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації». Тим паче що закони України (за правовою силою) є актами, які вищі за укази Президента чи інші підзаконні нормативно-правові акти.

Стаття 22 зазначеного закону встановлює: «Закони України, постанови Верховної Ради України, укази та розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, постанови Верховного Суду України та Конституційного Суду України, рішення органів місцевого самоврядування, інші нормативно-правові акти публікуються в офіційних виданнях (відомостях, бюлетенях, збірниках, інформаційних листках тощо) та друкованих засобах масової інформації відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

Цей закон визнає, що офіційними друкованими виданнями органів державної влади та органів місцевого самоврядування є видання, які спеціально видаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування (відомості, бюлетені, збірники, інформаційні листки тощо) для інформування про свою діяльність, а засобом масової інформації органу державної влади чи органу місцевого самоврядування є засіб масової інформації, засновником (співзасновником) якого виступає орган державної влади або орган місцевого самоврядування, і який повністю або частково утримується за рахунок державного чи місцевих бюджетів (ст. 1 закону).

Газета «Голос України» була заснована Верховною Радою України 16 жовтня 1990 року (Постанова Верховної Ради УРСР «Про заснування газети Верховної Ради Української РСР «Голос України» № 380-XII). Свій правовий статус газета не змінювала.

До того, згідно з Регламентом Верховної Ради України, який має силу закону (п. 1 ст. 1.0.2), а тому за правовою силою вище за Указ Президента України № 503/97 від 10 червня 1997 року, «підписані Президентом закони та інші акти, прийняті Верховною Радою, публікуються у «Відомостях Верховної Ради України», а також у газеті «Голос України» і є офіційною публікацією» (ст. 6.10.3).

У деяких законах України також визнається, що газета «Голос України» є офіційним друкованим виданням. Зокрема, в законах України «Про вибори Президента України», «Про банки і банківську діяльність», «Про концесії», «Про захист економічної конкуренції», «Про вибори народних депутатів України», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Отже, газета «Голос України» є офіційним друкованим засобом масової інформації єдиного законодавчого органу нашої держави — Верховної Ради України, а публікація законів чи постанов, що їх прийняла Верховна Рада України, є офіційною публікацією. Мало того, офіційною публікацією законів і постанов, прийнятих Верховною Радою України, можна вважати лише ті публікації, які здійснено в газеті «Голос України», «Відомостях Верховної Ради України» і журналі «Віче». Тому що тільки зазначені друковані видання засновані Верховною Радою і відповідно до ст. 22 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» мають право на офіційну публікацію нормативно-правових актів парламенту України. Публікації законів чи постанов Верховної Ради України в інших виданнях мають лише інформаційний характер.

Цю позицію також підтверджує і ст. 21 Закону України «Про інформацію», яка до інформації державних органів відносить офіційну документовану інформацію, що створюється в процесі поточної діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади, основними джерелами якої є, зокрема, законодавчі акти України, інші акти, що приймаються Верховною Радою та її органами. А «порядок одержання, використання, поширення та зберігання цієї офіційної інформації визначається законодавчими актами про ці органи». Тобто порядок поширення законів України відповідно до Закону «Про інформацію» повинен визначатися не указом Президента «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності», а іншими актами про статус Верховної Ради України, зокрема, Регламентом Верховної Ради України.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Код не потрібен

Маю право на отримання заощаджень у цьому році. Під час звернення до відділення Ощадбанку у мене почали вимагати цілий перелік документів і навіть ідентифікаційний код. Які документи необхідно мати при собі для отримання заощаджень?

Володимир ДЕРЕВ'ЯНКО.

Київ.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про виплату в 2002 році грошових заощаджень громадян України, вкладених до 2 січня 1992 р. в установи колишнього Ощадного банку СРСР, що діяли на території України» № 471 від 05.04.2002 р. кожен вкладник має право отримати 50 гривень (за умови, якщо ця сума не перевищує залишку проіндексованого вкладу). 150 гривень отримують спадкоємці вкладників, які померли в 1997—2002 роках і не отримали компенсацію грошових заощаджень у 1997—2001 роках. Єдині документи, які можуть вимагати від вас працівники відділень Ощадбанку, це — паспорт та ощадна книжка (спадкоємці додають свідоцтво про смерть).

Матеріал підготовлено за інформацією Державного ощадного банку України.

САМОВРЯДУВАННЯ

У Сумах — не сумно

На недавніх виборах місцевих органів самоврядування жителі Сум утретє підряд довірили Олександру Андронову бути міським головою. Свого основного конкурента —заступника голови обласної державної адміністрації — він переміг з перевагою майже в 50 тисяч голосів.

Передвиборні пристрасті лишилися позаду. І тепер міська влада за великим рахунком тримає відповідь перед виборцями за те, як реалізує свою передвиборну програму, що з наміченого вже вдалося зробити.

— Півроку — мовби й небагато часу для того, щоб давати оцінку своїм діям і команді, яка прийшла разом з вами. І все-таки спробуйте...

— Погодьтеся, для людини, яка втретє поспіль бере на себе відповідальність за долю міста з трьохсоттисячним населенням, зроблене за згаданий вами відрізок часу має бути логічним продовженням того, що тобі вдалося здійснити в інтересах міської громади за всі попередні роки, тих курсу і принципів, які ти дав слово сповідувати. А вони в мене з першого дня й понині лишилися незмінними: турбота про стабільний і поступальний розвиток обласного центру, забезпечення життєдіяльності всіх ланок його економічного і соціального організму.

Своїм вибором у березні нинішнього року сумчани схвалили таку позицію. Разом з тим люди цілком справедливо зажадали від міської влади ефективнішого використання економічного потенціалу, поліпшення зайнятості населення і боротьби з безробіттям, розв'язання назрілих транспортних проблем і благоустрою, розвитку комунального господарства.

— Є підстави чимось похвалитися?..

— Хвалитися не збираюся, але чимало з наміченого втілюємо в життя, наполегливо і послідовно. Ритмічніше і стабільніше працюють наші промислові підприємства, і не лише гіганти — об'єднання імені Фрунзе, насосний та чавуноливарний заводи, а й ті, які традиційно належать до середніх і невеликих — хлібокомбінат, ВАТ «Аграрник». Взуттєву фабрику ми прагнемо повернути до життя з допомогою облдержадміністрації, а на камвольно-прядильну фабрику стачило власних сил. І хай на «камволку» повернулося ще небагато людей порівняно з тим, що було, але підприємство запрацювало. А от свого часу найбільший в Європі цукрорафінадний завод уже котрий рік стоїть «на приколі». Наших зусиль тут явно недостатньо, потрібна допомога не лише області, а й центру.

Краще наповнюється міський бюджет, зокрема його прибуткова частина. Скорочується безробіття, з цією метою ширше почали застосовувати систему так званих громадських робіт. У місті стабільно і без затримок виплачуються пенсії, заробітна плата працівникам бюджетних установ, в тому числі вчителям, медикам, культпрацівникам.

— І все-таки, незважаючи на все це, недавня сесія міської ради спробувала було відправити виконком міської ради у відставку. Наша газета вже писала про цей конфлікт. Чим він закінчився?

— Наданими мені Законом про місцеве самоврядування повноваженнями я призупинив дію цього рішення, іншими словами — наклав на нього вето. Подолати його ініціатори недовір'я мали двома третинами голосів, але такої кількості вони набрати не змогли. Міськвиконком продовжує працювати в тому ж складі, в якому був сформований навесні нинішнього року.

З чого довелося виходити, чим керуватися, приймаючи таке нелегке для себе рішення? З одного боку, треба було рахуватися з думкою депутатів. А з другого — до яких наслідків напередодні зими може призвести відставка всього складу міськвиконкому? До хаосу, сум'яття, кризи довір'я до міської влади в цілому. Мабуть, на це й розраховували ініціатори вотуму недовір'я, зініційованого певними структурами і силами, котрі в такий спосіб хотіли знехтувати підсумками виборів 31 березня і волевиявлення сумчан. Вони налаштовані на конфронтацію, а не на конструктивну будівничу роботу в інтересах міста і городян.

Скажіть на милість, чому мав іти у відставку, наприклад, член міськвиконкому, ректор Української академії банківської справи Анатолій Єпіфанов? Він невтомно дбає про розбудову свого навчального закладу, реконструкцію наявних та спорудження нових навчальних корпусів, благоустрій прилеглих до академії вулиць та майданів, що стали нині окрасою міста. Силами і коштом академії споруджено сучасний легкоатлетичний манеж — справжній храм здоров'я, де створено всі умови не тільки для занять масовими видами спорту, а й для проведення змагань міжнародного рівня. Або, приміром, чи були для мене підстави розділити негативну оцінку тим членам виконкому, які обрані до його складу два—три місяці тому?

Звичайно, не можна було не брати до уваги й того, що окремим членам виконкому ще бракує вміння, терпіння і бажання знаходити спільну мову з депутатським корпусом, оперативно і вичерпно реагувати на звернення та подання народних обранців, насамперед тих, що стосуються запитів громадян. У цій ситуації вважаю своїм обов'язком пред'являти більше принциповості і вимогливості до окремих членів виконкому, а також до керівників тих служб і управлінь, від яких значною мірою залежить соціальне самопочуття міста.

— В окремих регіонах населення тривожать спроби місцевих органів виконавчої влади піти на чергове підвищення житлово-комунальних і транспортних тарифів...

— Ми в Сумах не бачимо ані найменших підстав для того, щоб благословити нове підвищення квартирної плати, тарифів на тепло- і водопостачання, на проїзд у комунальному транспорті. Адже ціни на енергоносії залишилися на тому самому рівні, що й на початку року. Та й життєвий рівень переважної більшості наших виборців не дозволяє вдаватися до таких згубних дій.

Навпаки, ми не тільки розробляємо, а й вживаємо конкретні заходи для зниження деяких, свого часу необгрунтовано завищених тарифів. Із 40 до 30 копійок, наприклад, знизили вартість проїзду в тролейбусах.

— Виходить, у Сум є всі підстави бути включеними до переліку тих міст, які впевнено просуваються шляхом сталого розвитку?

— Так, представники нашого міста одними з перших в Україні підписали відому Ольбурзьку хартію. Таким чином закріплено курс на подальшу реалізацію на місцевому рівні принципів сталого розвитку. В цій благородній справі ми активно взаємодіємо і з відповідними національними, і зарубіжними організаціями, науково-дослідними інститутами Харкова, Донецька та інших міст.

— Залишається лише побажати вам успіхів на цьому шляху.

— Спасибі.

Бесіду вели Володимир СІРЯЧЕНКО, Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.

Дорога від листопада до листопада

Він починав свій шлях з селянської батьківської хати

Був початок зими 1994 року, коли народився революційний на той час указ Президента України Леоніда Кучми «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва». Під ногами одного з його авторів, віце-прем'єр-міністра Петра Саблука захиталася земля від тупоту ревнивих захисників колгоспно-радгоспної системи.

— Чого вони здійняли рейвах? — дивувався Петро Саблук. — Те, що написано в указі, Михайло Гладій на Львівщині два роки робить зі своїми хлопцями —Романом Шмідтом, Юрієм Кухаруком, Михайлом Лесівим, які організували за ініціативою Гладія перший в Україні Центр з приватизації в аграрному секторі.

Перебравши в пам'яті відомих ще з радянських часів на Галичині голів колгоспів і секретарів райкомів, Михайла Гладія серед них не пригадав.

— А ви їдьте до Львова в обласну адміністрацію. Він там заступник голови з питань агропромислового комплексу, — порадив Петро Саблук.

З Михайлом Гладієм ми тоді говорили довго і відверто. На різні теми — аграрні, політичні, національно-патріотичні. Він був відомою людиною в області. По-перше, синьо-жовтий прапор над державною установою найперше замайорів у Стрию, над ратушею районної ради, де Михайло Гладій був головою райвиконкому. А по-друге, його називали батьком аграрних реформ в області, до яких він долучився ще на початку 90-х років після перших постанов Верховної Ради.

Це питання його боліло з дитинства. Народився він у сім'ї колишніх заможних селян. Батьки мали міцне господарство і магазин. Але, на жаль, цього Михайло не застав, бо на той час на заході вже завершилася друга в Україні колективізація. І батьківське господарство потрапило під її колеса.

— Земля обов'язково має бути товаром, а селянин її власником, — Михайло Гладій декілька разів повторив ці слова. — І мати свою ціну. Високу ціну, оскільки вона є національним багатством. До цього ми скоро прийдемо.

Коли скресає крига

У віце-прем'єри уряду Валерія Пустовойтенка Михайло Гладій прийшов із посади губернатора Львівщини 1999 року.

Започатковані Петром Саблуком реформи, а отож укази Президента 1994 і 1995 років, були чи то загальмовані, чи то заморожені. Аграрний сектор потрапив у прірву між колективною і приватною власністю. Саме така дісталася новому віце-прем'єру спадщина.

У своєму першому інтерв'ю він майже дослівно повторив ті самі слова, що й п'ять років тому.

— Це — світова практика. Альтернативи приватній власності немає. Ні земля, ні селяни не можуть бути у підвішеному стані. Земля повинна стати товаром, а селянин її власником.

— І коли думаєте «розморожувати» процес реформування?

— А він уже йде. Готуємо проект нового указу Президента. Тільки цей указ, на мою думку, має бути жорсткішим, ніж попередній. І з конкретними термінами. Тобто «що» і «коли» робити знатиме кожен — від міністра до голови КСП.

— А здоров'я вам вистачить? — запитав я несподівано. — У Петра Трохимовича Саблука теж був такий розмах. А закінчилося лікарнею і добровільною відставкою. Ви посягаєте на дохідний «промисел» десятків тисяч аграрних чиновників. Від села до Кабміну і парламенту.

— Я розумію, що поки що земля у нас — капітал не так економічний, як політичний. Тому я розраховую на психологічний чинник. На розуміння селян. Саме селян, а не чиновників. Вони уже прозрівають. Головне — вчергове їх не ошукати. Не зробити селян заручниками реформ. Цього я найбільше боюся.

...Указ з'явився. Через сім місяців після тієї розмови. І справді він був для села світлом в кінці тунелю. Світлом, а не панацеєю. Світлом, до якого треба було ще йти тривалий час у напівтемряві, навіть навпомацки. Набиваючи гулі і синці. Йти принаймні три—чотири роки. Тому розділили цей шлях на етапи.

В одній розмові він якось сказав:

Із досьє «Голосу України»

***Михайло Васильович ГЛАДІЙ,* народний депутат України, заступник голови Комітету з питань аграрної політики і земельних відносин Верховної Ради, голова Аграрної партії України.**

— Історичну значимість указу Президента оцінять лише наступні покоління і поставлять 1999 рік поряд із 1848 і 1861 роками, коли було скасовано кріпосне право. Нинішні селяни, яким безкоштовно дали землю, ще не відчувають її цінності й вартості. Почуття власності у них витравили. І воно з'явиться згодом.

...На початку 2001 року, коли ще навіть не були підведені підсумки першого етапу земельної реформи, віце-прем'єр-міністра Михайла Гладія несподівано для нього і для прихильників його курсу вдруге призначають головою держадміністрації Львівської області. І знову реформаторський поїзд залишився без локомотива.

Ризик ціною... 40 мільйонів тонн

...У літаку, що летів із Луганська, вони сиділи навпроти один одного — Михайло Гладій і Михайло Зубець, президент Української академії аграрних наук. В усі поїздки по Україні вони завжди вирушали разом. Наполягав Гладій. У такий спосіб він постійно «занурював» науку в масив практичних справ.

Вони довго сиділи мовчки. Але по виразу їх облич я відчував, що обоє не так стривожені побаченим і почутим, як намагаються знайти вихід із ситуації.

Першим мовчанку порушив Михайло Гладій.

— Це називається латання дірок. Сьогодні на Луганщині заштопаємо, завтра — на Миколаївщині. Що, так і їздитимемо, як «швидка допомога»? Треба кардинально зайнятися зерновою проблемою в масштабах всієї України. Із завтрашнього дня.

— Річне виробництво 25—26 мільйонів тонн — це не рівень України. Висновки науки такі, що ми можемо виробляти по 80 мільйонів тонн зерна, — Михайло Зубець упевнено назвав цю цифру і відкинувся на спинку сидіння, чекаючи реакції співрозмовника.

— Коли? Через десять років? — Михайло Гладій розвів руками. — Зупинімося поки що на половині — 40 мільйонів. І візьмемо її наступного року. Все зробимо, щоб узяти.

— А як відреагує на це Ющенко? Президент? Це великий ризик. Уряд навряд чи піде на те, щоб уже наступного року за кілька місяців до сівби брати на себе таку відповідальність.

— Розмову з Ющенком я беру на себе, — Михайло Гладій стиснув пальці в кулак і кілька разів спокійно вдарив ним по столі. Наче затвердив власне рішення.

...Сорок мільйонів тонн. Це на 15 мільйонів більше того, на що спромоглася Україна у 1998—2000 роках. І які теж багато хто вважав уже рекордними. Якщо порівняно з 1993—1996 роками, то це так. Але скільки можна планувати за принципом більше, ніж торік? Скільки можна тримати планку на такому низькому рівні, коли в сусідніх країнах, які ніколи не вважалися житницями Європи, її піднято на максимальну висоту.

Наступного дня про 40 мільйонів уже вели мову в Кабміні та Міністерстві аграрної політики.

Чимало високих посадових осіб нагадували Михайлу Гладію, що «грається він з вогнем», що доведеться «посадою» відповідати за провал, що до таких «авантюр» ще не додумувався жоден аграрний віце-прем'єр.

А він вперто і послідовно працював з усіма, від кого залежало виконання уже не його власного, а урядового проекту — програми «Зерно 2001—2004». За окремими схемами працювали хімічні заводи з виробництва мінеральних добрив, постачальники засобів захисту, всі агрохімічні служби. Після переговорів з кредиторами Гладій відчув, що потрібна допомога Віктора Ющенка. І той вісім разів збирав банкірів, щоб переконати їх в необхідності надання коштів товаровиробникам і хімікам.

— Начебто нам Бог допомагає, — сказав він якось на одній з прес-конференцій на початку березня 2001 р. — А допомагає він тим, хто вірить. І я вірю, що 40 мільйонів тонн Україна збере.

Через два тижні після тієї прес-конференції Михайло Гладій уже був у Львові. Приймав губернаторські справи і до урядової програми «Зерно» міг долучитися лише на регіональному рівні.

...У 2001 році 40-мільйонний рубіж взяли. Михайло Гладій виявився не лише добрим і щасливим сівачем, а й вдалим аграрним і політичним стратегом.

Аркадій МУЗИЧУК.

«Кольчуга» не голка в копиці сіна

(Початок на 1-й стор.).

«Для того, щоб вести мову про подальші кроки України, треба проаналізувати цей великий за обсягом документ. Потрібно зробити його автентичний переклад, щоб не було довільних трактувань, бо відтінки, нюанси можуть істотно впливати на текстову змістову частину», —зазначив Голова Верховної Ради. Однак він повідомив, що американська сторона вже висунула 7 запитань, на які просить дати відповідь Україну, в тому числі й «організувати зустрічі з низкою осіб з української сторони». За його словами, у висновках цієї комісії є також деякі застереження, що стосуються функціонування системи експортного контролю України.

Володимир Литвин заявив, що наша держава готова до створення міжнародної комісії з цього питання, до залучення міжнародних інституцій. Він нагадав, що в українському парламенті вже працює відповідна комісія і до участі в її роботі запрошували представників парламентів інших країн. Зрештою «істина має бути з'ясована. Це («Кольчуга». **— Авт.**) ж не голка в копиці сіна», — підкреслив Голова ВР, додавши, що з'ясування всіх обставин цієї справи — питання часу.

***

Українська влада розпочала вивчення висновків американо-британської комісії експертів, які досліджували можливість продажу Україною Іраку систем «Кольчуга». Сполучені Штати та Велика Британія поки що не повідомляють жодних подробиць переданого документа. Дипломати цих країн кажуть, що спочатку його мають вивчити українська сторона та союзники з блоку НАТО, **повідомляє «Дойче Велле»**.

Міністерство закордонних справ України вже змінило попередні позитивні очікування на обережні заяви про необхідність вивчення документа. Секретар Ради нацбезпеки і оборони Євген Марчук дав зрозуміти, що оприлюднення висновків західних експертів для широкого загалу залежатиме від їх змісту. Опозиційні політики та депутати з нетерпінням очікували висновків західних експертів і тепер не приховують своїх сподівань, що цей документ може якщо не змінити, то істотно вплинути на внутрішньополітичну ситуацію. Водночас Голова Верховної Ради Володимир Литвин назвав таку політику «рефлексуванням на внутрішні та зовнішні подразники».

Фото АП.

Хай живуть республіканці!

У найбільших штатах США губернатори-республіканці зберегли свої посади. Прихильники нинішнього президента перемогли у Флориді, Техасі та Нью-Йорку. Брата президента переобрано на другий термін губернатором штату Флорида. Результати голосування в 51% виборчих дільниць свідчать, що партію Буша підтримали 58% тих, хто проголосував, а його головного суперника — представника Демократичної партії Білла Мак-Брайда — 41%. Уперше в історії США до Конгресу пройшли сестри. Лоретта і Лінда Санчес **(на знімку)** перемогли в 47-му і 39-му виборчих округах. Цікаво, що вони — представниці опозиційної влади Демократичної партії.

Німецькі командос проти «Аль-Каїди»

Міністр оборони Німеччини Петер Штрук заявив, що сили Бундесверу продовжуватимуть виконувати миротворчу місію в Афганістані. Однак він зазначив, що німецький військовий контингент у майбутньому буде також зайнятий у бойових діях проти сил «Аль-Каїди». Досі 1200 німецьких миротворців виконували лише розвідувальні та спостережні акції, охороняли американські військові об'єкти, супроводжували транспорти в Кабулі та його передмістях.

Незабаром до Афганістану вирушать перші 100 вояків сил спеціального призначення. Як заявив міністр оборони, німецькі «командос» — це відмінно підготовлені фахівці для дій в складних умовах, котрі мають також зміцнити авторитет Бундесверу. Вони матимуть зв'язок із миротворчими підрозділами і будуть їм надійним захистом. Німецький спецназ в Афганістані разом із американськими колегами боротиметься проти сил «Аль-Каїди». Однак, відзначає прес-служба військового відомства, «командос» діятимуть незалежно від американців і нестимуть за свої дії цілковиту відповідальність.

Ще торік противники війни і будь-якого насильства активно виступали на чолі із «зеленими» проти участі сил Бундесверу в бойових діях в Афганістані. Коли у пресі лише промайнула інформація про те, що «командос» теж готуються до від'їзду в цю країну, газети запістрявіли заголовками на кшталт: «Що робитиме німецький спецназ в Афганістані, якщо уряд пообіцяв, що солдати не братимуть участі в бойових наземних операціях, а лише охоронятимуть військові об'єкти американців?». Політикам тоді доводилося виправдовуватися і спростовувати таку інформацію.

Події 11 вересня і ті, що сталися після, змінили світ. Тепер відправка німецьких спецназівців до Афганістану вже не викликає в німецької громадськості такого рішучого протесту, як торік. Вояки в камуфляжі стають дедалі звичнішими і... популярнішими.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Уже померла вдова одного із членів екіпажу Ту–154

ІЗ ЗАЛУ СУДУ

Априсутність на черговому засіданні Печерського суду в Києві не додала б здоров'я й Олені Лаптєвій — вдові бортінженера російського літака, збитого 4 жовтня минулого року українською ракетою над Чорним морем. Сподіватимемося, що про сумний факт смерті однієї із удів, котрі через суд намагаються добитися компенсації моральної та матеріальної шкоди у зв'язку із втратою годувальників, не знала Олена Власенкова —представниця Кабінету Міністрів, який разом із Міністерством оборони і Держказначейством є співвідповідачем за цивільним позовом Олени Лаптєвої. Навряд чи пані Власенкова змогла б поставити вдові те саме запитання, яке поставила її адвокатам: мовляв, хіба це таку моральну шкоду завдав уряд України цій жінці?..

Справу Олени Лаптєвої розглядають у суді вже п'ятий місяць поспіль, хоча, як нагадала суддя Світлана Смик відповідачам, котрі постійно затягують процес, термін розгляду цивільної справи не має перевищувати тридцяти п'яти днів. І чергове, четверте числом, засідання розпочалося з того, що суддя оголосила про нарешті одержану судом відповідь від Міжвідомчої комісії із розслідування причин катастрофи Ту-154.

Суд поінформували про те, що розслідування завершено 8 жовтня і того самого дня всі матеріали було направлено до Генпрокуратури, куди і слід звернутися суду по інформацію, що його цікавить. Суддя Смик направила відповідний запит до Генпрокуратури з проханням відповісти на нього не пізніш як 5 листопада, але відповіді не одержала...

На це представниця інтересів уряду в суді заявила, що без інформації із Генпрокуратури справу розглядати не можна, і внесла «цінну» пропозицію ввести в судове засідання представника Генпрокуратури, котрий, як ви розумієте, не дочекався за дверима цього запрошення.

Звинувачення судом відповідачів у бездіяльності образили Олену Власенкову, яка заявила, що уряд не сидить склавши руки, а веде консультації про компенсації з російською стороною на своєму рівні. І взагалі, на її думку, до закінчення з'ясування стосунків на міжурядовому рівні розглядати справу не варто. Адвокат удови Сергій Платонов нагадав відповідачці, що «в жодних переговорах родичі членів екіпажу участі не беруть», а суд вирішив продовжити розгляд справи за відсутності переданих судові висновків комісії, зачитав позовні вимоги про виплату загальної суми в 500 тис. доларів США, з якими відповідачі дружно не погодилися, і оголосив дебати сторін.

Власенкова намагалася знову довести, що Кабмін у цій справі «ни при чем». Нагадаю, її клопотання про визнання Кабміну невідповідним відповідачем суд відхилив ще на другому засіданні. Тоді, як і сьогодні, з Конституцією в руках було доведено, що уряд «при чем». Представник Міноборони Олег Стоцький ніяк не міг збагнути, що Україна є членом Міждержавного авіаційного комітету СНД, на підставі висновків якого і будував свою лінію захист, а тому їй не треба підписувати звіт МАК, який підписує група технічних осіб, затверджуваних комітетом, а отже, і Україною. Він уточняв, чи передавали їй висновки до ІКАО і чи погоджували їх з Києвом. А представник Держказначейства геть заінтригував суд запитанням, чи з української території було запущено ракету.

Останню крапку поставила представниця Кабміну, котра поцікавилася в адвокатів, яке саме право Лаптєвої та її неповнолітніх дочок порушив український уряд. На її думку, Лаптєва — цілком працездатна людина і її моральні страждання пов'язані зі смертю чоловіка, а не з діями уряду: «Моральні страждання були б не менші, коли б він помер у ліжку». Ця фраза примусила суддю звернути увагу відповідачки на пресу, представники якої перебували в залі, зазначивши, що так можна договоритися до того, що Україна ощасливила жінку, збивши літака. Анітрохи не зніяковівши, Олена Власенкова повернулася до залу і сказала, що з тим, хто перекрутить її слова, вона зустрінеться в залі суду...

Отож, далі буде. Засідання продовжиться 5 грудня.

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Мінськ*

КДБ попередив лідера опозиції

Офіційне попередження «про неприпустимість незаконних дій» зроблено Комітетом державної безпеки Білорусі одному з лідерів опозиції Анатолію Лебедьку. КДБ повідомив, що зібрані ним матеріали про «характер конфіденційних контактів Лебедька з іноземними громадянами свідчать про можливі спроби залучення Анатолія Лебедька до протиправної діяльності». Це може потягнути за собою кримінальну відповідальність, вважає КДБ.

■ *Тель-Авів*

Теракт вдалося відвернути

Троє палестинців збиралися вчинити теракт у міжнародному аеропорту поблизу Тель-Авіва. Терористів вдалося перехопити завдяки підвищеним заходам безпеки, вжитим після попередження ізраїльської розвідки, яка розповсюдила інформацію про 47 підготовлюваних терактів.

■ *Лондон*

Шпигунські пристрасті закінчилися в'язницею

За розголошення держтаємниці британського розвідника засуджено до шести місяців ув'язнення. В 1997 році Девід Шейлер оприлюднив секретні матеріали спецслужб і втік до Франції. Там його заарештували, проте видати Великій Британії відмовилися. В підсумку Шейлер сам повернувся на батьківщину і постав перед судом.

■ *Париж*

Пожежа в експресі

Дванадцять пасажирів загинули від чадного газу під час пожежі, що виникла у французькому експресі. Майже 10 осіб дістали опіки різного ступеня тяжкості. Вогонь спалахнув, коли більшість пасажирів спали. Серед загиблих одна дитина.

■ *Сеул*

Профспілки припинили страйк

Корейська конфедерація профспілок оголосила про закінчення страйку після того, як парламентарії ухвалили рішення відкласти зміну до закону, яка скорочує робочий тиждень. Представники профспілок заявили, що робітники 166 підприємств повернуться до роботи. Профспілки виступали проти прийняття закону про скорочення робочого тижня на 4 години (до 40 годин), боючись, що це позначиться на заробітній платі.

■ *Каїр*

Штраф за фото

Єгипетський суд зобов'язав двох журналістів сплатити компенсацію дочці колишнього президента Анвара Садата і засудив їх до тримісячного ув'язнення умовно. Президента було вбито ісламськими терористами 1981 року. Фотографії його тіла опублікував тижневик «Аль-Мідан» на початку цього року. Суд визнав, що такі публікації «підривають авторитет країни і суперечать суспільній моралі».

ФОТОФАКТ

У китайській провінції Хубей унаслідок злив прорвало греблю. Для термінової ліквідації аварії прибули самоскиди, навантажені камінням і цементом.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Начальник депо Львів-Захід Петро Ручка.

Через віки —

Локомотивне депо Львів-Захід — одне з найбільших і найстаріших підприємств Львівської залізниці — відзначило 135-ліття.

Рядки біографії

Історія депо сягає часів Австро-Угорської імперії. У 1859 році почалося прокладання колії довжиною близько ста кілометрів з Перемишля до Львова. Через два роки — у листопаді 1861-го — по цій колії прибув перший потяг. (З цієї нагоди Львівська магістраль відзначала торік своє 140-річчя. — Авт.). Потому впродовж кількох років будували магістраль, яка мала з'єднати Львів із Чернівцями, Підволочиськом та Бродами. Для забезпечення руху потягів виникла потреба у паровозному депо. Через шість років після прибуття до Львова першого потягу депо стало до ладу.

Наприкінці XIX—початку XX століття протяжність залізниці Галичини збільшилася майже на 1000 кілометрів. Відповідно зросла кількість локомотивів та розширився вагонний парк. Головні паровозні майстерні у Львові запрацювали у напруженому ритмі. Треба було забезпечувати надійну експлуатацію рухомого складу, який тоді не відповідав останньому слову транспортної техніки. Паровози були малопотужні, «крейсерська» швидкість становила лише 20 кілометрів на годину. Під час Першої світової війни залізничне господарство було значно зруйновано. Вийшли з ладу майже половина всіх паровозів і вагонів, багато мостів, віадуків, сотні кілометрів шляхів. Відчутно потерпіли від військових дій і головні паровозні майстерні.

По війні впродовж наступних десяти років у цеху для ремонту котлів встановлено два електричні крани, сучасні свердлильні нарізні верстати, електрифіковано три пересувні поворотні крани вантажопідйомністю 5, 6, та 13,5 тонн. Збудовано склад для запасних частин. З'явилися перші офіційні згадки про майстерні як про паровозне депо Львів-Захід. У 1931 році тут уже працювало 75 машиністів, 85 помічників машиністів, 25 кочегарів і 195 ремонтників.

Наприкінці тридцятих років підприємство переступило піввікову межу свого існування. Воно мало згуртований і загартований у боротьбі за соціальні права колектив із міцними робітничими традиціями.

Нові часи — нові випробування

У 1939 році було офіційно створено Львівську залізницю. Це дало поштовх для подальшого розвитку її підприємств, зокрема локомотивного і вагонного господарства. Паровозне депо Львів-Захід поповнювалося молодими фахівцями, підготовленими у технікумі й технічній школі, що були спеціально відкриті для підготовки кадрів. Однак цей поступ був перерваний Другою світовою війною. Німецькі авіаційні бомби впали на залізничні об'єкти. Під час бомбардування загинув перший начальник депо радянського періоду Каковкін.

Через півроку по війні паровозне депо Львів-Захід відновило роботу. Тут було організовано піднімальний ремонт паровозів. Нестачу вузлів і деталей компенсували відновленням тих, що були у використанні. Особливо у цій справі відзначився нагороджений багатьма бойовими нагородами слюсар-фронтовик Олексій Євдокимов.

Його приклад наслідували інші працівники депо. Як нова складова мережі залізниць колишнього Радянського Союзу Львівська магістраль почала діяти в одному ритмі з ними. У депо було запроваджено бригадний госпрозрахунок, за яким працювали тоді колективи на багатьох магістралях. Оновлювався паровозний парк. Надходили потужніші локомотиви серії Ер. Протягом кількох років машиністи навчилися водити потяги із середньою вагою, збільшеною приблизно на 2000 тонн. Це вирішило проблему обмежених пропускних можливостей, яка була характерною для Львівської залізниці через майже повсюдну одноколійність, та дало значну економію палива.

Прощавай, паровозе...

У 1959 році на Львівській магістралі розпочався процес заміни паровозів на тепловози. Першими за освоєння нових локомотивів взялися трудівники депо Львів-Захід, яке мало на той час найсучаснішу на залізниці базу і кваліфіковані кадри. Вчилися всі: і машиністи, і слюсарі-ремонтники. Робітники не тільки швидко освоїли процес оздоровлення складної техніки, а й додали до нього свої пропозиції, які істотно вдосконалювали виробничий процес. Це був час великих змін. Виробничий процес потребував постійного вдосконалення. Електроапаратники й електропрохідники виготовили сотні одиниць нестандартного обладнання і пристосувань для ремонту різних вузлів тепловозів.

У 1962 році було завершено електрифікацію дільниці Львів—Стрий. Перший електровоз по ній повели машиніст депо Львів-Захід Леонід Бриль та його помічник Володимир Белецький. З 1963 року паровозне депо Львів-Захід називалося локомотивним, а через рік з воріт підрозділу виїхав останній паровоз. Раціоналізатори та винахідники підприємства зробили вагомий внесок у підвищення продуктивності праці й зниження собівартості робіт. Сотні тисяч «союзних» рублів було зекономлено завдяки численним рацпропозиціям Геннадія Цилєва, який очолював у депо експериментальну базу. У кількох депо працював сконструйований ним пароповітряний молот, який значно автоматизував працю ковалів.

У 1966 році в Сянківському напрямку рушили перші великовагові поїзди. Колектив цеху експлуатації поставив перед собою завдання водити якнайбільше великовагових поїздів, знижувати собівартість перевезень вантажів, економити паливо. Протягом 1967 року машиніст Тотак зекономив 21 тонну палива. Його бригада розробила таку систему огляду тепловоза, за якої за найменший час ретельно перевіряються найважливіші вузли та прилади локомотива. У цеху профілактичного ремонту започаткували видачу на всі відремонтовані локомотиви гарантійних листів. Це підхопив колектив усього депо. Зросла відповідальність слюсарів та майстрів за якість виконаної роботи. До і після піднімального ремонту тепловоз мав виїжджати на обкатку для перевірки роботи усіх вузлів і агрегатів. У депо пішли на сміливий експеримент: за рахунок жорсткого контролю за якістю робіт відмовилися від попередньої обкатки. Завдяки цьому скоротився час простоювання локомотивів. Тепловози з гарантією відразу йшли у роботу.

12 грудня 1967 року в депо повсюдно обговорювали новину: «Машиніст Леонід Семенович Бриль зекономив електроенергії стільки, що зміг би провести поїзд довкола Землі по лінії екватора». За одинадцять місяців того року локомотивні бригади депо зекономили чотири мільйони кіловат-годин електроенергії. Її вистачило б для чотирьох таких фантастичних рейсів.

Тепловоз «Україна» — останнє слово техніки.

Ремонт, ремонт, ремонт...

Невпізнанно змінювалися ремонтні цехи депо. Виникали нові корпуси, перебудовувалися старі. Ремонт тепловозів став ключовим питанням. Цю виробничу операцію обговорювали на зборах, виробничих нарадах, засіданнях. Дійшли єдиної думки: треба механізувати всі трудомісткі процеси. Майстер Цилєв розробив потокову лінію ремонту тепловозних візків. Слюсар Ликов виготовив універсальний стенд для ремонту, перевірки і регулювання електричної апаратури, тепловозів та електровозів усіх серій. Він також виготовив потокову лінію ремонту електричних машин.

Старший інженер депо Яхно розробив потокову лінію з ремонту колісних пар тепловоза, інженер Веремчук сконструював потокову лінію для ремонту роликових підшипників, інженер Білецький розробив потокову лінію з ремонту блоків тягових електродвигунів. Майстри Притулко, Бойко, Купрін виготовили потокові лінії для ремонту гільз і поршнів. Усе це дало змогу зменшити тривалість ремонту тепловозів з п'яти з половиною до двох з половиною діб.

«Стоп-2» — проти аварій

На порядку денному постало питання безперебійної роботи залізничного транспорту. Щоб не «проскочити» на заборонний сигнал світлофора, на локомотивах встановлювали пристрій «Стоп-2». Перші його випробування здійснив машиніст електровоза, почесний залізничник Некрас. Він ділився враженнями: «Простота конструкції, невелика вартість, можливість встановлення на будь-якому локомотиві, невибагливість в експлуатації й висока надійність відкривають перед новим пристроєм великі перспективи. Ведучи пасажирський поїзд від Львова до Стрия, я зміг не раз переконатися в його надійності. Новий пристрій — це, безумовно, великий крок вперед на шляху до забезпечення безперебійної роботи транспорту».

Під час експериментальних випробувань пристрою машиністи понад 500 разів намагалися рушити з місця при заборонному сигналі світлофора і жодного разу їм це не вдалося: «Стоп-2» працював бездоганно. Під час випробувань було змодельовано інші ситуації, за яких може виникнути аварія. І в кожній із них пристрій гарантовано спрацьовував, попереджаючи помилкові дії локомотивної бригади.

Його називали професором

Депо завжди славилося новаторами. Івану Ликову, зокрема, було присуджено звання «Кращий організатор технічної творчості на залізничному транспорті». У колективі його називали «професором електричних схем локомотивів». Він досконало знав «нутрощі» тепловозів і електровозів. На його рахунку — понад тридцять рацпропозицій, економічний ефект від їх впровадження перевищив мільйон рублів.

«Курорт» у цеху

У середині вісімдесятих років у депо відбувалася комплексна реконструкція цехів та дільниць, капітально ремонтувалися колії. Розпочалося вдосконалення і цеху № 22, який колійники назвали «підрозділом здоров'я». Після реконструкції він став унікальним оздоровчим комплексом, який був визнаний найкращим у мережі залізниць колишнього Радянського Союзу. Було реконструйовано лабораторії психології, фізіології і гігієни праці, створено кабінет трудової адаптації, розширено амбулаторію. Медики отримали у своє розпорядження два поверхи, де розташувалися додаткові кабінети для фахівців різного профілю. Усі дільниці «підрозділу здоров'я» устаткували сучасним обладнанням. Фізіотерапевтичні кабінети поповнилися аерозольною та кварцевою апаратурою, зубні — новими стоматологічними установками.

Для працівників депо комплекс став своєрідним «курортом» у цеху. І це не перебільшення. Крім лікувальних кабінетів, тут обладнано спортзал, сауну, басейн, чудовий хол для відпочинку.

Нам час для України жити

Радянський період підприємства тривав п'ять десятиліть і став виміром життя для покоління трудівників. У цьому трудовому вимірі

▼

з цісарською печаткою

було все: і робота до сьомого поту, і радість трудових здобутків, які вивели підприємство у найкращі на магістралі. А наприкінці 80-х повіяв вітер перемін. Депо звільнилося від пам'ятника «лицарю» революції Ф. Дзержинському, чиє ім'я з 1977 року воно носило, і трудовий колектив підприємства проголосив: «... Нам час для України жити!» Є у депо невеликий майдан, який із повагою називають площею... Незалежності. Таке ймення він отримав наприкінці вісімдесятих — початку дев'яностих. Гуртувалася на ньому спочатку нечисленна група національно свідомих залізничників. З кожним днем їх підтримувало дедалі більше товаришів по роботі. Згодом тут замайоріли близькі серцю кожного українця синьо-жовті прапори, залунала «Червона калина».

24 серпня 1991 року в депо панувало таке піднесення, що й годі передати словами. Але дуже скоро серпнева ейфорія була розвіяна холодними реаліями глибокої кризи, що охопила державу. Та трудівники не розчарувалися у незалежності. Часи минають, а Україна — вічна. Не опустилися перед труднощами робітничі руки. Вони усе робили і роблять для того, щоб подолати негаразди.

Найбільшою проблемою всіх локомотивних депо залізниці були так звані кільця — спеціальна прокладка в кришці циліндра. Завозили їх з Росії і коштували вони недешево. А депо потребувало їх у великій кількості. Старший майстер Роман Войцехівський та слюсар високої кваліфікації Володимир Петров винайшли спосіб відновлення кілець зі списаних локомотивів. У такий спосіб було досягнуто значної економії коштів.

Роман Войцехівський — учень заслуженого раціоналізатора України Івана Ликова. У його трудовій книжці — понад сто заохочень. Мріяв Роман Войцехівський про те, щоб вітчизняні підприємства випускали локомотиви та інший рухомий склад для потреб українського залізничного транспорту, щоб відпала потреба купувати імпортну техніку і платити за неї шалені гроші. Невдовзі його мрії здійснилися. З 1997 року залізниця масштабно перейшла на електротягу. Освоєно експлуатацію локомотивів змінного струму на дільниці Львів—Підволочиськ, а згодом — і до столиці. Для потреб залізничного транспорту на замовлення «Укрзалізниці» на науково-виробничому об'єднанні «Дніпропетровський електробудівний завод» було виготовлено десять магістральних електровозів постійного струму серії ДЕ. Один із них прибув у локомотивне депо Львів-Захід.

Із плином часу та з розвитком технічного прогресу змінюються і вдосконалюються «сталеві коні» магістралі — локомотиви. Незмінною залишається потреба в їхньому ремонті. Виконання ремонтів на підприємстві освоїли добре. До 1960 року тут оновлювали паровози, в 70-х роках почали оновлювати тепловози, а в 90-х — електровози. Протягом останніх років на підприємстві нове життя отримав не один десяток локомотивів.

У нове тисячоліття депо увійшло з уперше капітально відремонтованим електровозом змінного струму. Цей ремонт максимально наближений до заводського. Оновлювалися і начинка електровоза, і його корпус усередині та ззовні. Оновлення електровозів на підприємстві обходиться залізниці на 40 відсотків дешевше, ніж на заводі. У ремонтному цеху депо по-новому гартують гребені колісних пар без викочування їх з-під локомотива, що також дає відчутну економію коштів та значно вищу якість.

Багато зроблено за роки незалежності для вирішення завжди складного квартирного питання. У середині 90-х років вулицю Личаківську у Львові прикрасив п'ятиповерховий 60-квартирний будинок. Начальник депо Петро Ручка постійно займається будівництвом, а тому багато черговиків сподіваються на житло. Власноруч зробили капітальний ремонт гуртожитку по вулиці Естонській. Очолив будівельні роботи машиніст за фахом, будівельник за покликанням Зеновій Луцишин. 32 мешканці гуртожитку, одинадцять із яких — сімейні, отримали дах над головою. Навесні 2002 року по вулиці Медведецького у Львові закладено символічний камінь під будівництво 40-квартирного будинку. Будинок-красень виросте у чудовому куточку Львова між центром міста і депо.

У цьому будинку по вулиці Личаківській мешкають залізничники.

Пісня в родинному колі

З легкої руки Володимира Іваха — голови профкому — на підприємстві щорічно відбувається традиційний волейбольний турнір «Різдвяні зустрічі» за участю команд локомотивних депо залізниць України. Команди складаються переважно з машиністів та їхніх помічників. Тут плекають і традиції художньої самодіяльності. У перші роки незалежності тут створено новий гурт, який має назву «Чотарі». Нещодавно йому присвоєно звання народного.

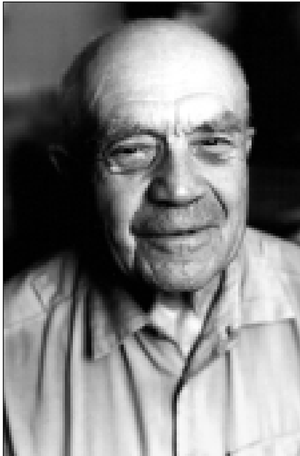
У депо чимало династій. Трудову естафету покійного батька Ореста Перехайла несе через роки його син Володимир — заступник начальника депо. Свого сина привів у трудовий колектив майстер Ярослав Галась. Поширений у депо тандем: батько — машиніст, син — помічник.

Свою 135-ту річницю депо зустріло оновленим. Нещодавно тут запроваджено автоматизовану комп'ютерну систему обліку та аналізу використання тягового рухомого складу та локомотивних бригад. Це дає можливість підрозділу всю виробничу інформацію опрацьовувати у себе в стислі строки. Добудовується санітарно-побутовий комплекс, в якому будуть зручні роздягальні, сауна, кабінети для навчання та бібліотека. Ремонтується цех експлуатації, щоб створити добрі умови для роботи чергового по депо, працівників інших служб. Замінюються на території підприємства тракційні колії. Депо набуває вигляду сучасного європейського підприємства. На нові рейки переходять не лише локомотиви, а й виробничі відносини. Депо живе за новим часом. І не забуває давніх традицій...

Мирослав БУРКОВИЧ, Оксана ДАВИДІВ.
Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО.

«Від напруженої роботи плакали чоловіки»

Розповідає ветеран депо Володимир ЧУПИРА:

— У 1946 році на території локомотивного депо Львів-Захід розформувалася 25-та військова колона. Це було спецформування Міністерства шляхів сполучення СРСР, яке обслуговувало на фронті залізничний транспорт. У складі цієї колони на посаді помічника машиніста, машиніста паровоза, машиніста-інструктора я пройшов піввійни. У її складі й потрапив у депо. За плечима були Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту, Томський електромеханічний інститут інженерного транспорту, великий практичний досвід. Тому призначили мене головним механіком, хоча просився я водити паровози.

Працювалося тоді надзвичайно важко, бо техніка була стара і зношена, а потік вантажів зростав. Люди трудилися вдень і вночі. Не було потрібних верстатів, інструментів. Якось трапився такий випадок: для ремонту локомотив підняли на потрібну висоту і враз відмовив домкрат. Паровоз завис у повітрі. Що робити? Дехто розгубився і зник. Я взяв відповідальність на себе. Дав команду ремонтникам, щоб підклали під багатотонний локомотив... шпали. Наскладали їх йому аж під «живіт» і «посадили» його на них.

Нам вдалося збільшити кількість охоплюваних піднімальним ремонтом паровозів з чотирьох до шістнадцяти, скоротити час промивання. Був я тоді молодим, сильним, здоровим і цілком віддавався роботі. Часто доводилося ночувати в цеху.

У 1956 році депо отримало перші тепловози ТР-2, а я на той час був уже головним інженером. Незважаючи на значний практичний досвід, тепловозів майже не знав. Треба було вивчати. Два роки навчався у Москві. Підшуковував фахівців, які забезпечували б обслуговування і експлуатацію тепловозів. Серед них запам'ятався Іван Іванович Ликов. Він чудово знав елекротехніку, паливну апаратуру.

У середині минулого століття особливо гостре було питання житла. Більшість не мали його взагалі. Вирішили зводити власними силами. Так я зайнявся будівництвом. Залучив усіх, кому потрібне було житло. «Хочеш мати власну квартиру — будуй її своїми руками у вільний час».

Важко було з будівельними матеріалами. Діставали їх з великими труднощами. Врешті вирішили виготовляти самі. Цех промивання переобладнали під дільницю виготовлення блоків та панелей, а його перенесли в інше місце. На одному підприємстві, з яким ми співпрацювали, побачив потрібний верстат. Випросив його у господарів, встановив, налагодив, і справа пішла. Блоки, які замінювали цеглу, виробляли зі шлаку і цементу. На основі цього матеріалу виготовляли й панелі. Якість виробів випробовували рейкою. Вона була нашим основним лабораторним приладом. Якщо від удару рейкою блок не розбився, то йшов у роботу. Невдовзі на Левандівці з'явилася вулиця Машиністів, а на ній — тридцять один будинок з мезоніном.

Звістка про нашу вулицю дійшла до владних коридорів. Приїжджав подивитися на нашу роботу перший заступник секретаря обкому партії Мазур. Рекомендував наш досвід для наслідування. З'явилося в нас чимало замовників на будівельні матеріали. Невдовзі ми почали будувати двоповерхові будинки. У 1961 році мене призначили головним інженером служби локомотивного господарства залізниці. У ній працював до 1980 року. Сумую за тими нелегкими роками праці у депо. Мені доводилося бачити, як від перевтоми плакали чоловіки... За п'ятнадцять років, коли я був нерозривно пов'язаний із цим локомотивним підрозділом, на ньому змінилося, якщо не помиляюся, сім начальників. Із них, на мій погляд, найбільший внесок у розвиток депо зробив Валентин Митрофанович Сорвін. Це при ньому майже втричі збільшився випуск локомотивів після капітального ремонту. Він був людиною прогресивних поглядів. Радо сприймав усе нове.

Дуже добре, що нинішнє керівництво залізниці багато будує. Будуючи для себе, ми будуємо для України. Пройдуть роки, зміняться люди, а добра пам'ять про них житиме у красивих спорудах. Ось уже понад двадцять років я — на заслуженому відпочинку. Є час і для сім'ї, і для інших справ. У молодості його не було. Приємно мені, що дожив до такої визначної дати підприємства. Хочу, щоб локомотивне депо Львів-Захід і надалі утримувало статус одного з найавторитетніших підприємств магістралі...

Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО. ▼

Фото Валентина КАРМИНСЬКОГО.

Ось так!

Весільний карнавал

Вихідними, вирушаючи з дому, ніколи не відмовляю собі в задоволенні пройти повз РАГС, що примостився поблизу мого будинку. Наче магнітом, притягує атмосфера святкового ажіотажу, що панує тут. Прикрашені стрічками і великими весільними каблучками автомобілі, метушливі гості в найліпших своїх костюмах і сукнях з букетами квітів у руках і, нарешті, наречені — саме чекання...

За деякий час у дверях РАГСу з'явиться гурт на чолі з молодятами. Вибухи шампанського, спалахи фотокамер... На якусь мить уся компанія замре перед об'єктивом, по-школярськи розташувавшись на сходах, зробить «чі-і-із», потім розсядеться по машинах, і весільний кортеж зникне в п'янкій далечині. А зморені чеканням (ну не створюються сім'ї згідно з розкладом!) наступні наречені і компанія переступлять поріг зали урочистих подій. Щоб за годину з хвостиком, виконавши певні ритуали, так само щезнути паралельним маршрутом.

Цей весільний коловорот — кульмінаційний день з життя двох закоханих і їхніх родин. Для молодят це — переосмислення себе в новій якості, народження «МИ» і зречення «Я» (принаймні на час медового місяця). А для гостей — святковий карнавал, де кожному відведено певну роль.

Але насамперед цей день — бенефіс нареченої.

Помічено, жодне весілля не минає без резюме гостей «Наша молода — найчарівніша!». І щоразу з ними не можна не погодитися. Бо яку сукню не одягла б наречена, яку зачіску не зробила б, усе одно — вона особлива і неповторна (навіть, якщо лише сьогодні).

До речі, пам'ятаєте бум на кольорові весільні сукні, коли найсміливіші дівчата йшли до РАГСу в яскраво-червоних сукнях? Згодом стали популярними вбрання спокійніших кольорів —рожеві, блакитні, кольору слонової кості. Нині знову актуальні білі сукні.

Але мода є мода. І не виключено, що за кілька років дівчата братимуть шлюб і в чомусь більш революційному. Наприклад, у такому білому комбінезоні, декорованому червоними руками на найцікавіших місцях, що його запропонувала на українському тижні прет-а-порте київський дизайнер Анна Бабенко. Подивимося...

Юлія ПОТАПЕНКО.

Де ти, Мері Поппінс?

Від мами – до мами

Думку шукати няню за об'явою в газеті я відкинула одразу. По-перше, страшнувато. Навіть, якщо за людиною стоїть агентство або в неї є рекомендації. По-друге, в нянь, які шукають роботу через газету, надто великі фінансові запити. В Києві на сьогодні через газету можна найняти няню з оплатою від 3 до 6 грн. на годину. Як на мене, то за такі гроші вигідніше самій сидіти зі своєю дитиною.

Залишається шукати няню, натужуючи при цьому всіх своїх родичів і знайомих. Шлях нелегкий, але, як показує досвід, ефективний.

Перед цими людьми треба поставити чітке завдання: кого шукати, за скільки і де. Питання «де шукати?» важливе, бо для своєї п'ятимісячної дочки я намагалася знайти няню з бодай якоюсь медичною освітою або хоча б з досвідом роботи з малюками.

Передусім я звернулася до нашого дільничного лікаря, яка люб'язно погодилася дізнатися, що і як. За її рекомендацією до мене прийшла приємна літня жінка-медсестра, яка збиралася йти на пенсію через загострення виразки. Кандидатка відпала враз з кількох причин. По-перше, виразка була найголовнішим у її житті. По-друге, крім виразки ще був шестирічний онук і те, що вона вирішила підробляти нянею, жінка мала намір приховати від своїх дітей, як щось ганебне. Та, головне, вона просто не підняла б нашу зимову коляску, а перспектива того, що дитина не гулятиме на вулиці, мене не задовольняла.

Наступна кандидатка була операційною сестрою і, не залишаючи роботи, хотіла підхалтурити. Цей варіант не задовольняв мене не тільки через те, що вона не могла працювати всі дні поспіль. Річ у тім, що запропоновані мною гроші, які становили дві її зарплати, вочевидь не надихали кандидатку на роль няні. Перевірено, такий тип людини через місяць почне вивертати вам руки, вимагаючи надбавки до зарплати.

На роль няні претендувала і моя однокласниця, котра виростила з пелюшок двох своїх племінників. Вона чесно попередила, що ладна сидіти з моєю дитиною навіть безплатно, але тільки-но знайде роботу — тут-таки піде. По-перше, мене не влаштовувала робота без зарплати — як відомо, відсутність чітких фінансових домовленостей псує відносини. По-друге, маленька дитина швидко звикає до однієї людини і міняти нянь, як рукавички, шкідливо для психіки малюка. До того ж, коли вийдеш на роботу, шукати няню буде складніше, ніж, сидячи в засідці, вдома.

І тут з'явилася вона. Начебто ідеал — дуже добра і м'яка людина, чистюха, дорослі діти, нема онуків, є досвід (уже няньчила трьох за наймом, а до того працювала в дитсадку). Їй були конче потрібні гроші й вона погодилася сидіти з дитиною навіть за 100 гривень... Майже одразу вона пояснила причину: син сидить у тюрмі, треба носити йому передачі. Спочатку в мене був шок. Але потім оцінила чесність цієї жінки і зрозуміла, що гірше, якби цей факт вона приховала. Працювала вона в мене більш як три роки і стала практично членом сім'ї, що є найгрубішою помилкою в стосунках з нянею.

Чому погано, коли няня переходить до розряду родичів? Ну, приміром, няня спізнюється на роботу на п'ятнадцять хвилин, на годину чи на два дні (після свят); раптом присилає замість себе дочку, яку дитина не сприймає; веде твою дитину до себе додому, щоб віднести покупки тощо. Але оскільки це вже друга мама, покарати її карбованцем рука не піднімається. Переймаєшся її становищем раз, удруге. Далі — більше. До того ж у нашої няні народилася онука... Це зумовило розставання: няня почала розриватися між моєю домівкою і своєю.

При цьому парадокс полягає в тому, що коли няня — це людина, котра щиро турбується про твою дитину, любить її, і малюк відповідає взаємністю, то рано чи пізно вона стане членом вашої родини.

Нову няню для чотирирічної дочки я хотіла знайти з педагогічною освітою.

Чи знаєте ви, скільки отримують учителі та вихователі дитсадків? Поцікавтеся! Але чомусь багато хто з них вважає, що їхня освіта дозволяє вимагати від мами від 100 доларів на місяць або погодинну (так звана «підготовка до школи», і це в якихось чотири роки!) 20 грн. за годину! Моя колега шукає і не може знайти няню на 400 грн. А я шукала людину на суму від 250 до 300 гривень (подвійна зарплата вихователя-методиста або вчителя молодших класів), пам'ятаючи, що хто шукає, той завжди знайде.

У моєї нової няні немає спеціальної освіти, але є восьмирічний досвід роботи в дитячому садку та захоплені рекомендації від тих людей, яких я знаю. Їй подобається моя дитина і вона не відбуває належний час, а розвиває дівчинку не гірше, ніж це робили б у дитсадку, куди, на жаль, ми не можемо ходити за станом здоров'я. А головне, вона подобається донечці.

Якби я описувала всі ходіння по муках у пошуках Мері Поппінс — «найкращої няні за найменшу зарплату», то забракло б газетної шпальти. Моя порада всім, хто шукає няню: не поспішайте і не панікуйте, а головне, не думайте, що чим більше ви платите няні, тим вона краща. І ще. Няня — це як молочна суміш замість годування груддю, отож якщо ви наважилися взяти няню, то не шукайте ідеал. Її немає.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Школа традицій

Загробні скарби предків

Продовжуючи вивчати звичаї та обряди наших предків, цього разу ми спустимося до царства померлих. І трохи відхилимо таємничу завісу смерті.

Місце поховання небіжчиків в археології називають могильником. Античні могильники зазвичай називалися некрополями. І лише християнські та мусульманські місця поховання отримали назву кладовищ.

Перші поховання померлих з'явилися в епоху палеоліту, але вони здійснювалися тоді безпосередньо на стоянках, а не в спеціально відведених місцях. Поховання вважалося надто серйозним обрядом, бо наші предки свято вірили в загробне життя. Разом з померлим клали різні предмети: одяг, зброю, прикраси, посуд, їжу, туші жертовних тварин тощо.

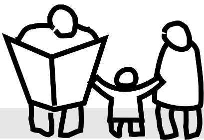
За обрядом поховання в могильниках розрізняють положення покійників та їхнє спалювання. У другому випадку померлого спалювали та чинили поховання попелу. Форми могильних споруд, що застосовувалися під час історичного розвитку різними племенами та народами, вельми різноманітні: це й ями (просто земляні чи обкладені деревом, камінням), і катакомби, і склепи, і навіть величезні поховальні споруди (піраміди, мавзолеї). Ховали померлих чи їхній попіл у спеціальних посудинах (урнах), кам'яних ящиках або в дерев'яних зрубах. За зовнішніми ознаками могильники поділяють зазвичай на курганні, що вирізняються земляними чи кам'яними насипами, та грунтові (без насипів). Зустрічаються й змішані, курганно-грунтові.

Вивчаючи могильники, археологи дізнавалися не лише про вірування древнього населення, але й про інші сторони його життя: матеріальну культуру, побут, форми господарювання, виробництво і торгівлю, родинні та соціальні стосунки, мистецтво. Крім цього, розкопки могильників доставляють матеріал для палеоантропології та поповнюють музеї стародавніми предметами, що рідко зустрічаються під час дослідження поселень.

Підготувала Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Фото Бориса ПРИЙМАКА.

Лелеки знають, куди летіти...

Уроки виживання

Яворівський район тримає першість на Львівщині за рівнем народжування дітей. Лелеки знають, куди їм летіти: проклали маршрут і вже не збиваються з дороги. А найліпше дбають про сільських листонош. У Марії Явної — одинадцятеро дітей, у Дарії Ващишин — теж одинадцятеро (двоє з них уже перейняли від матері поштарську сумку), у Ганни Марків — дев'ятеро. До Ганни Марків та її великого сімейства у село Залужжя ми завітали з гостинцями (мішок цукру — від «Голосу України», мішок гречки — від газети «Високий замок», цукерки — від фірми «Світоч»).

Природа — жінка мудра. Знає, що сумка листоноші важить 15—20 кілограмів, бо задля виживання поштового зв'язку й для заробітку доводиться носити, окрім газет, листів і пенсій, ще й найрізноманітніші товари — і пральний порошок, і зошити для школярів.

Ось тут тендітній жіночці стають у пригоді діти. Народжувала їх майже безперервно, без декретних відпусток: Петро, Марія, Іван, Оксана, Василь, Ольга, Микола, Христина, Тарас. У такому порядку — хлопець-дівчина-хлопець — вони й з'являлися на білий світ. Відтак — одне одного виховували, підтримували, розподіляли обов'язки, ділили все на всіх — як Господь велить. Ольга допомагає розносити пошту, Іван уже служить прапорщиком і підтримує сім'ю матеріально, Микола доглядає кролів, Василь — майстер на всі руки, хоче стати столяром, найменший Тарасик носить дрова. А от 16-літня Оксана — справжній менеджер домашнього господарства: вона розподіляє поміж усіма трудові обов'язки, видає «наряди», контролює виконання, ділить по-справедливому ласощі.

На всіх дістався один тяжкий хрест: первісток Петро через недогляд лікарів під час пологів народився калікою, тепер доглядають його гуртом і, боронь Боже, щоб хтось його скривдив. Усі вміщаються, мов у казковій рукавичці, у двох кімнатах старої хати.

— Знаєте, мені ще й заздрять, — сміється Ганна. —Добре їй, кажуть, діти все замість неї пороблять...

Поштове відділення села Залужжя, яким керує Катерина Хлян, обслуговує чотири села й 16 хуторів. Кожна з чотирьох листонош долає щодня (дорогами й бездоріжжям) не менш як 15—20 кілометрів. Останнім часом у кожну хату приносять квитанції на оплату за електроенергію і приймають платежі. Коли крамниці зачинені, чоловіки приходять по цигарки додому до листонош.

Суворі правила «гри» у виживання були спричинені від'єднанням електрозв'язку, після якого особливо потерпають фінансово низові ланки пошти. І попри все листоноші читають у селі найбільше. Бо самі найбільше передплачують газет, незважаючи на свої скромні зарплати (близько 140 гривень). Така давня традиція в Яворівському районі. Прочитають щось цікаве — і йдуть із новинами від хати до хати. Спочатку дають односельцям почитати свої власні газети, потім — агітують за передплату.

Серед читачів «Голосу України» й інших видань найактивніша — 82-річна вчителька Галина Миколаївна Ненека. Вона читає без окулярів, передплачує навіть пісенники і чудово співає гостям.

Листоношу в селі люблять. Із її велетенської сумки кожному перепаде щось добре. А коли сусіди печуть пироги, неодмінно приходять з почастунком у хату багатодітної матері. Вона на життя не нарікає: картопля вродила, грибів назбирали й насушили, корова доїться. От тільки з колготами для дівчат — проблема. Як без них підеш до церкви?

А дерев'яна церква святої Параскеви, збудована понад 300 років тому, — незвичайна. Тут служив парохом автор музики національного гімну «Ще не вмерла Україна...» Михайло Вербицький. Його добрий дух витає над селом...

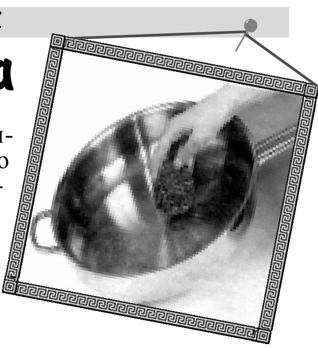
Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Яворівський район Львівської області.

Фото автора.

Маленькі хитрощі

Блиск і чистота

Якщо пиріг погано відділяється від дека, обгорніть його один-два рази мокрим холодним рушником чи потримайте над парою.

Посуд, в якому було тісто, а також з-під молочних продуктів, мийте спочатку в холодній, а потім у гарячій воді.

Ножі треба тримати окремо від інших металевих предметів, бо леза швидко затуплюються та потребують частого заточування.

Щоб дім був фортецею

Самозахист

Оцініть міцність ваших дверей. Укріпіть дверну коробку, вріжте вічко, придбайте дверний ланцюжок. Краще мати кілька замків. На ніч блокуйте замки з допомогою «собачок», закривайте двері на ланцюжок.

Якщо до квартири подзвонив незнайомець, через зачинені двері запитайте, хто він і яка мета візиту. Скориставшися ланцюжком, ви можете краще розглядіти людину, попросити показати посвідчення, прийняти телеграму чи повістку.

Не поспішайте відкривати двері навіть працівникам житлово-комунальних та побутових служб, особливо якщо вони прийшли без виклику. І ніколи не відчиняйте дверей, якщо вам подзвонили, а через вічко нікого не видно!

Не довіряйте ключі від квартири своїм друзям для «неформальних» зустрічей. Зрозуміло, що вони приведуть далеко не принцес крові, а отже, це зменшить шанси вашої безпеки в подальшому.

На сходах має бути освітлення! Не чекайте, що хтось замінить лампочку, зробіть це самі.

Не тримайте поблизу вхідних дверей речі, які можна використати як зброю. Адже більшість злочинців не завжди входить у дім із зброєю, частіше вони розраховують на ваші власні кухонні ножі та інші речі, которі можуть бути потенційною зброєю.

І головне: якщо ви прийшли додому і виявили на дверях сліди зламування, не заходьте до квартири — це небезпечно, бо там ще може перебувати злочинець. Покличте сусідів і зателефонуйте до міліції.

Почерк — ключ до розгадки особистості

Це цікаво!

Слово «графологія» — назва науки, що визначає характер людини за її почерком — уперше зустрічається лише 1871 року в творі абата Мішона. Але вже в древності, коли письмена висікали на камінні й використовували для оздоблення пам'яток, їх характер цілком залежав від мистецтва каменяра чи гравера. З часом, коли люди почали писати на м'якшому матеріалі (полотні, папірусі, шкірі), характер літер уже набув певного відбитку індивідуальності. Але й тоді написання літер, скоріше, належало до сфери малювання і відрізнялося тільки загальним стилем. За епохи реформації письмо досягло великого поширення, а отже, у ньому змогли проявитися характерні особливості різних почерків. А за епохи Відродження графологія вперше стала предметом серйозного обговорення та дослідження.

У XIX столітті графологією зацікавилися у Франції. 1812 року з'явилася книжка невідомого автора «Мистецтво визначення характеру людей за їхнім почерком». Відома письменниця Жорж Санд захопилася новою книжкою і навіть почала вивчати почерки.

Нині графологією цікавиться весь світ. А особливо — психіатри юристи. «Навіщо мені фотографія людини, — пише видатний французький вчений, антрополог Тард, — для мене набагато важливіший шматок списаного нею паперу, оскільки в ньому відображуються злочинність, радість, журба, злість, жорстокість, настрій духу».

Ось кілька прикладів, як у почерку відбиваються основні риси характеру:

— **Розум**. Літери прямі, злиті, без прикрас; однакова відстань між словами; переважно відсутні великі літери, трапляються нерозбірливі; літери круглі. Зазвичай с, в, г виходять не зовсім закінченими.

— **Дурість**. Витягнуті, рідко поставлені літери з оригінально прикрашеними гачками. Неоднакова відстань між словами, іноді натиски на великих літерах — коли намагаються виводити їх архітектурно, надати їм заокругленої форми і зробити їх тонкими й вишуканими. Взагалі в усіх почерках, що вказують на дурість, помітно афектацію та надмірну старанність.

— **Чуттєвість**. Бліді, нахилені літери, що звиваються, іноді зустрічаються натиски та недовершені літери, місцями наче розірвані та тремтячі.

— **Запальність**. Літери, що піднімаються над рядками, у кінці слова літери злиті, відривчасті, а останні закінчуються гачком, який опускається нижче рядка.

— **Холоднокровність**. Літери рівні, у їх розташуванні видно обміркованість, хоча відстань між словами нерівна, але останнє слово у кожному рядку знаходить собі місце і не опускається нижче лінійки. Літери розтягнуті, але зливаються.

— **Сангвінік**. Почерк розірваний, з різкими штрихами, рухомий і гарний; криволінійні рядки, швидкі літери.

— **Флегматик**. Почерк переважно жирний, місцями літери товщають; неоднакова відстань між літерами. Каліграфічні літери, витягнуті та прикрашені.

— **Меланхолік**. Танцюючі, бліді, витягнуті штрихами літери. Перенесення слів з великою відстанню, що залишає поля нерівними.

— **Холерик**. Завернуті, заплутані штрихи, нерівна відстань між словами; розмазані літери з сильними та оригінальними натисками, замкнуті та щільні; нахил у правий бік.

— **Хворобливість**. Літери йдуть нижче лінійки, з нерівними, тремтячими гачками; почерк, який опускається, другі палички в складних літерах не закінчено, літери слабкі, з прямими кутами.

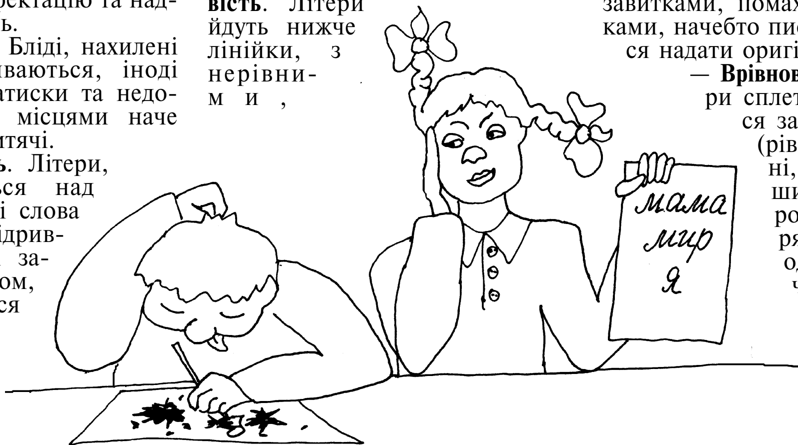
— **Злочинність**. Літери приплюснуті, старанно виведені, короткі, дугоподібні, іноді з сильно завернутими гачками і підкресленнями; почерк грубий і жирний.

— **Воля**. Прямолінійний, твердий, рівний почерк, кінці літер зв'язані та замкнуті, деякі літери великі, але без штрихів, чіткі; відсутні гачки та прикраси.

— **Талановитість**. Витягнуті літери, рядки, що підіймаються праворуч, літери прості, але гарні, граціозні, з внутрішньою афектованістю; розмазані, іноді злиті літери та слова.

— **Пустота**. Округлені, короткі, хоча іноді й гарні, але тупі літери, місцями трапляються відокремлені літери з виведеними завитками, помахами та натисками, начебто письму намагалися надати оригінальності.

— **Врівноваженість**. Літери сплетені, зливаються завжди однаково (рівномірно), гарні, хоча на перший погляд нерозбірливі; рівні рядки і завжди однакове закінчення гачків.

А от як пов'язані почерк і рід діяльності людини:

■ Вертикально нахилені прості почерки властиві математикам, інженерам та особам з реальними пізнаннями (агрономам, архітекторам, астрономам, натуралістам).

■ Почерки, що спускаються, плаcкі та широкі бувають у філософів, мрійників, поетів, людей вдумливих, серйозних; похилені, хвилясті — у митців (акварелисти, скульптори).

■ Написані жестами (штрихами) короткі літери вказують на професорів, докторів, взагалі людей і розумової праці, і фізичної. Такий почерк зустрічається ще й у епілептиків і взагалі у людей з глибокою, але хворою душею.

■ Відривчасті, стрибаючі літери властиві людям, які володіють мовами (вчені, лінгвісти, педагоги, філологи).

■ Звертаючи мало уваги на форму літер, пишуть юристи, державні діячі і люди з гарним вихованням.

■ Намагаючись надати форму літерам, пишуть ремісники, робітники.

■ Незграбні, вульгарні літери характеризують почерк комерсантів, купців (фабрикантів, аптекарів).

■ Горизонтальні, витягнуті літери зустрічаються в учнів і взагалі у людей, які до чогось прагнуть, а також у осіб вільнодумних.

Із книжки І. Моргенштерна «Психографология» (С.-Петербург, 1903).

Підготувала Уляна СОФІЙСЬКА.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.10 Клуб Суперкниги.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Нова армія.
10.30 Прописи.
11.00 Модна лінія.
11.25 Подорож у дитинство.
11.45 Сільський час.
12.35 «Саме той» про себе...
13.00 Для тих, хто вдома.
13.15 Діловий світ. Тиждень.
13.45 Мультфільм на замовлення.
14.15 До Міжнародного дня студента. Прем'єра фільму-феєрії «Метаморфози».
14.35 Духовний вісник.
15.00 Новини.
15.20 Док. серіал «Визначні дні століття». 1 серія.
16.20 Новини Європи.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Театральний Київ.
17.40 Історія однієї картини.
18.00 Недільні зустрічі.
18.30 Люди і долі.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.15 Худ. фільм «Донечка». 2 серія.
20.25 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.10 Панорама.
21.55 Футбольні діалоги.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Естрадна прем'єр-ліга.
10.50 Реальний сектор.
11.30 Польова пошта пам'яті.
12.10 Хай щастить.
12.45 Резонанс.
13.10 Змінимо світ на краще. Фестиваль творчості дітей країн — членів Чорноморської економічної співдружності.
13.40 Панацея.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Ерік Моралес — Полі Аяла.
08.10 Аншлаг, аншлаг.
09.10 Лото-забава.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
14.55 Медовий місяць.
15.45 Вовочка.
16.20 КВН. Російська ліга. «Просто дорога».
18.25 Шоу «Крісло».
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Останній герой-2.
21.30 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Розплата».
23.30 Бокс по-справжньому. Ерік Моралес — Полі Аяла.
00.45 «Своє кіно» представляє. Худ.фільм «Імітатор».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Акванавти».
07.30 Серіал «Володар звірів».
08.15 Мультфільм.
08.25 Сміхопанорама.
09.00 Прокинься і співай!
10.00 Телефортуна.
10.40 Уїк-енд.
11.25 Караоке на майдані.
12.00 Програма «Усе для тебе».
12.35 Мелорама.
13.20 Інтелект-шоу LG-Еврика.
14.15 Серіал «Кодове ім'я «Вічність».
15.15 Жарт за жартом.
15.55 Худ.фільм «Не можу сказати «прощавай».
17.35 Худ. фільм «Переплутані спадкоємці».
19.15 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ.фільм «Смертельна зброя-2».
23.05 Проект-F.
23.45 Худ.фільм «Готель «Мільйон доларів».

ICTV

05.30 Худ. фільм «Злодій і стриптизерка».
07.05 Мандрівки натураліста.
07.35 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.10 Мультсеріал «Шоу Нудника».
08.40 Мультсеріал «Том і Шина».
09.05 Сатирикон.
09.10 Худ. фільм «Турбо».
10.45 Коронна страва.
11.25 Телевізійний центр моди.
12.05 Галопом по Європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Шоу Олени Степаненко.
13.50 Серіал «Висока хвиля».
14.45 Худ. фільм «Кара небесна».
16.40 Сатирикон.
16.45 Серіал «Ейр Америка».
17.45 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Сатирикон.
19.05 Худ. фільм «Солдати фортуни».
21.15 Худ. фільм «Легенда про мумію».
23.25 Штрафний удар.
00.00 Нокаут. Новини світового боксу.
00.40 Ковток історії.
00.55 Худ. фільм «Жага смерті-2».

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Мовлення на Київ і область:

02.40 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.55 Худ. фільм «Поцілунок».

СТБ

07.05 Ран ОК.
09.10 Ні пуху ні пера.
09.30 М-стиль.
10.00 На перший погляд. Австрія. Файстен.
10.25 Худ.фільм «Месники».
12.20 «Вікна» у світ.
12.50 Док. серіал «Передова». «Десант у Нормандії».
13.20 Худ.фільм «У серпні 44-го».
15.30 Колія.
15.50, 21.25, 01.05 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
18.00 Автостиль.
18.20 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» (Київ) — «Ворскла» (Полтава).
20.30 Бізнес-студія.
23.25 Худ.фільм «Розумниці».

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Церква Христова.
08.05 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».
08.30 Мультсеріал «Невгамовні».
09.00 Мультсеріал «Нік і Перрі».
09.25 Серіал «Біттлборгі».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
11.00 Козаки-розбійники.
11.50 Запитайте у лікаря.
12.20 Серіал «Індіана Джонс. Демони брехні».
14.10 Репортер.
14.30 Худ.фільм «Усі говорять».
16.30 Худ. фільм «Система Бадді».
18.30 Спецрепортер.
19.00 Худ.фільм «Облога».
21.10 Худ.фільм «Стріла Купідона».
23.00 Гол!
00.10 Худ.фільм «Малюк на прізвисько Бійка».
01.50 Серіал «Індіана Джонс. Демони брехні».

ГРТ

08.00 Новини.
08.10 Серіал «Нестор Бурма».
09.40 «Єралаш».
10.00 Новини (з субтитрами).
10.10 Армійський магазин.
10.40 Телеканал «Новий день». «Генії і злодії». Г. Ейфель.
11.05 Телеканал «Новий день». Нові чудеса світу. Париж. Квартал «Дефанс».
11.30 Філімонов і компанія.
11.55 Розумниці і розумники.
12.25 Дог-шоу.
13.05 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
13.25 Доки всі вдома.
14.00 Новини (з субтитрами).
14.10 Хто хоче стати мільйонером?
15.00 Клуб мандрівників.
15.35 Великі батьки.
16.05 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Полуденний злодій». Справа № 18.
18.50 «Єралаш».
19.15 КВН-2002. Перший півфінал.
21.00 Часи.
22.05 Останній герой-2. «Тигри».
23.10 «Це мій світ». Концерт К. Орбакайте.
00.45 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Полуденний злодій». Справа № 18.
03.30 Реальна музика.

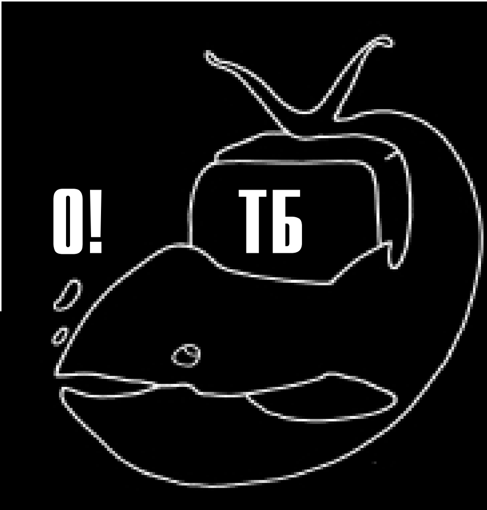
РТР

05.20 Худ.фільм «Друг мій, Колька!».
06.45 Серіал «Дракоша і компанія».
07.10 Російське лото.
08.00 ТБ «Бінго-шоу».
08.35 Вісті — Москва. Тиждень у місті.
09.15 Ранкова пошта.
09.50 Містечко.
10.20 Худ.фільм «Мозок».
12.10 Парламентський час.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Моя сім'я.
14.05 Аншлаг.
14.55 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — «Локомотив» (Москва).
17.00 Худ. фільм «Клуб перших дружин».
18.50 У «Містечку».
20.10 Спеціальний кореспондент.
20.35 О.Ширвіндт, Г. Хазанов, Л. Гурченко, В.Гафт і Л. Ахеджакова в капуснику, присвяченому ювілею Е.Рязанова.
23.10 Худ. фільм «Тихі омути».
01.55 Спорт за тиждень.

НТБ

06.15 Серіал «Блакитне дерево».
07.00, 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «Велике життя». 2 серія.
08.30 Без рецепта.
09.05 Фактор страху.
10.05 Рослинне життя.
10.40 Ви будете сміятися!
11.05 Професія — репортер.
11.25 Служба порятунку.
12.05 Худ. фільм «Дівчина без адреси».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.00 «Сьогодні» із Ю. Липатовим.
15.20 Історії мисливця за крокодилами.
15.45, 16.05 Принцип доміно.
17.05 Худ. фільм «Жінка кольору танго. Евіта Перон».
17.55 Худ. фільм «Побачення наосліп».
20.00 Нещодавно.
21.30 Серіал «Клан Сопрано».
22.30 Ляльки.
22.45 Худ. фільм «Скеля Малхолланд».
01.05 Журнал Ліги чемпіонів.

у МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — КАШАЛОТ

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ 11 – 17 ЛИСТОПАДА

«Сьогун» Річард Чемберлен уже в ефірі «1+1»!

Створений в європейській уяві міфічний образ Японії був посилений режисером Лондоном Джеррі в серіалі «Сьогун» з участю Річарда Чемберлена і Тосіро Міфуне. У цьому можуть переконатися глядачі каналу «1+1».

Історію першого воїна-самурая неяпонського походження — англійського моряка Роджера Блекторна, корабель якого 1600 року зазнав аварії біля берегів Японії, знімали в Країні Східного Сонця. Як пригадував потім король мінісеріалів Річард Чермберлен, японці не визнавали жодних підробок і

бутафорії. Екранізація бестселера Джеймса Клевелла виявилася справою не просто складною, а надто трудомісткою. Втім зусилля творців дали вражаючі результати. З'явившись на екранах, «Сьогун» був шалено популярний, підтвердивши «зірковий статус» Річарда Чемберлена й улюбленого актора Акіри Куросави Тосіро Міфуне. Свого часу японському акторові один із режисерів сказав: «У вас обличчя справжнього гангстера, ви маєте бути вельми переконливим у такому образі». Але Тосіро був переконливий у всіх образах. Знімаючись у «Сьогуні», актор розумів, що йому відведено відповідальну роль — репрезентувати японську культуру широкій європейській аудиторії.

Олег БАЙДА.

АНОНСИ

Мисливець на акул

ICTV, понеділок, 19.15

Антоніо Сабато

Пригоди. Карчародон Мегалодон — гігантська доісторична акула, що жила ще в часи динозаврів, — усе ще існує і дотепер дуже небезпечна для людини. Кент Норткутт, біолог, обстежує 60-футового звіра з метою відплатити величезному чудовиську, яке вбило його родину.

Реж. Кен Петерс. У ролях: Антоніо Сабато мол., Крістіан Тоулалі, Гранд Л. Мері Марсден.

Лісовий воїн

ICTV, вівторок, 19.15

Чак Норрис

Бойовик. Старий індіанець розповідає дітям легенду про те, як було вбито мисливця МакКенну. Він поспішав до хворої дружини, коли бандити напали на нього. Але за легендою відважний МакКенна не помер — лісовий дух вселив у нього сили орла, вовка, ведмедя і наділив неймовірними здібностями. Вже в наші часи кілька бізнесменів вирішили перетворити цей прекрасний куточок дикої природи з чудовою горою Тенглвуд, на якій, як каже легенда, і жив МакКенна, у промислову зону. Діти стають на захист природи, а в цьому їм допомагає лісовий воїн...

Реж. Арон Норрис. У ролях: Чак Норрис, Террі Кайзер, Макс Гейл, Роско Лі Браун .

Блукаюча куля

ICTV, четвер, 19.15

Тіа Каррере

Бойовик. Агент ФБР Діана Нокс та агент відділу із боротьби з наркотиками Макс Періш полюють на Лівінгстона, главу італо-російсько-китайської мафії, якому потрібно переправити величезну суму готівкою в офшорні банки. Той, кому вдасться його заарештувати, зможе використати конфісковані гроші на потреби своєї контори, тому це полювання перетворюється в жорстоку конкуренцію...

Реж. Сидні Фурі. У ролях: Томас Ян Гриффіт, Тіа Каррере, Дональд Сазерленд.

Солдати фортуни

ICTV, неділя, 19.05

Дольф Лундгрен

Бойовик. Нік Гунар — колишній солдат-найманець, важко пристосовується до мирного життя. Велика корпорація наймає його для захоплення багатого на мінеральні ресурси острова в Китайському морі. Але несподівано Нік вирішує допомогти тубільцям... Тепер проти нього будуть боротися колишні товариші по зброї, готові на все, щоб його знищити...

Реж. Перрі Ленг. У ролях: Дольф Лундгрен, Ентоні Джон Денісон, Шарлотта Льюїс

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
15.30 Панорама. Юнацько-молодіжний канал «Студія «5»
15.50 Мультсеріал «Хранителі історії».
16.35 Надзвичайна ситуація.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Оплески, оплески.
17.35 Галерея ТБ (Святогорський монастир).
17.50 Острів скарбів.
18.10 Крихітка.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Діловий світ.
19.35 Світ. Огляд.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський».
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ситуація.
21.45 Світ спорту.
22.00 Наш футбол.
22.45 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КАНАЛ «1+1»

14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
14.55 Серіал «Люба, я зменшив дітей». 1 серія.
15.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.30 Гарем.
17.35 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Глибоке синє море».
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Менти-3».
21.15 Серіал «Сьогун».
22.20 Стати зіркою.
23.15 Серіал «Пристрасті поіталійськи».
00.15 ТСН.
00.45 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00 , 15.00, 17.00 Новини.
06.05 Камера сміху.
06.35 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.20 Всесвітня історія в «Гусаках».
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.30 Поле чудес.
10.30 Сміхопанорама.
11.10 Мультфільм.
11.25 Серіал «Чорнило».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Худ. фільм «Тести для справжніх чоловіків».
14.25 Серіал «Фарскейп».
15.20 Все для тебе.
15.35 Третій зайвий.
16.10 Молодіжний серіал «Еліас».
17.15 Велике прання.
18.00 Новини.
18.10 Чекай мене.
19.15 Програма К.Стогнія «Кримінал».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 На лінії вогню.
21.15 Серіал «Льодовиковий період».
22.25 Фільм «Кримінальний інстинкт. Убивства мандруючих душ».
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.45 Серіал «Висока хвиля-3».
01.35 Великі злочини.
02.05 Телефортуна.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.05 Сатирикон.
08.10 Серіал «Повне мамаду».
08.45 Факти. Ранок.
09.05 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Висока хвиля».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Дивіться, хто заговорив - 3».
15.00 Мультсеріал «Кліффорд».
15.25 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.50 Мультсеріал «Дивні близнюки».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Мисливець на акул».
21.10 Серіал «Комедійний квартет».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.30 Худ. фільм «2000: момент апокаліпсису».
00.40 Серіал «Квантовий стрибок».
01.35 Серіал «Закон і порядок: Спеціальний підрозділ». Мовлення на Київ і область:
02.25 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.20 Худ.фільм «2000: момент апокаліпсису».

СТБ

07.05 Ран ОК.
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Ви практично здорові.
09.30 Серіал «Загін «Акапулько».
10.30 Живе кіно.
11.00 Худ.фільм «Відчиніть, поліція-2».
13.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені Дахи». 1 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі». 1 серія.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті і знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Наречена мафії».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
22.10 Ні пуху ні пера.
22.30 Автостиль.
22.50 «Вікна». Кримінал.
23.00 Серіал «Клуб насолоди».
00.00 «Вікна». Опівночі.
00.25 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі».
01.25 Серіал «Загін «Акапулько».
02.25 «Вікна» у світ.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.35, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Альберт-вовченя».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 «Єралаш».
09.40 Принцип доміно.
11.25 Худ.фільм «Доктор Дулітл».
13.00 Репортер.
13.10 Серіал «Індіана Джонс. Траншеї пекла».
14.45 «Єралаш».
15.00 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Життя з Луї».
15.25 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.50 Мультсеріал «Невгамовні».
16.15 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.50 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Комісар Рекс».
20.25 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Петрівка, 38».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.50 Серіал «Західне крило».
01.10 Служба розшуку дітей.
01.15 Серіал «Зона сутінків».
01.40 Спортивний огляд «Жилетт».
02.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
02.25 Невигадане життя.

ГРТ

08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.15 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Смак.
11.30 Подорожі натураліста.
12.00 Новини (з субтитрами).
12.15 Худ. фільм «Сірі вовки».
14.15 Дог-шоу.
15.00 Новини (з субтитрами).
15.15 Серіал «На розі, біля Патріарших». 1 серія.
16.10 Серіал «Я підкорю Манхеттен».
17.05 Серіал «Каменська. Смерть заради смерті». 2 серія.
18.00 Новини.
18.25 Жарт за жартом.
18.55 Каскадери.
19.20 Велике прання.
20.10 Чекай мене.
21.00 Час.
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.30 Серіал «Каменська. Шістки вмирають першими». 1 серія.
23.30 Док.детектив. «Злиденна мафія». Справа 2002 року.
00.00 Інший час.
00.40 Серіал «Інспектор Деррік».
01.40 Апологія.

РТР

04.45 — 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Мільйон — переможцю».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.15 Вісті.
10.20 Ток-шоу «Ціна успіху».
11.15 Віра, надія, любов.
12.15 Експертиза.
12.30 Вся Росія.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.20 Худ.фільм «Візит до Мінотавра».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.20 Діалоги про тварин.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.50 Серіал «Марш Турецького-2. Прострочена віза».
21.55 Вісті. Чергова частина.
22.25 Культурна революція. «Всі біди в Росії від свят».
23.30 Сінеманія.
00.00 Дорожній патруль.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 11.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Рослинне життя.
08.35 Ви будете сміятися! М. Євдокимов.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Нещодавно.
11.05 Худ. фільм «Любити по-російськи-3».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.40 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Худ. фільм «Пірати XX сторіччя».
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт-2».
19.45 Серіал «На розі, біля Патріарших-2». 1 серія.
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Серіал «Третій зайвий».
22.15 Серіал «Кріт-2».
23.25 Гордон.

12345...

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Цілком природно.
09.30 Зірки, на сцену!
10.00 Мультсеріал «Казки вулиці Брока».
10.30 Дитяча лінія.
10.45 Створи себе.
11.05 Від сузір'я до сузір'я.
11.25 Хто в домі хазяїн?
12.00 Кордон.
12.15 Новація.
12.25 Парламент.
13.10 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
14.10 Док. фільм «Все залишається людям».
14.40 Стара колекція. «В кадрі і за кадром». До Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.
15.00 Новини.
15.15 Не все так погано...
15.40 Для тих, хто вдома.
16.00 Бути жінкою.
16.25 Перехрестя.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Крихітка.
17.40 Співають «Зірнички».
17.55 Домашній доктор.
18.20 Господарі землі.
18.30 Родом з України.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.15 Худ. фільм «Донечка».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Світ спорту.
21.45 Свято моди від Михайла Вороніна.
22.45 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 9-й вал.
10.50 Пенсійна реформа.
11.30 Чітко і ясно.
12.10 Милосердя.
12.40 Надзвичайна ситуація.
13.00 Змінимо світ на краще. Фестиваль творчості дітей країн — членів Чорноморської економічної співдружності.
13.30 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 33 квадратні метри.
08.05 Серіал «Чорний ворон». 4 серія.
09.00 Прихована камера.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
15.00 Побачення всліпу.
15.55 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
16.45 Серіал «Марш Турецького-2».
18.25 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 КВН. Українська ліга.
22.10 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Коханка з Москви».
23.35 Кінопристрасті. Худ.фільм «Друга шкіра».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Акванавти».
07.30 Серіал «Володар звірів».
08.15 Містечко.
08.55 Доки всі вдома.
09.40 Бадьорого ранку!
10.35 Дефіцит-шоу «Хто крайній?».
11.05 Смачно з Борисом Бурдою.
11.45 Планета тварин.
12.45 Студія «Юніверсал» представляє. «Американський хвостик-3».
14.05 «Міс «Велике прання».
15.20 Всесвітня історія в «Гусаках».
15.50 Худ. фільм «Вечеря з придурком».
17.15 Худ. фільм «Батько нареченої».
19.15 Містечко.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 N-кілометр.
20.50 Худ.фільм «Епідемія».
23.15 Камера сміху.
23.55 Худ.фільм «Кохання».

ICTV

04.55 Худ. фільм «Зірка, що сходить».
06.30 Дог-шоу «Я і мій собака».
07.00 Перехрестя.
07.40 Телевізійний центр моди.
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.15 Мультсеріал «Шоу Худника».
08.40 Мультсеріал «Том і Шина».
09.05 Сатирикон.
09.10 Худ. фільм «Акробат на Північному полюсі».
10.35 Худ. фільм «Дружина найкращого друга».
12.25 Ковток історії.
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.30 Серіал «Висока хвиля».
14.25 Худ. фільм «Перехрестя світів».
16.05 Серіал «Ейр Америка».
16.55 Сатирикон.
17.00 Галопом по Європах.
17.45 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Сатирикон.
19.05 Худ. фільм «Кара небесна».
21.20 Шоу Олени Степаненко.
22.25 Худ. фільм «Злодій і стриптизерка».
00.20 Кентавр.
00.50 Худ. фільм «Червоні монахи». Мовлення на Київ і область:
02.35 Худ. фільм «Жага смерті-2».
04.05 Серіал «Ейр Америка».

СТБ

07.05 Ран ОК.
09.00 Імпреза.
09.30 Домовий.
09.45 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.30 Док.серіал «Світ дикої природи». «Крила, які дарують вміння літати».
11.00 Худ.фільм «Руйнівник».
13.10 Живе кіно.
13.30 Експансія.
13.50 Наш час.
14.05 Рейс.
14.25 Цілком таємно. «Тюремний роман».
15.15 «Екстремальні ситуації» з Миколою Фоменком.
16.15 Зворотній бік медалі.
16.45 Худ.фільм «Чіт і лишка».
19.00 «Вікна». Новини.
19.15 Худ.фільм «Месники».
21.05 Худ.фільм «У серпні 44-го».
23.30 Худ.фільм «Феєрверк».

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Невигадане життя.
08.10 Серіал «Пеппі Довгапанчоха».
08.40 Мультсеріал «Невгамовні».
09.05 Мультсеріал «Нік і Перрі».
09.35 Серіал «Біттлборгі».
10.10 Посміхніться. Вас знімають.
10.55 Козаки-розбійники.
11.55 Срібний кухоль.
12.05 За гроші!
12.45 Худ.фільм «Привид Чарлі».
14.25 Репортер.
14.45 Худ.фільм «Дівчина без адреси».
16.30 Худ.фільм «Капітан».
18.30 Репортер.
19.00 Худ.фільм «Усі говорять».
20.40 Худ.фільм «Дюна».
23.25 Серіал «Латинський коханець».
00.30 Худ.фільм «Кохання із смертельним кінцем».
02.25 «Бівіс і Батхед».
02.55 Худ.фільм «Капітан».
04.25 Худ.фільм «Дюна».
06.30 Худ.фільм «Привид Чарлі».

ГРТ

08.00 Новини.
08.10 Серіал «Нестор Бурма».
09.45 «Єралаш».
10.00 Новини (з субтитрами).
10.10 Ранкова зірка.
10.55 Худ. фільм «Моя любов».
12.15 Поле чудес.
13.00 Смак.
13.15 Здоров'я.
14.00 Новини (з субтитрами).
14.15 У світі тварин.
14.50 Кумири. Тамара Глоба.
15.20 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Він десь тут». Справа № 17. 2 серія.
16.50 Людина і закон.
17.30 Зроби мені смішно.
18.00 Новини.
18.15 Подорожі натураліста.
18.55 Форс-мажор.
19.35 Сміхопанорама.
20.10 Хто хоче стати мільйонером?
21.00 Час.
21.30 Худ. фільм «Зірка шерифа».
23.25 Пісня року. Осінь.
00.40 Худ. фільм «Яка любов, коли усім потрібний тільки секс?».
02.20 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Він десь тут». Справа № 17. 2 серія.

РТР

05.20 Худ.фільм «Одружений холостяк».
06.40 Студія «Здоров'я».
07.10 Серіал «Дракоша і компанія».
07.35 Золотий ключ.
08.00 Військова програма.
08.20 Два роялі.
09.20 Сам собі режисер.
10.20 «Сто до одного». Телегра.
11.15 У пошуках пригод.
12.10 Клуб сенаторів.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Афоня».
15.00 Худ. фільм «Фантоцци».
17.00 Кімната сміху.
17.50 Серіал «Бригада».
19.25 Дзеркало.
19.50 Серіал «Бригада».
21.00 Стань зіркою.
22.00 Худ. фільм «Бумеранг».
00.20 Худ.фільм «Шамани пустелі».

НТБ

05.55 Худ. фільм «Гостя з майбутнього». Заключна серія.
07.00, 09.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «Велике життя». 1 серія.
08.40 Подорожі натураліста.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.05 Кримінальне питання.
11.05 Професія — репортер.
11.25 Худ. фільм «Серце дракона».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.00 «Сьогодні» з Ю. Липатовим.
15.20 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
16.05 Шоу Олени Степаненко.
17.05 Фактор страху.
18.00 «Сьогодні ввечері» з Ю. Липатовим.
18.30 Серіал «Агент національної безпеки». «Шантаж».
19.40 Худ. фільм «Смертельна зброя».
22.00 Професійний бокс. Кращі боксери світу. Рой Джонс проти Вірджіла Хілла.
22.30 Худ. фільм «9 1\2 тижнів».
00.55 Худ. фільм «Безсмертний».

АНОНС

Дружина найкращого друга

ICTV, 10.35

Комедія. Найкращий друг Мікеле, Роберто, повідомляє, що смертельно хворий. Але не це головне. Йому давно подобається Фріда, дружина Мікеле, і він мріє кохатися з нею. Адже це його останній шанс! Як можна відмовити другу, який помирає?

Реж. В. Салемме. У ролях: Єва Херцігова, В. Салемме, К. Буччіроссо.

№ 206 (2957) ГОЛОС УКРАЇНИ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Служба розшуку дітей.
09.50 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Мультсеріал «Хранителі історії».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 До 90-річчя від дня народження Андрія Малишка.
11.30 Док. фільм «Таємниці Межгір'я».
11.40 Немеркнучі зірки. Володимир Гришко.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Служба розшуку дітей.
13.20 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
Юнацько-молодіжний канал «Студія «5».
15.35 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста». Фільм 2 — «Дорога з жовтої цегли».
16.20 Надвечір'я.
16.45 Новація.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Конкурент.
17.40 TV-приймальня столичної влади.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Світ. Огляд.
19.30 Діловий світ.
19.35 Фаза.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський».
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ситуація.
21.45 Світ спорту.
22.00 Мультфільм для дорослих «Соловей».
22.20 Милосердя.
22.40 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Серіал «Магія кохання».
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.10 «Бачу землю». Есе Вадима Скуратівського. Як ми читаємо пушкінську «Полтаву».
11.30 Штрихи до портрета. С. Московченко. Інтер'єр.
11.45 «Візерунки гір». Відеозамальовка.
11.50 А. Малишко. До 90-річчя від дня народження.
12.20 Абетка безпеки.
12.25 Право.
13.05 Зірки, на сцену!
13.35 Служба розшуку дітей.
13.40 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.50, 19.30, 21.50, 23.15, 00.15 ТСН.
07.30 Серіал «Чорний ворон». 3 серія.
09.00 Серіал «Сьогун».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 33 квадратні метри.
15.25 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.15 Останній герой-2.
17.25 Серіал «Бригада».
18.30 Серіал «Чорний ворон». 4 серія.
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Прихована камера.
21.10 Серіал «Менти-3». «Хлопець із нашого міста». 1 частина.
22.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Над законом».
00.15 ТСН.
00.45 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00 Новини.
06.05 Караоке на майдані.
06.30 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.10 Сім'я від А до Я.
07.20 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.25 Серіал «Любов.ru».
10.30 Серіал «Курортний роман».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Великі романи.
13.40 Мультсеанс. «Покемон», «Тунсильванія».
14.25 Серіал «Фарскейп».
15.20 Інтелект-шоу LG-Еврика.
16.10 Перехрестя кохання.
17.10 Серіал «Льодовиковий період».
18.05 Серіал «Ізабелла».
19.00 Афера.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Поле чудес.
21.45 Худ. фільм «Погань добра — погань зла».
23.25 Худ.фільм «Споун».
01.15 Молодіжний серіал «Еліас».
02.10 Cranderries Unplugged.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.05 Сатирикон.
08.10 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.05 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Серіал «У полоні пристрастей». 5 серія.
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Блукаюча куля».
14.55 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Кліффорд».
15.25 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.50 Мультсеріал «Дивні близнюки».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Перехрестя світів».
21.10 Серіал «Повне мамаду».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.30 Худ. фільм «Вертихвостки».
00.20 Худ. фільм «Зірка, що сходить».
Мовлення на Київ і область:
02.15 Худ. фільм «Червоні монахи».
03.40 Серіал «Ейр Америка».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Імпреза.
10.00 На перший погляд. Альпи.
10.25 Худ.фільм «Боротьба за виживання».
12.05 Серіал «Наречена мафії».
13.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи». 5 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Цілком таємно. Біотероризм.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті і знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Док. серіал «Передова». «Десант у Нормандії».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 «Екстремальні ситуації» з Миколою Фоменком.
20.30 Час «К».
21.00 Худ.фільм «Руйнівник».
23.20 «Вікна». Кримінал.
23.30 «Вікна». Опівночі.
23.50 Худ.фільм «Брудне кохання».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.35, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 «Єралаш».
09.35 Принцип доміно.
11.15 Худ.фільм «Час вбити чоловіка».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» з Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Комісар Рекс».
14.45 «Єралаш».
15.05 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Життя з Луї».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Пригоди Дигімонів».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
19.00 Репортер.
19.25 Посміхніться. Вас знімають.
20.20 Худ.фільм «Дівчина без адреси».
22.10 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.40 Погода.
23.50 Серіал «Латинський коханець».
01.05 Служба розшуку дітей.
01.20 Зона ночі.
02.05 Худ.фільм «Піти красиво».
03.40 Серіал «Макс: янгол із темряви».
04.25 Серіал «Латинський коханець».
05.20 Принцип доміно.
06.05 Худ.фільм «Піти красиво».

ГРТ

08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.20 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (з субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Худ. фільм «Льодовиковий період». 3 серія.
14.05 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
14.20 Срібна куля. А.Папанов.
15.00 Новини (з субтитрами).
15.15 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Він десь тут». Справа N 17. 1 серія.
16.45 «Єралаш».
17.00 Останній герой-2.»Обмін».
18.00 Новини.
18.30 Філімонов і компанія.
18.55 «VRS-камера».
19.20 Велике прання.
20.10 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.35 Поле чудес.
22.25 «Безіменна планета». Концерт В.Леонтьева.
00.30 Серіал «Інспектор Деррік».
01.25 Нічний «Час».
01.40 Док. детектив. «Стріла купідона». Справа 2002 року.
02.10 ЗНАТОКИ повертаються. Худ. фільм «Він десь тут». Справа N 17. 1 серія.

РТР

04.45 - 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.40 Серіал «Марш Турецького-2. Останній маршал».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
10.20 Форт Боярд. Шукачі пригод.
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Мусульмани.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Серіал «Комедійний коктейль».
13.50 Моя сім'я.
14.50 Кімната сміху.
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.20 Сам собі режисер.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Аншлаг.
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.50 Л.Лещенко, В.Винокур, Л. Доліна, Ф. Киркоров, М.Басков і Н. Бабкіна в ювілейному концерті «Перший продюсер країни».
23.25 Телегра «Ставка».
00.00 Худ.фільм «Нічна погоня».
01.55 Дорожній патруль.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 11.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Кримінальне питання.
09.00 Сьогодні вранці.
09.20 Док.серіал «Злочин і кара».
10.05 Серіал «Швидка допомога-5».
11.05 Худ. фільм «Діти Дон-Кіхота».
12.40 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Серіал «Третій зайвий».
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.40 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «На розі, біля Патріарших-2».
17.20 Очна ставка.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Свобода слова.
20.00 Худ. фільм «Танго над прірвою». 1 і 2 серії.
22.55 Усе відразу!
23.35 Худ. фільм «КУБ».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Мультсеріал «Хранителі історії».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 «Брати». Про Григорія та Григора Тютюнників.
11.55 Ретро-альбом.
12.00 Знімалося кіно. «Про що розповів дикий табун».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Абетка безпеки.
13.20 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
Юнацько-молодіжний канал «Студія 5».
15.35 Мультсеріал «Хранителі історії».
16.35 Резонанс.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 «Автографи» Ю.Вересоцького.
17.55 Крила.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Діловий світ.
19.35 Казна держави.
19.55 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський».
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.25 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Рома» (Рим. Італія) — «АЕК» (Греція. Афіни).
23.40 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 День Уряду України.
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
12.10 Французька година. Урок французької мови N11. Наук.-поп. фільм, новини, кліпи.
12.50 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком. «Виховання до народження».
13.20 Перехрестя.
13.45 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.05, 19.30, 21.50, 00.30 ТСН.
07.30 Серіал «Поліцейська академія».
09.00 Серіал «Сьогун».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.55 Серіал «Ес клаб 7» у Лос-Анджелесі».
15.15 Розважальна програма «33 квадратні метрі».
15.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.40 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
17.40 Серіал «Менти-3».
18.35 Серіал «Чорний ворон». 1 серія.
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Серіал «Сьогун».
22.25 Подвійний доказ.
23.30 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
00.30 ТСН.
01.00 Служба розшуку дітей.
01.05 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00 Новини.
06.05 Бадьорого ранку.
06.40 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.10 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.30 Серіал «Любов. ru».
10.30 Мультфільм.
10.45 Уїк-енд.
11.25 Серіал «Чорнило».
12.15 Серіал «Заради твого кохання».
13.10 Великі злочини.
13.40 Мультсеанс. «Покемон», «Тунсильванія».
14.25 Серіал «Фарскейп».
15.20 Дискавері.
15.45 Третій зайвий.
16.10 Молодіжний серіал «Еліас».
17.10 Серіал «Льодовиковий період».
18.05 Серіал «Ізабелла».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Моя сім'я.
21.50 Серіал «Льодовиковий період».
22.55 Спецпроект. «Голос», який врятував Краків.
23.40 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.20 Серіал «Ейр Америка».
01.15 Серіал «Висока хвиля-3».
02.00 Великі злочини.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
06.00 Серіал «Династія».
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.05 Сатирикон.
08.10 Серіал «Комедійний квартет».
08.45 Факти. Ранок.
09.05 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Серіал «У полоні пристрастей». 2 серія.
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Мисливець на акул».
14.45 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Кліффорд».
15.25 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.50 Мультсеріал «Дивні близнюки».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Лісовий воїн».
21.10 Кримінальні історії.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.30 Худ. фільм «Машина для вбивства».
00.35 Серіал «Квантовий стрибок».
01.20 Серіал «Закон і порядок: Спеціальний підрозділ».
Мовлення на Київ і область:
02.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.25 Худ. фільм «Машина для вбивства».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Серіал «Загін «Акапулько».
10.25 Худ.фільм «Дикуни».
12.00 Серіал «Наречена мафії». 1 серія.
13.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи». 2 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі». 2 серія.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті і знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Наречена мафії». 2 серія.
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Худ.фільм «Кара небесна».
23.05 «Вікна». Кримінал.
23.15 Серіал «Клуб насолоди».
00.15 «Вікна». Опівночі.
00.40 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі».
01.35 Серіал «Загін «Акапулько».
02.25 Час «К».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.35, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Альберт-вовченя».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 «Єралаш».
10.00 Серіал «Троє проти всіх».
11.20 Худ.фільм «Петрівка, 38».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Комісар Рекс».
14.50 «Єралаш».
15.05 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Життя з Луї».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Пригоди Дигімонів».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
19.00 Репортер.
19.25 Серіал «Комісар Рекс».
20.25 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Священні пута шлюбу».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.50 Худ.фільм «Ідеальний свідок».
01.45 Зона ночі.
02.35 Серіал «Зона сутінків».
03.00 Серіал «Макс: янгол із темряви».
03.40 Худ.фільм «Ідеальний свідок».
05.15 Серіал «Зона сутінків».
05.35 Серіал «Троє проти всіх».

ГРТ

08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.20 Серіал «Інспектор Деррік».
11.20 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (з субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Хто хоче стати мільйонером?
13.55 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
14.10 Чекай мене (з сурдоперекладом).
15.00 Новини (з субтитрами).
15.15 Серіал «На розі біля Патріарших». 2 серія.
16.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен».
17.05 Серіал «Каменська. Шістки вмирають першими». 1 серія.
18.00 Новини.
18.30 Кумири. Тамара Глоба.
19.00 Зроби мені смішно.
19.20 Велике прання.
20.15 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Льодовиковий період». 1 серія.
22.40 Серіал «Каменська. Шістки вмирають першими». 2 серія.
23.35 Кремль-9. «Палацеві таємниці часів Леоніда Брежнєва». Фільм 1.
00.10 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Телеканал «Новий день». Мистецтво робити гроші.
02.00 Апологія.
02.30 Формула влади. Король Норвегії.
02.55 Апологія.

РТР

04.45 - 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.40 Серіал «Марш Турецького-2. Прострочена віза».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.15 Вісті.
10.20 Ток-шоу «Ціна успіху».
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Колосальне господарство.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.20 Худ.фільм «Візит до Мінотавра».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.20 Навколо світу.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.50 Серіал «Марш Турецького-2. Прострочена віза».
21.55 Вісті. Чергова частина.
22.25 Худ.фільм «Убивство в Білому домі».
00.35 Дорожній патруль.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 11.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Кулінарний поєдинок.
09.00 Сьогодні вранці.
09.20 Національна безпека. «Золотий кредит Колими». Розслідування.
10.05 Серіал «Швидка допомога-5».
11.05 Худ. фільм «Єдина».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.40 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Худ. фільм «Мерседес» тікає від погоні».
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт-2».
19.45 Серіал «На розі біля Патріарших-2» 3 серія.
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Валенсія» (Іспанія) — «Спартак» (Росія).
23.35 Гордон.
00.30 Щоденник Ліги чемпіонів.

13 листопада — СЕРЕДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.05 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Хранителі історії».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Життя і безсмертя книги.
11.30 З фондів нашої відеотеки. Худ. фільм «Вечорниці». Частина 1.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Абетка безпеки.
13.20 Служба розшуку дітей.
13.25 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
Юнацько-молодіжний канал «Студія «5».
15.35 Мультсеріал «Хранителі історії».
16.30 Бізнес за правилами.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Мультфільм.
17.25 Музичні історії.
17.40 Естафета.
17.55 Люди і долі.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Діловий світ.
19.35 У світі хороших новин.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Серіал «Жінка-поліцейський».
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.25 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ. Україна) — «Ювентус» (Турин. Італія).
23.40 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Серіал «Магія кохання».
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.10 «Грані пізнання». Нобелівські лауреати. Людина-робот.
11.40 «Історія української державності». Шістдесятники. Передача 1.
12.05 «День в Ужлісі».
12.20 Казна Держави.
12.50 Сільський час.
13.45 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.00, 19.30, 21.50, 00.15 ТСН.
07.30 Серіал «Чорний ворон». 1 серія.
09.00 Серіал «Сьогун».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 Серіал «Ес клаб 7» у Лос-Анджелесі».
15.15 33 квадратні метри.
15.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.35 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
17.30 Серіал «Бригада».
18.30 Серіал «Чорний ворон». 2 серія.
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Серіал «Сьогун».
22.25 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.35 Спецпроект А. Борсюка «Тінь хреста».
00.15 ТСН.
00.45 Служба розшуку дітей.
00.50 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00 Новини.
06.05 Хто крайній?
06.30 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.15 Джентльмен-шоу.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.25 Серіал «Любов. ru».
10.30 Кримінал-шоу «Афера».
11.25 Серіал «Чорнило».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Великі романи.
13.40 Мультсеанс. «Покемон», «Тунсильванія».
14.25 Серіал «Фарскейп».
15.20 Дискавері.
15.45 Третій зайвий.
16.10 Молодіжний серіал «Еліас».
17.10 Серіал «Льодовиковий період».
18.05 Серіал «Ізабелла».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Перехрестя кохання.
21.45 Серіал «Льодовиковий період».
22.55 Камера сміху.
23.35 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Серіал «Ейр Америка».
01.15 Серіал «Еліас».
02.20 Великі злочини.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.05 Сатирикон.
08.10 Кримінальні історії.
08.45 Факти. Ранок.
09.05 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Серіал «У полоні пристрастей». 3 серія.
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Лісовий воїн».
14.50 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Кліффорд».
15.25 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.50 Мультсеріал «Дивні близнюки».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д. Киселовим.
19.15 Худ. фільм «Ед».
21.10 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.30 Худ. фільм «Священний вантаж».
00.35 Серіал «Квантовий стрибок».
01.25 Серіал «Закон і порядок: Спеціальний підрозділ».
Мовлення на Київ і область:
02.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.25 Худ. фільм «Священний вантаж».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Серіал «Загін «Акапулько».
10.20 Худ.фільм «Кара небесна».
12.00 Серіал «Наречена мафії».
13.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені Дахи». 3 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі». 3 серія.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті і знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Наречена мафії». 3 серія.
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Худ.фільм «Тихі стволи».
23.05 «Вікна». Кримінал.
23.15 Серіал «Клуб насолоди».
00.15 «Вікна». Опівночі.
00.40 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі».
01.40 Серіал «Загін «Акапулько».
02.30 «Вікна». Спорт.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.35, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм «Альберт-вовчення».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 «Єралаш».
09.55 Серіал «Троє проти всіх».
11.20 Худ.фільм «Священні пута шлюбу».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Комісар Рекс».
14.50 «Єралаш».
15.05 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Життя з Луї».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Пригоди Дигімонів».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
19.00 Репортер.
19.25 Серіал «Комісар Рекс».
20.25 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Мужики».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.50 Худ.фільм «Її алібі».
01.30 Служба розшуку дітей.
01.50 Зона ночі.
02.40 Серіал «Зона сутінків».
03.00 Серіал «Макс: янгол із темряви».
03.40 Худ.фільм «Її алібі».
05.10 Серіал «Зона сутінків».
05.35 Серіал «Троє проти всіх».

ГРТ

08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.10 Серіал «Інспектор Деррік».
11.10 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (з субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Худ. фільм «Льодовиковий період». 1 серія.
14.00 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
14.15 Кремль-9. «Палацеві таємниці часів Леоніда Брежнєва». Фільм 1.
15.00 Новини (з субтитрами).
15.15 Серіал «На розі, біля Патріарших». 3 серія.
16.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен».
17.05 Серіал «Каменська. Шістки вмирають першими». 2 серія.
18.00 Новини.
18.30 Сміхопанорама.
19.05 «Єралаш».
19.15 Велике прання.
20.05 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Льодовиковий період». 2 серія.
22.40 Серіал «Каменська. Смерть і трохи любові». 1 серія.
23.35 Кремль-9. «Палацеві таємниці часів Леоніда Брежнєва». Фільм 2.
00.15 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Телеканал «Новий день». «Генії і злодії». Г.Ейфель.
02.00 Апологія.

РТР

04.45 - 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.40 Серіал «Марш Турецького-2. Прострочена віза».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.15 Вісті.
10.20 Ток-шоу «Ціна успіху».
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Москва — Мінськ.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.20 Худ.фільм «Візит до Мінотавра».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.20 Стань зіркою.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.50 Серіал «Марш Турецького-2. Останній маршал».
21.55 Вісті. Чергова частина.
22.25 Худ.фільм «Мордашка».
00.20 Дорожній патруль.
00.30 Гаряча десятка.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 11.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Кримінальне питання.
09.00 Сьогодні вранці.
09.20 Служба порятунку.
10.05 Серіал «Швидка допомога-5».
11.05 Худ. фільм «Незакінчена повість».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Серіал «Третій зайвий».
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.40 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «На розі, біля Патріарших-2»
17.20 Щиросерде зізнання.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.25 Серіал «Кріт-2».
19.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Локомотив» (Росія) — «Брюгге» (Бельгія).
21.40 Сьогодні ввечері.
21.55 Серіал «Третій зайвий».
22.35 Серіал «Кріт-2».
23.45 Гордон.
00.40 Щоденник Ліги чемпіонів.

ЧЕТВЕР — 14 листопада

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Мультсеріал «Хранителі історії».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Театральний сюжет. Прем'єра. «Буквар миру». Г.Сковорода у театрі ім.І.Франка.
11.30 З фондів нашої відеотеки. Худ. фільм «Вечорниці». Частина 2.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
Юнацько-молодіжний канал «Студія «5».
15.35 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста». Фільм 1 — «Еллі в чарівній країні».
16.30 Хроніка XX століття. Андрій Малишко.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Духовний купол України.
17.45 Пані, панночка, панянка.
18.10 Ліки майбутнього.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Діловий світ.
19.35 Енергетичне поле.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський».
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ситуація.
21.45 Світ спорту.
22.00 9-й вал.
22.35 Експосвіт.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Серіал «Магія кохання».
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.10 «Грані пізнання». Інновації в регіонах. Державна програма «Український титан».
11.40 «Не хлібом єдиним». М. Богачевська-Хом'як.
12.00 «В урочищах Міжгірщини».
12.20 Бути жінкою.
12.40 Крок до зірок.
13.10 Абетка безпеки.
13.15 Модна лінія.
13.45 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.00, 19.30, 21.50, 00.25 ТСН.
07.30 Серіал «Чорний ворон». 2 серія.
09.00 Серіал «Сьогун».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 Серіал «Ес клаб 7» у Лос-Анджелесі».
15.15 33 квадратні метри.
15.45 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.45 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
17.30 Серіал «Бригада».
18.30 Серіал «Чорний ворон». 3 серія.
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Серіал «Сьогун».
22.25 Я так думаю. «Нетрадиційна медицина».
23.25 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
00.25 ТСН.
00.55 Служба розшуку дітей.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00 17.00 Новини.
06.05 Смачно з Борисом Бурдою.
06.30 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.10 Сім'я від А до Я.
07.20 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.25 Серіал «Любов. ru».
10.25 Мультфільм.
10.45 Програма К.Стогнія «Кримінал».
11.25 Серіал «Чорнило».
12.15 Серіал «Заради твого кохання».
13.10 Суперзірки.
13.35 Мультсеанс. «Покемон», «Тунсильванія».
14.25 Серіал «Фарскейп».
15.15 Дискавері.
15.40 Третій зайвий.
16.10 Молодіжний серіал «Еліас».
17.10 Серіал «Льодовиковий період».
18.05 Серіал «Ізабелла».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Слабка ланка.
21.45 Серіал «Льодовиковий період».
22.55 Золотий гусак-шоу.
23.50 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Молодіжний серіал «Еліас».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
06.00 Серіал «Династія».
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.05 Сатирикон.
08.10 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.05 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Серіал «У полоні пристрастей». 4 серія.
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Ед».
14.45 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Кліффорд».
15.25 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.50 Мультсеріал «Дивні близнюки».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д. Киселовим.
19.15 Худ. фільм «Блукаюча куля».
21.10 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.30 Худ. фільм «Стриптизерка-2».
00.20 Серіал «Квантовий стрибок».
01.15 Серіал «Справи Кепських».
Мовлення на Київ і область:
02.00 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.35 Худ. фільм «Стриптизерка-2».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Серіал «Загін «Акапулько».
10.20 Худ.фільм «Тихі стволи».
12.00 Серіал «Наречена мафії».
13.00 Серіал «Енн із маєтку «Зелені дахи». 4 серія.
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі». 4 серія.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті і знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Серіал «Наречена мафії». 4 серія.
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Худ.фільм «Боротьба за виживання».
22.55 «Вікна». Кримінал.
23.05 Серіал «Клуб насолоди».
00.05 «Вікна». Опівночі.
00.30 Серіал «Амазонка Пітера Бенчлі».
01.25 Серіал «Загін «Акапулько».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.35, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм «Альберт-вовчення».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.20 «Єралаш».
09.50 Серіал «Троє проти всіх».
11.10 Худ.фільм «Мужики».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Комісар Рекс».
14.50 «Єралаш».
15.05 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Життя з Луї».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Пригоди Дигімонів».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
19.00 Репортер.
19.25 Серіал «Комісар Рекс».
20.25 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Час вбити чоловіка».
23.15 Репортер.
23.35 Швидкий гол.
23.40 Погода.
23.55 Худ.фільм «Незаперечні докази».
01.45 Зона ночі.
02.35 Серіал «Зона сутінків».
03.00 Серіал «Макс: янгол із темряви».
03.40 Худ.фільм «Незаперечні докази».
05.10 Серіал «Зона сутінків».
05.30 Серіал «Троє проти всіх».

ГРТ

08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.20 Серіал «Інспектор Деррік».
11.20 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (з субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Худ. фільм «Льодовиковий період». 2 серія.
14.00 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
14.15 Кремль-9. «Палацеві таємниці часів Леоніда Брежнєва». Фільм 2.
15.00 Новини (з субтитрами).
15.15 Серіал «На розі біля Патріарших». 4 серія. Закінчення.
16.15 Серіал «Я підкорю Манхеттен». 4 серія.
17.05 Серіал «Каменська. Смерть і трохи любові». 1 серія.
18.00 Новини.
18.30 Самі з вусами.
19.00 «Єралаш».
19.25 Велике прання.
20.15 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Худ. фільм «Льодовиковий період». 3 серія.
22.35 Серіал «Каменська. Смерть і трохи любові». 2 серія.
23.30 Форс-мажор.
00.10 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Телеканал «Новий день». Нові чудеса світу. Париж. Квартал «Дефанс».
02.00 Апологія.

РТР

04.45 - 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.40 Серіал «Марш Турецького-2. Останній маршал».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.15 Вісті.
10.20 Ток-шоу «Ціна успіху».
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Вся Росія.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.20 Худ.фільм «Візит до Мінотавра».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.20 «Сто до одного». Телегра.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, малята!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.50 Серіал «Марш Турецького-2. Останній маршал».
21.55 Вісті. Чергова частина.
22.25 Худ.фільм «Бразилія».
01.10 Дорожній патруль.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 11.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Шоу Олени Степаненко.
09.00 Сьогодні вранці.
09.20 Щиросерде зізнання.
10.05 Серіал «Швидка допомога-5».
11.05 Худ. фільм «Там, де схована таємниця».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Серіал «Третій зайвий».
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.40 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «На розі біля Патріарших-2».
17.20 Док.серіал «Злочин і кара».
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт-2».
19.45 Серіал «На розі біля Патріарших-2». 3 серія.
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Серіал «Третій зайвий».
22.15 Серіал «Кріт-2».
23.25 Гордон.
00.30 Кома.

ЕКОНОМІКА

Боротися за внутрішній ринок є кому

Часи, коли вітчизняні текстильники і швейники пришивали закордонні ярлики на свою продукцію, вже позаду. На ринку верхнього демісезонного одягу, трикотажних і текстильних костюмів, піджаків, спідниць тощо переважає продукція українських підприємств. Зокрема, й тих, що входять до корпорації «Текстиль Україна», яку очолює генеральний директор ***Віталій ВОЙНА.***

— Віталію Дмитровичу, ви закликаєте стати під свої знамена дрібні й середні підприємства тоді, коли нібито вигідніше працювати одноосібно. Хоча б з огляду на те, що легше встигати за модою...

— Це логічно, проте згубно за нинішніх економічних реалій. До того ж, погодьтеся, минулорічні очікування оптових і роздрібних торговців трикотажними та текстильними виробами не справдилися: обсяги продажів не перевищують рівень минулого маркетингового сезону — приблизно 200—210 мільйонів доларів. А тим часом внутрішній попит на дешевий одяг задовольняє третьосортний, здебільшого нелегальний імпорт з Китаю або Таїланду — зазирніть лишень на речові ринки країни. І потім, ви й самі знаєте, з якою пересторогою наші швейники ставляться до внутрішнього ринку. Причина одна — відсутність потужної системи оптово-роздрібної торгівлі. Ми пропонуємо об'єднуватися для того, щоб її створити.

— Що на сьогодні являє корпорація «Текстиль Україна»?

— Це одна з найпотужніших в країні структур з виробництва текстильної продукції. Ми заснували її у Києві ще в 1999 році. Нині вона об'єднує низку прядильних, текстильних, трикотажних, галантерейних, килимових і швейних підприємств, науково-дослідні інститути з переробки натуральної і штучної сировини, торговельний дім. Це майже сім тисяч кваліфікованих працівників, які працюють в усіх базових регіонах України — Києві, Харкові, Одесі, Сімферополі, Рівному, Умані (Черкаська область), Коростені (Житомирська область), Дубровиці на Рівненщині...

— Якщо не помиляюсь, текстильна фабрика «Веретено» певний час не працювала через брак сировини...

— Так було доти, доки вона не увійшла в корпорацію. До речі, там уже відмовилися від давальницької сировини, виготовляють власну пряжу. Це не дивно. Ми маємо не лише висококваліфікований персонал, який швидко знаходить спільну мову з іноземними партнерами з бізнесу, а й дуже добре розвинену інфраструктуру. Інтереси корпорації представляє мережа дочірніх підприємств, які вивчають кон'юнктуру ринків, координують поставки і збут синтетичних та хімічних волокон, акрилових і поліефірних ниток, пряжі, поліетилену високого та низького тиску, і для власного виробництва, і для замовників.

Корпорація має недержавну форму власності, зате перебуває постійно у сфері інтересів Мінпромполітики, користується заслуженим авторитетом у банківських та фінансових колах країни, на ринках Росії, Білорусі, Польщі, Румунії, країн Прибалтики. Я не кажу вже про чисельні благодійні акції, які вона проводить з Фондом Збройних Сил України «Співчуття» та Фондом ветеранів МВС України. До слова, ми володіємо неабияким пакетом державних замовлень Міністерства оборони України.

— Але, схоже, найбільшої слави зажило під вашою орудою ЗАТ «Український килимовий комбінат», продукцію якого шукають у торговельній мережі країни.

— Саме так. Слава акціонерного товариства, в якому корпорація володіє 55 відсотками акцій, вже полинула далеко за межі Харківського регіону. Його килими лежать у високих приміщеннях Верховної Ради, Кабінету Міністрів, господарських судів і держадміністрацій. Серед замовників — галузеві відомства і готельні комплекси. До того ж харківський килим — це ще одна стаття нашого експорту. Сьогодні, наприклад, у розпалі переговори про велику поставку виробів до Німеччини.

— Секрет успіху в німецькому устаткуванні?

— Я б сказав ширше — у послідовному курсі на технічне переозброєння підприємства. Адже вже на початку наступного року тут встановлять нову лінію для прикінцевого доведення до кондиції килимів загальною вартістю 3,5 мільйона гривень, візьмуться за модернізацію очисних споруд...

— Створюється враження, що ваші підприємства майже не зачепила криза в легкій промисловості...

— Так не можна сказати. Криза істотно загальмувала економічний розвиток. І текстильники, і швейники і нині гостро відчувають нестачу оборотних коштів, які ми продовжуємо втрачати вже на кордоні у вигляді сплачених податків та мита. Але ми практично не зупиняли роботу, шукали шляхи підвищення конкурентоспроможності своєї продукції, брали участь у всіх галузевих ярмарках, обстоювали свої інтереси на тендерах для виробників, які виконують держзамовлення з пошиття одягу чітко встановленого зразка...

Створена за нашою участю холдингова компанія «Текстиль України» об'єднала довкола себе низку швейних підприємств. Її мета — зосередити доведення пошиття верхнього одягу, який виготовляється в рамках держзамовлення, на одному підприємстві. І що важливо — за рахунок власної сировини.

— Як я розумію, спиратися на потенціал внутрішнього ринку — ваша політика?

— Атож. І, власне, в цьому і наша заслуга, бо попри кризу, нам все-таки вдалося зберегти цілісну інфраструктуру підприємств, трудові колективи. Ми прагнемо привести виробництво відповідно до потреб внутрішнього ринку, розширити асортимент і покращити якість текстильної продукції. Для цього будемо захищати кожен майновий комплекс від розбазарювання і банкрутства. Зараз, до речі, готуємося до участі в конкурсі з викупу цілісного майнового комплексу ЗАТ «Криворізька вовнопрядильна фабрика», яка нині визнана банкрутом, але на якій рано ставити хрест. Вона ще здатна випускати трикотажну пряжу для внутрішнього ринку країни. Головна мета корпорації — відновити наші ринки якісною текстильною продукцією вітчизняного виробництва з розширеним асортиментом продукції і виведенням вітчизняних підприємств на проектні потужності.

Сергій ВЛАД.

Авторитетна думка

Євген КУШНАРЬОВ, голова Харківської обласної держадміністрації:

— Харківський килимовий комбінат — одне з тих підприємств, які забезпечують нині прискорений соціально-економічний розвиток регіону. Він демонструє приклад ефективного відродження виробництва, грамотного повернення старих і охоплення нових ринків збуту. Завдяки сучасному менеджменту, ставці на використання новітніх технологій комбінат закінчив 2001 рік з обсягом виробництва у 184,2 відсотка. Абсолютно переконаний: наш килимовий комбінат приречений на успіх. Річ навіть не в тому, що він єдиний такий, а значить — поза конкуренцією. Просто тут уміють і хочуть працювати так, як того вимагають ринкові умови, раціонально розпоряджаючись результатами своєї праці.

Григорій НІКІТЕНКО, почесний президент корпорації «Текстиль Україна», в минулому — міністр легкої промисловості:

— І світовий досвід, і мій скромний вказують на те, що за нинішніх реалій жорсткої конкуренції виживають не одноосібні виробники, а об'єднані в асоціації, спілки або, як у даному разі, в корпорації. Це дозволяє спрямовувати об'єднаний капітал одноосібних підприємств на технічне переобладнання виробництва й адекватно реагувати на зміни маркетингової ситуації на ринку. Є й інші переваги такого роду корпоративного управління: передусім узгоджена кооперація підприємств з постачання сировини, матеріалів, комплектувальних. Власне, заради цього ми й пішли на об'єднання виробників. Тільки так можна вийти з тривалої економічної кризи і на рівних змагатися за споживача на своєму та ринках Європи, Туреччини, Китаю.

Геннадій САМОФАЛОВ, народний депутат, голова Всеукраїнської громадської організації «Антикорупційний форум»:

— Легка промисловість України, яка ще десять років тому забезпечувала одягом, взуттям, іншими товарами широкого вжитку переважну більшість населення, а також спрямовувала в бюджет майже третину від усіх надходжень, нині ледь зводить кінці з кінцями. Чимало підприємств не працює або вже збанкрутіло. Це при тому, що в галузі трудилося більш як півмільйона чоловік, переважно — жінок.

Так сталося не з вини самих підприємств, хоча треба визнати, що не всі вони були готові до переходу в ринок. Просто їх роздержавлення відбувалося без підтримки урядових структур. Спочатку ліквідували міністерство, потім зникли виробничі об'єднання. Виробнича кооперація руйнувалася одночасно з системою оптово-роздрібної торгівлі. Інженерно-технічні висококваліфіковані працівники виїжджали на заробітки за кордон, обживалися на речових ринках.

Я вважаю, що відродження легкої промисловості — у структурах, подібних до корпорації «Текстиль Україна», які тримають контрольні пакети акцій і демонструють добрі результати у праці.

Авторитетна думка

Юрій ЧЕРНІЙ, начальник управління легкої промисловості Мінпромполітики України:

— На прикладі створення та діяльності корпорації «Текстиль Україна» дуже добре видно, як почалося відродження підприємств легкої промисловості за останні роки. Почала відновлювати потужності Дубровицька бавовнопрядильна фабрика «Дубротекс», розширює асортимент та збільшує обсяги виробництва Київська стрічкоткацька фабрика, нарощує оберти Уманська швейна фабрика. У процесі створення зараз перебуває холдингова компанія «Український одяг». Одне слово, є надія, що українські швейники працюватимуть не лише на іноземного замовника, а й на внутрішній ринок. З нашою допомогою корпорація вже працює над створенням Дизайнерського дому для розробки моделей одягу, розширення асортименту тканин, пошиття стильного одягу, який би залюбки носила українська жінка.

Володимир ХОЛОНДОВИЧ, президент Всеукраїнського фонду ветеранів Міністерства внутрішніх справ:

— Корпорація «Текстиль Україна» бере активну участь у благодійних справах, які влаштовує наш фонд. Ідеться про поліпшення побутових та соціальних умов сімей загиблих працівників міліції, матеріальну підтримку пенсіонерам і ветеранам МВС, придбання вкрай необхідної техніки. Побільше б таких корпорацій!

Не будіть дракона в териконі!

Коли на донецькому стадіоні «Шахтар» аншлаг, досвідчені вболівальники не впадають у відчай. Адже в їхньому розпорядженні — трибуна, де повнісінько вільних місць і вхід до якої нічого не коштує. Ця трибуна — терикон шахти імені Горького, розташованої поряд зі стадіоном. Звідси за перебігом подій на полі спостерігає не одне покоління фанів. Розповідають, що коли у 80-х роках до Донецька приїхав італійський «Ювентус», гравці запанікували, побачивши таку гору породи просто серед міста.

За кількістю териконів — дві сотні — Донецьк посідає перше місце в світі серед міст-мільйонерів: по одному породному відвалу на кожні п'ять тисяч населення. Похилі гори стали невід'ємним атрибутом індустріального пейзажу. Фахівці розрізняють терикони загашені та такі, що горять. В останніх температура на глибині двох метрів сягає 80 градусів і вище. Саме звідси в атмосферу вилітають сірчаний ангідрид, чадний газ, окисли азоту, сірководень та ще цілий букет шкідливих викидів. Правильно загасити і засадити деревами і кущами такий відвал — ціла наука. Нічого кращого досі придумати не вдалося.

Варіантів, як із користю для природи використовувати підняту на-гора породу, за останні двадцять років лунало чимало. Пропонували засипати балки та яри, вирівнюючи ландшафт, закладати породу назад, у вироблений підземний простір, вилучати із відвалів рідкісні та рідкісноземельні елементи... У Макіївці поблизу Колосниківської центральної збагачувальної фабрики навіть почали будувати цегельний завод, сировиною для продукції якого мав би стати сусідній терикон. Будівництво завмерло на стадії 70 відсотків готовності: далася взнаки шалена конкуренція в галузі будматеріалів.

— Усі ці проекти потребують інших технологій та інших грошей, ніж ті, якими нині оперують вугільники, — каже заступник начальника державного управління екології і природних ресурсів у Донецькій області Микола Каліущенко. — Тому сьогодні, на мій погляд, найдоцільніше, було б, як за радянських часів, провести озеленення на місці. По-перше, це — тимчасова консервація териконів — до кращих часів як джерела вторинних ресурсів. По-друге, виключення пиловиділення і навіть поступове загасання горіння.

Величезні «гори» у вигляді конуса, які роблять донецький зимовий пейзаж схожим на альпійський, — це старше покоління териконів. Останнім часом шахти формують пласкі відвали. Із часом на схилах «сплячих» териконів утворюється рудувато-червона «шкуринка», що згодом пошкоджує траву. Тривогу екологів викликає загоряння териконів, які раніше вважали загашеними. Причина — недотримання вугільниками технології профілактичних робіт. Наприклад, технологія гасіння передбачає засипання шару породи інертним матеріалом, формування схилів тощо, але через брак коштів і техніки багато шахт нехтують ці вимоги.

— Коли терикон уже сформовано і він загорівся, який бульдозер чи екскаватор можна туди загнати? — звертає увагу начальник відділу контролю атмосферного повітря Державного управління екології і природних ресурсів у Донецькій області Ольга Суворова. — Звичайно, шахти щось там намагаються зробити, але це так, «косметика». А вглиб уже не дістанешся.

Загорянню породних відвалів, за словами Ольги Суворової, сприяє цілком вільний доступ на більшість териконів. Тут немає охорони, не стоять шлагбауми. Приїхати і висипати побутове чи будівельне сміття може будь-хто. Ось вам і джерело загоряння.

Проблема териконів особливо загострилася останніми роками, коли в Донбасі стали масово закривати шахти. Санітарні служби вимагають відселення людей з територій, які прилягають до високих породних відвалів. Згідно з нормами, санітарна зона навколо терикона заввишки 60 метрів сягає 500 метрів. А ось у 40-метрового терикона — лише 100. Щоб дотримуватися цих нормативів, вугільне підприємство має або придбати квартири мешканцям «зони» у безпечних місцях, або понизити висоту відвалу. Який спосіб обирають шахти, здогадуєтеся? Звичайно, другий. Тобто терикон у вигляді конусу переформують на плаский. Фахівці категорично проти такого способу розв'язання проблеми.

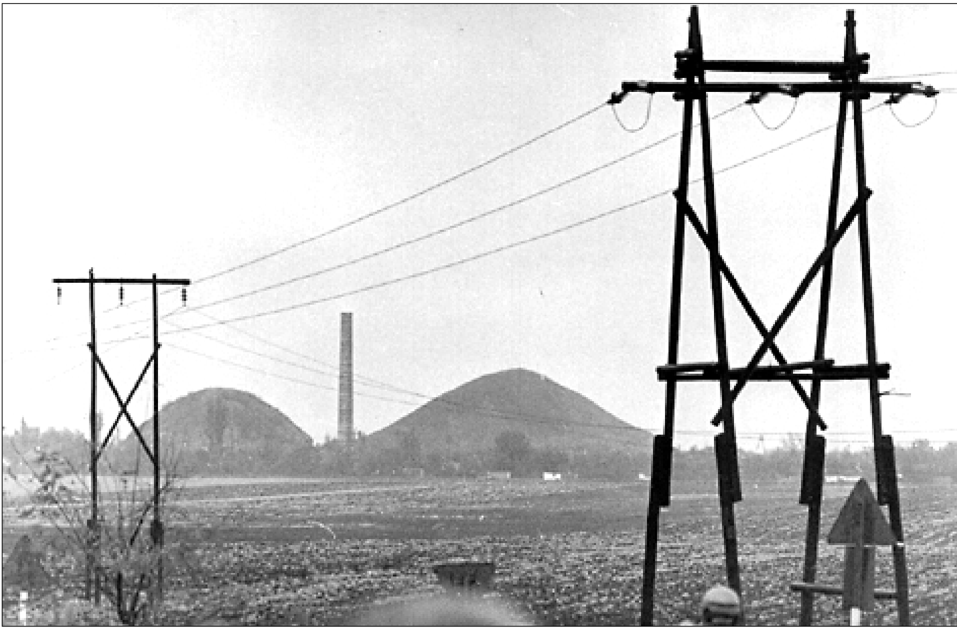
— Руйнування відвалу лише активізує процеси горіння, — каже Микола Каліущенко. — Крім того, обсяг промислових відходів від цього не зменшується, вони займають більшу площу земель. У процесі переформування з'являються вогнища загоряння навіть на загашених відвалах, як ми бачили це у Сніжному на закритій шахті «Ремівська». Адже до глибинних шарів відкривається доступ кисню. А ще люди починають довбатися, вугілля вилучати. Переформування терикона доцільне в рідкісних випадках, коли, приміром, він розташований у центрі міста і отруює довкілля.

Тим часом у більшості проектів закриття шахт закладено саме переформування старих териконів. Ці роботи «тягнуть» понад половину екологічних витрат у процесі ліквідації вугільних підприємств. Фахівці управління надіслали свої рекомендації до інститутів, які складають проекти закриття, а також до державної компанії «Укрвуглереструктуризація», яка здійснює ліквідацію. Однак, за словами Миколи Каліущенка, наявну практику подолати поки що не вдалося. Чи не тому, що хтось дуже зацікавлений у бюджетних мільйонах на перевезення тонн породи з місця на місце? А перевірити обсяг, а отже, і реальну вартість робіт, практично неможливо.

За висновком учених Національної аграрної академії, які цього року приїздили досліджувати донецькі терикони, найкраща порада, яку можна дати гірникам, — не чіпати без зайвої потреби відвали і дати можливість попрацювати природі. З роками на цих схилах формується шар вивітрених порід та пробиваються дерева і трава.

А поки влада висловлює обурення, мешканці регіону садять під териконами картоплю, вибирають на старих відвалах шматочки вугілля і вболівають з терикона за улюблену команду. А в Донецьку на одному з териконів навіть відкрили пивний бар. Щоправда, працює він лише влітку. Взимку — не сезон.

Ліна КУЩ.

ВІСТІ З ЖИТОМИРЩИНИ

Забудуть про комутатор

У жителів Озерного, що під Житомиром, — радість: введено в дію нову АТС на 480 номерів. Та ще й сполучена вона з обласним центром сучасною волоконно-оптичною лінією. Тепер можна телефонувати хоч на край світу. Бо раніше то було цілою проблемою, адже зв'язатися будь з ким можна було тільки через комутатор військової частини: Озерне — містечко військових авіаторів. Незабаром радість від можливості спілкуватися по телефону прийде і в Довжик, село, що притулилося до Житомира. Щоб ця подія стала можливою, сільська рада залучила місцевих підприємців до спорудження АТС. До речі, за підключення майбутньому абонентові треба заплатити 550 гривень, а телекомівцям один новий телефонний номер коштує приблизно 1600 гривень. За 9 місяців цього року в області вже введено телефонних номерів у кілька разів більше, як за весь минулий. Так виконується програма, розроблена «Укртелекомом» спільно з обласною владою і спрямована на те, щоб у найближчі роки ліквідувати чергу на встановлення телефонного апарата.

Котеджі для переселенців

На 29 чоловік, у тому числі 8 дітей, побільшало жителів у Слободі-Романівській Новоград-Волинського району. Всі вони — з Рудні-Повчанської Лугинського району, села, розташованого в зоні безумовного відселення. Заступник голови облдержадміністрації Сергій Ворощук вручив сім'ям переселенців ключі від сучасних котеджів, де є всі міські зручності. Прибули сюди, щоб провести односельців на нове місце проживання, й жителі Рудні-Повчанської. Слобода-Романівська стала останнім часом одним з найкращих сіл району, роботи для новоселів не бракуватиме. На мітингу прозвучали слова вдячності, зокрема, на адресу Голови Верховної Ради Володимира Литвина (це, до речі, його рідне село) за те, що теж доклав старань, щоб новосілля відбулося швидше.

Різати граніт, як масло

На одному з підприємств Черняхівського району пройшла випробування перша каменерізальна машина, випущена житомирським акціонерним товариством «Верстатуніверсалмаш». Відгуки схвальні, адже за технічними параметрами нова техніка краща за обладнання такого типу, яке випускається нині в Україні. Не менш важливо й те, що коштує значно менше від того, що пропонують зарубіжні виробники. Тому одразу з'явилися перші замовлення. До кінця року підприємство намічає випустити інші дослідні зразки нових машин цього профілю. Завод верстатів-автоматів, як називалося до приватизації ВАТ «Верстатуніверсалмаш», спеціалізувався раніше на випуску верстатів з числовим програмним управлінням та автоматичних ліній для обробки металу. Криза в машинобудуванні змусила шукати нові ніші — спробувати свої сили на випуску сівалок точного висіву, фасувальних автоматів тощо.

Економимо на... хворих «чорнобильцях»?

Лише трохи більше 128 тисяч гривень надійшло цього року в область на спеціалізовану медичну допомогу постраждалим від аварії на ЧАЕС. Їх використано для закупівлі медпрепаратів, 13 хворих пройшли лікування у спеціалізованих київських клініках. Цих коштів украй мало, адже за планом мало б надійти 2 мільйони 900 тисяч гривень. Бракує і грошей для пільгового забезпечення «чорнобильців» медикаментами. Тому, як наголошують керівники облуправління охорони здоров'я, придбані на ці кошти ліки мають бути не в аптеках, а в головного лікаря, щоб використовувати їх там, де треба рятувати життя, а не «роздати всім по дві гривні». Централізована закупівля медикаментів дає змогу також здешевити їх. Звичайно ж, такий підхід не подобається фармацевтам: вони воліли б, щоб бюджетні кошти проходили через аптеки. А депутати обласної ради вважають: медичним постчорнобильським проблемам більше уваги мають приділити і Кабмін, і Верховна Рада. Бо й законодавчо не всі питання продумані.

У заліковках тільки п'ятірки

Перший форум відмінників проведено в Житомирському інженерно-технологічному інституті. Серед п'яти з половиною тисяч студентів закладу 280 мають у заліковках тільки п'ятірки.

— Ми прагнемо, щоб та важка праця, якою здобуваються грунтовні знання, не була даремною, щоб людина знайшла себе в нашій державі, — сказав з цього приводу перший проректор вузу Іван Грабар. — Не буде Україна процвітати, поки інтелект тікатиме: якщо найздібніші виїжджатимуть до США, Німеччини чи Ізраїлю, ті країни процвітатимуть, а ми програватимемо.

Олексій КАВУН.

Голос України

Чи заклинить на Сході луцький підшипник?

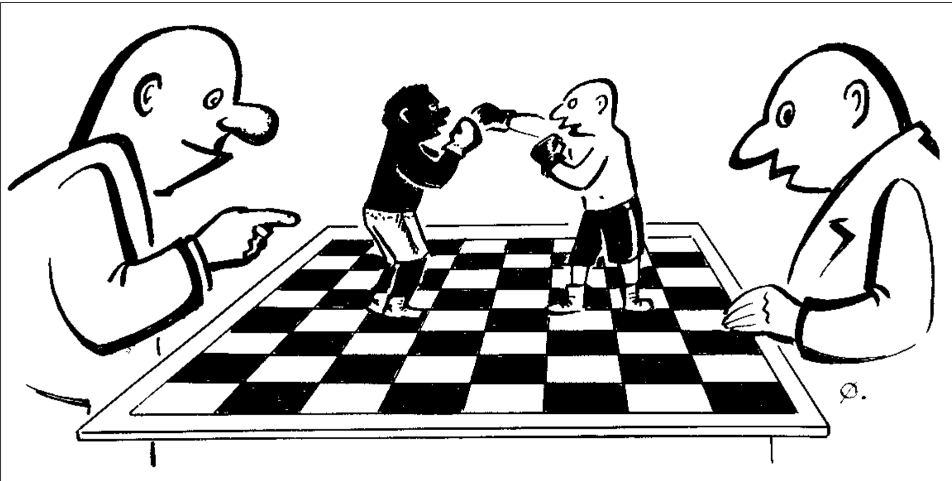
МАШИНОБУДУВАННЯ

Наміри Росії запровадити 35-відсоткове мито на імпортні підшипники загрожують вітчизняним експортерам цієї стратегічної продукції, в тому числі і найбільшому з них — ВАТ «Луцький підшипниковий завод» втратою російського ринку збуту та масовим звільненням робітників підприємства.

Ще кілька років тому загальний обсяг поставок до Росії сягав 75 відсотків. Високоточні конічні роликові підшипники залюбки купували тамтешні велети автомобілебудування ГАЗ і КамАЗ. Проте торік частка поставок знизилася до 47 відсотків, а за дев'ять місяців нинішнього року становила всього 37,4 відсотка. А за умови введення 35-відсоткового мита луцькі підшипники взагалі зникнуть з російського ринку. Відтак це обернеться катастрофою для українського заводу. Адже із запланованого 91 мільйона гривень загального продажу підшипників 36,5 мільйона відводиться східним сусідам.

Цей дискримінаційний крок, безперечно, негативно позначиться і на економіці Росії, де через відсутність здорової конкуренції зникне стимул технічного прогресу у виробництві підшипників. Саме такої думки керівництво КамАЗу та ГАЗу, яке направило до тамтешнього уряду листи на захист російсько-української співпраці. «Луцькі підшипники не можуть бути замінені подібною продукцією з Самари й Волзького заводу, — зазначає в листі заступник генерального директора ВАТ «ГАЗ» В. Чураєв. — Нещодавно освоєна продукція луцького підприємства — тонкостінна серія роликових конічних підшипників з вантажопідйомністю на 20—30 відсотків вище наявних у СНД аналогів — допоможе задовольнити потреби ВАТ «ГАЗ» на найближчу перспективу. Тому просимо не включати ВАТ «ЛПЗ» до списку імпортерів, до яких можуть бути застосовані обмежувальні заходи».

Ідею запровадження 35-відсоткового мита вперше ініціювали восени минулого року нові власники російських підшипникових заводів. За сприяння посольства Росії в Україні цей процес вдалося призупинити. Однак цьогоріч питання порушили вдруге на рівні Міністерства економічного розвитку і торгівлі РФ, яке розпочало спеціальне розслідування щодо зростання обсягів імпортних поставок підшипників до Російської Федерації. Прийняття спеціальних захисних заходів ініціатори розслідування мотивували нібито загрозою завдання збитків російській підшипниковій промисловості через зростання обсягів поставок цієї продукції з-за кордону. Проте українські аналітики справедливо припускають, що так звана боротьба з імпортом підшипників продиктована не турботою про російську економіку, а насамперед бажанням позбутися здорової конкуренції. До слова, українські урядовці, а надто один з департаменту Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України під керівництвом Володимира Стеценка, завзято відстоює інтереси вітчизняних виробників і, зокрема, луцького підшипникового. Вони зазначають, що подібні намагання росіян суперечать принципам угоди між Україною і Росією про вільну торгівлю, підписаної 24 червня 1993 року. Про те, що проблема надумана, свідчить і співвідношення російського експорту й імпорту роликових конічних підшипників. У 2000 році імпорт їх до Росії становив 11,3 мільйона доларів. А експорт з Росії — 21,5 мільйона. Російських підшипників експортують до України не менше, ніж від нас до Росії.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Генеральний директор ВАТ «ЛПЗ» Володимир Цибульський продемонстрував документи, які свідчать про відсутність будь-якої шкоди російським виробникам конічних роликових підшипників. У тамтешньому законі «О мерах защиты экономических интересов РФ по осуществлению внешней торговли товарами» зазначено, що захисні заходи можна запроваджувати за умови, коли аналогічній галузі російської економіки завдають істотної шкоди. Тобто скорочуються обсяги виготовлення подібного товару і його реалізації на внутрішньому ринку, знижується рентабельність виробництва. Однак офіційні документи, які є загальнодоступними і взяті з Інтернет-сайтів російських конкурентів, свідчать абсолютно протилежне. Зокрема, чистий прибуток за дев'ять місяців минулого року, тобто на момент формування заяви російських виробників, «Волзького підшипникового заводу» сягнув 55 мільйонів рублів, тобто зріс порівняно з попереднім роком на 48 відсотків. А прибуток «Самарського підшипникового заводу» виріс за рік на 18 відсотків. Рентабельність виробництва на обох заводах теж доволі висока і становить на Самарському — 47,2 відсотка, а на Волзькому — 22,6 відсотка. Як бачимо, галузь розвивається і жодної загрози з боку імпортерів немає.

Та попри ці докази керівництво ВАТ «Луцький підшипниковий завод» сумнівається в позитивному розв'язанні проблеми. Приводом слугує приклад з іншими товарними групами. Буквально днями без будь-якого розслідування було прийнято рішення обкласти митом поставки вершкового масла з України. Тому колектив заводу намагається зменшити залежність від російського ринку. За сприяння свого стратегічного інвестора й власника — шведської корпорації «SKF» — підприємство нарощує обсяги продажу підшипників західним споживачам. Лише впродовж останніх трьох років обсяги експорту продукції до Західної Європи й Південної Америки сягнули понад 37 відсотків. Згідно з бізнес-планом уже наступного року цей показник досягне 42 відсотків. На заводі успішно впроваджують програму налагодження виробництва роликових конічних підшипників нового сімейства, які взагалі не випускають у Росії. А такі підшипники застосовують на автомобілях «Мерседес», «DAF», «Вольво», «Сканія», за характеристиками вони переважають наявні в країнах СНД аналоги. Проте це не означає, що завод прагне припинити довготривале взаємовигідне співробітництво з колективами КамАЗу і ГАЗу. Однак для цього потрібне порозуміння, якого прагне «Луцький підшипниковий завод».

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

Що створимо на Форумі

АНОНС

У Києві 14—16 листопада 2002 року відбудеться Форум творчої молоді України.

Його учасники мають намір заснувати Всеукраїнську громадську організацію творчої молоді, що відстоюватиме інтереси молодих митців у державних органах всіх рівнів, впливатиме на формування державної молодіжної культурної політики. Головне завдання Форуму — прийняття проекту Державної програми підтримки творчої молоді. На пленарне засідання з цієї нагоди запрошено Президента України.

Робочу групу з підготовки Форуму очолює відомий режисер і культурний діяч Сергій Проскурня. В заяві оргкомітету, зокрема, сказано: «В сучасній культурі і мистецтві відбувається об'єктивний процес зміни поколінь та світоглядних ідеалів, тому дедалі важливіше місце посідають нові підходи, розвиваються нетрадиційні напрями творчого пошуку, підвищується роль творчої молоді, яка несе в суспільство нове мислення та нові прагнення.

Мистецькі молодіжні ініціативи активно стимулюють розвиток культури та мистецтва в нашій державі. Окремі молодіжні проекти навіть без державної підтримки виходять на міжнародний рівень, сприяючи утвердженню позитивного іміджу України».

На Форум прибудуть майже 700 делегатів з усіх регіонів. Відбудуться секційні засідання за галузями: образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва, фотографії, дизайну та архітектури, театру, кіно, музики, літератури та журналістики.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімку: всюдисущий Сергій Проскурня.

Кімнатна температура для темпераментного маестро

Новий сезон у донецькій опері 1 листопада відкрився найіталійською, як її називають, з італійських опер — «Травіатою» Верді. Вибір не випадковий: ось уже місяць, як у Донецькому академічному театрі опери та балету працює Франческо Ледда, диригент з Італії.

Дебют Ледди в шахтарській столиці відбувся на вечорі пам'яті Анатолія Солов'яненка наприкінці вересня. Публіка з цікавістю спостерігала за молодим темпераментним чоловіком, який артистично й дотепно диригував не лише оркестром, а й солістами. Такого театральний Донецьк іще не бачив.

Незважаючи на вік (йому лиш 28 років), Ледда здобув прихильність публіки в Америці, Чехії, Іспанії, на Мальті та в інших країнах, у тім числі у нас, на гастролях у Луганську та Запоріжжі.

— Я прилетів до Києва взимку 99-го, коли все було заметене снігом, — згадує в бесіді з кореспондентом «ГУ» італійський диригент. — Про те, щоб летіти до Луганська літаком, не було й мови. Поїхав поїздом. Фантастична подорож! Було холодно, всі грілися гарячим чаєм. Я не знав ані слова, але приходили пасажири з усього вагона, пригощали мене, ми розуміли одне одного. Я думав, люди в Україні такі ж холодні, як і погода, але виявилося — вони дуже щирі, товариські. Белліссімо!

У Донецьку гість працюватиме весь сезон, до кінця травня. Адміністрація театру хоче підняти рівень опери на таку саму висоту, як і донецький балет. А Франческо Ледда каже, що оркестр і хор театру відомі в Європі завдяки частим гастролям. Творча співпраця з оркестром донецької опери і привела маестро до України. Він не відчуває мовного бар'єру: «В музиці контакт відбувається на дещо іншому рівні. Оркестр трохи говорить італійською, а я — трохи російською».

Ледда працюватиме не лише з музикантами, а й із солістами. «Моє завдання — принести традиції італійського оперного театру і в спів, і в сценічну інтерпретацію». Він назвав «дуже переконливим» рівень хору, яким славиться донецький театр.

Франческо Ледда — музикант у першому поколінні: його батько й старший брат — фахівці з економіки. Ідеалом диригента вважає великого Тосканіні. А про власну дещо шокуючу манеру роботи мовить: «Я іноді танцюю перед пюпітром або керую оркестром, повернувшись обличчям до зали. Але мені допомагає вроджена імпульсивність, тому контакт із музикантами встановлюється швидко. Я передаю їм свої почуття, а вони, через музику, — публіці».

Із запрошенням італійського гостя донецький театр пов'язує чималі надії. По-перше, йдеться про роботу над операми, які вже є в репертуарі, але потребують певного шліфування. Знавці кажуть, що деякі наші постановки італійських опер нагадують голлівудські фільми «про нас». Іноземці відзначають, що за наявності чудових голосів нашим солістам не вистачає емоційності, безпосередності, що так цінуються на батьківщині опери.

З іноземними фахівцями театр працює з 1992 року: підвищення майстерності дає змогу регулярно виїжджати на гастролі за кордон. У найближчих планах Франческо Ледди — постановка «Іоланти» Чайковського, а також, можливо, іспанської сучасної опери. Твір буде надіслано спеціально для ознайомлення маестро, і якщо рівень опери виявиться досить високим, її поставлять на донецькій сцені.

Нарешті цього сезону донеччани таки сподіваються випустити «Кармен» Бізе. Доля постановки, на яку замахнувся театр ще два роки тому, виявилася непроста. Щоб виконати твір якомога ближче до оригіналу, звернулися до іспанських режисерів. Ті оцінили свої послуги у 110 тисяч доларів. Для державного театру сума, зрозуміло, нереальна. Зараз з'явилася надія на відновлення роботи над «Кармен»: італійський диригент запропонував дві кандидатури талановитих режисерів, з якими йому доводилося працювати. І які згодні на скромніший гонорар.

До речі, на запрошення італійського маестро не витрачено ні копійки з бюджету, сказав директор театру Василь Рябенький. Допомагають спонсори. «Мені дуже подобається в Донецьку, доки немає снігу», — сміється Ледда. Він каже, що тут усе дуже схоже на його батьківщину — Сицилію. У цей острів, як і в Україну, неможливо не закохатися. А тим часом до контракту з маестро внесено пункт, згідно з яким температура в наданій йому адміністрацією театру квартирі не може бути нижчою за 28 градусів. Все-таки не на Сицилії живемо.

Ліна КУЩ.

А наші знову в Нью–Йорку

ГАСТРОЛІ

Дні Одеси в Нью-Йорку — вже щорічна традиція. Ініціаторами тих днів стали одеські емігранти, це якоюсь мірою згладжує їхню ностальгію. При цьому вони створюють для гостей з Великої Одеси всі умови — від оренди концертних залів до забезпечення житлом і харчуванням, не кажучи вже про теплу й щиру атмосферу.

Недавно в нью-йоркському театрі «Мілeніум» одесити дали два концерти. Заслужена артистка України, лауреат міжнародних конкурсів Наталя Ютеш представила класичний репертуар — низку партій з вистав її рідної Одеської опери. Спрагу нью-йоркських українців, що скучили за одеськими опереттами й мюзиклами, втамували сценами з вистав Одеської оперети народний артист України Володимир Фролов, заслужені артисти Ольга Оганезова, Ауріка Ахметова, молоді обдаровані актори Володимир Кондратьєв та Олександр Кузьменков. Не обійшлося і без суто одеського гумору у виконанні Яна Левінзона, Валерія Басселя та комік-трупи «Маски». А оскільки Одеса змагається з Нью-Орлеаном та Чикаго за право зватися батьківщиною джазу, представлено й цей жанр мистецтва — він лунав в імпровізаціях Максима та Ілони Любарських, Ігоря Знаткова.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Поезія, народжена любов'ю

КАЛЕНДАР

Поет, прозаїк, кінорежисер Микола Вінграновський народився 7 листопада 1936 року в Первомайську на Миколаївщині. Після школи вступив на відділ режисури Київського театрального інституту. Далі було навчання у Всесоюзному інституті кінематографії, дебютні стрічки «Сейм виходить з берегів», «Ескадра повертає на захід», праця на кіностудії імені Довженка. Вінграновський і Довженко — окрема тема. Після кінострічки «Повість полум'яних літ», де грав юний Вінграновський, говорили навіть, що вони близькі родичі. Поет згодом писав про Довженка: «Він для мене був навіть не наставником, а божеством. Люблю те, що й він, — свій час, рідну землю».

А про самого поета писали, передусім відзначаючи щедрість філологічної культури його поезії, багатобарвний і багатозвуковий світ з казковою атрибутикою. Павло Загребельний: «Вінграновський артистично володіє мовою. Його смислова несподівана поетична мова не підвладна ні законам словотворення, ні строгим синтаксичним структурам».

Одійде, і вишневі літа одійдуть,
Одійде і пора — і моя, і твоя одійде,
Не одійде ріка, що веде нашу пам'ять, вона не одійде.
Білий цвіт поколінь на плечі, на щоці, на устах.

«Вінграновський як поет, — писав Іван Дзюба, — не стільки змінюється, скільки щоразу наново стає собою».

Поезія Вінграновського стартувала космічними мотивами (дебютна книжка «Атомні прелюди», початок 60-х), проте його інтимно зосереджений голос не позбавлений певного елегійного мажору.

Відпахла липа, білим цвітом злита,
І з літа покотилася гроза.
Ти виглядаєш іншого вже літа,
Тобі ж цього я ще не доказав.

Якось він сказав про себе: «Я чоловік влюбливий, і мої захоплення йдуть, мабуть, саме від цього. Вони в мене і є, і їх, здається, чималенько».

Щедрої любові Вам, Миколо Степановичу!

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Уточнення слова «нема», або Чи є в Україні українська термінологія

Термінологія — це те, що ми забули, а тому бездарно й безпорадно позичаємо в сусідів. А потім говоримо чи пишемо: «суспільне телебачення» замість «громадське» й «гарячі хот-доги!». Отакє — серед білого дня. А вночі вийдеш, глянеш на небо — Господи, як же все це по-нашому називається?! Ну, Чумацький шлях — знаю, що не Молочний, а все інше? Якось автор цих рядків натрапив на товстеньку книжку під назвою «Українське небо». О, думаю, це, мабуть, всі наші старовинні назви зір та сузір'їв. Аби ж! Виявилося, то книга віршів українських поетів усіх часів про все, що над головою — від «Дивлюсь я на небо...» й понині. Отакий менталітет: хороших віршів у нас завжди більше, ніж добрих словників.

Окремі прориви на цьому фронті трапляються. Так, торік вийшли «Російсько-українсько-англійський базовий словник студента-медика», «Українсько-англо-російський словник-розмовник» (автори Г. Золотухін, Н. Місник та ін.). Попит на термінологічні словники є, і його задовольняють будь-яким способом. Цієї осені у Львові відбулася VII міжнародна нукова конференція «Проблеми української термінології», де було прочитано 130(!) доповідей, передусім про термінологію науково-технічну. А тим часом державна (див. постанову Кабміну № 998 від 8 вересня 1997 року) програма «Словники України» збавила темпи, і нація змушена миритися зі склерозом точних визначень і власною безсловесністю.

Однак не мириться. Щойно в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії НАН України відбулася презентація цікавої й потрібної книжки «Проблеми термінологічного словникарства в мистецтвознавстві й етнології». Упорядник і відповідальний редактор — доктор мистецтвознавства Михайло Селівачов. Цей збірник (26 авторів) присвячено пам'яті видатного лексикографа Миколи Трохименка, одного з авторів «Словника чужомовних слів» (Харків 1932, перевидано в Києві 1996-го). Трохименка розстріляли восени 1937 року в Сандормоху. Цю збірку видано за фінансового сприяння сина вченого, Веніаміна Трохименка, котрий мешкає в США.

Нечасто наукова книжка так заворожує. Причина тут у тім, що часто й «фахівці», і «прості люди», вживаючи позичені терміни, виправдовуються однаково банально: мовляв, такого слова у нас нема. Тут варто уточнити: його «нема» не в нас, а в наших словниках. Згаданий Михайло Селівачов за останні 20 років зібрав у різних регіонах України кілька тисяч термінологічних лексем. Тисяча з них стосується лише деревообробництва. Двісті термінів з цієї тисячі в друкованих працях раніше зафіксовані не були!

Центральний розділ книги (половина її обсягу) зветься «Матеріали до українського термінологічного словника мистецтвознавства й етнології». Зокрема, Володимир Цитович і Тетяна Тимченко пропонують (уперше в Україні) проект термінологічного словника для реставраторів. Тетяна Кара-Васильєва подає схожий проект для словника термінів українського гаптування, Олег Омелян, відповідно — для словника з деревообробки, Лідія Хом'як — для словника з каменярства (камінь буває «дикий», «живий», «масний», «свіжий», «стріляний» тощо).

Стаття Михайла Селівачова присвячена спеціальній лексиці народного лозоплетіння. Цікаво, що в корзин та кошиків, різних за призначенням та конструкцією, є чудові імена: бомкало, дуфлованка, чамайдан, феделканя, кобелка, кошарка, кошуля, плетуха, партицювка, кошовка, рибничка. Деякі з цих імен (разом з кустарним промислом) помирають, а деякі й досі живуть навіть у межах Києва. Селівачов записував їх на Троєщині, Вигурівщині й Осокорках.

До речі, «відмирання» термінів — це неабияка проблема, вона стосується не лише термінології, а й узагалі мови, котра нині страждає від підміни понять, від агресивного наступу другорядних і навіть третьорядних значень. Ось цікавий приклад. Кожен знає, що значить сленговий вираз «на халяву» — те, що в українській мові завжди означало «на дурняк». Але, з'ясовується, у нас цей термін має і своє точне значення. У рецензованій книжці Олена Сом-Сердюкова подає проект термінологічного словника склярства, де згадано й «халявний метод» — дуже давній ручний спосіб виготовлення віконного скла. Спершу видували скляний циліндр, схожий на халяву чобота, потім той циліндр розрізували й вирівнювали в листове скло.

...Тираж збірника невеликий, та й «матеріали до словників» — ще не самі словники, але книжка вказує на добрі перспективи. Зазначено, що це перший том. Отже, будуть ще й інші. То й добре, менше доведеться позичати. До речі, у нас теж позичають: літ п'ятнадцять тому наш земляк Л. Прох видав у Росії свій «Словник вітрів», бо тут видати не зміг. Росіяни й досі хваляться тим унікальним словником, чимало термінів якого зібрано в Україні. Знаєте, що таке вітер-холостяк? Той, що дме вночі, бо йому не спиться.

Віталій ЖЕЖЕРА. ▼

ОСВІТА: ПЕРЕРВА НА РЕФОРМИ

Директриса прокукурікала і... виїхала до США

ПОДАТОК НА ШКОЛУ

Нині батьки зазвичай переймаються з приводу влаштування свого чада до престижної школи. Не оминули ці турботи і мою родину.

Абітурієнтка

Гімназію, до якої вирішили віддати дитину, обрали не вагаючись: у тих стінах колись навчалася я.

Завуч включила мою доньку до списку-пострирадла претендентів і, ніби між іншим, повідомила, що майбутня школярка повинна пройти невеличку співбесіду — щоб виявити її загальний рівень розвитку. Не обійшлося і без сакраментального «де працюють батьки?».

Згодом мені зателефонували і повідомили, що завтра відбудеться співбесіда. Оскільки Юля добре читала і рахувала, я не навчала її спеціально для цього. Тому коли, очікуючи в черзі, дізналася, що батьки готували дітей до співбесіди, як то кажуть, по повній програмі, я хвилювалася.

З'ясувалося, дітям влаштували справжній вступний іспит: за великим столом сиділи директорка, завуч і ще з десяток викладачів. Спочатку доньці запропонували продекламувати вірша напам'ять українською. Мала не розгубилася: «Садок вишневий коло хати...» — її улюблена річ. Потім дали почитати уривок з Франкового «Фарбованого лиса». Донька читала, а комісія перешіптувалася дедалі голосніше.

Дали завдання з математики, потім — з англійської. Я глянула на годинника: іспит тривав 20 хвилин. Щоб не обтяжувати читачів, скажу лише, що останнє було на вміння логічно мислити. Запитали: «Що зайве в цьому ряду: стіл, ліжко, шафа, полиця, кіт, стілець?» Та Юля не розгубилася і цього разу: «Ніщо, кіт скрізь може залізти». Вибух сміху розрядив обстановку.

На вулиці я поздоровила доньку з її першим у житті іспитом. Та мій настрій було зіпсовано. В глибині душі наростав внутрішній протест: середня освіта в Україні, хвалити Бога, загальнообов'язкова, то навіщо влаштовувати таке випробування? І якщо, приміром, дитина навіть не пройшла співбесіду, то чи мають освітяни право відмовити їй у виборі навчального закладу?

«Пейси», «супервайзер» і спонсори

Напередодні 1 вересня я прийшла до гімназії. Завуч заявила, що донька навчатиметься за новітньою американською методикою. І пояснила, що всі предмети, окрім рідної мови, викладатимуть англійською. До того ж ця методика включає й основи релігії, й індивідуальний підхід до кожного учня. Це здалося заманливим.

На зборах познайомилася з першою вчителькою дитини. Тетяна Олександрівна справила хороше враження. Вона говорила про той високий рівень знань, якого досягнуть наші діти за три роки навчання. Згідно з американською методикою на столі у кожної дитини стоятиме персональний комп'ютер, а ще — американський та український прапорці.

Діти отримають зошити з картинками і текстами — «пейси». Туди вони записуватимуть завдання з англійської, за якими вчитель визначатиме рівень знань кожного за спеціальною шкалою. Батьки з цікавістю роздивлялися їх. Почувши, що «супервайзер», тобто вчитель, лише стежить за самостійним виконанням завдань, а пояснює учневі тільки у разі повного нерозуміння, вони почали перешіптуватися.

Нарешті хтось порушив питання про оплату. На що вчителька відповіла: платитимемо, як усі.

«Невже, як усі, адже методика американська?» — засумнівався хтось. «Заспокойтеся, — сказав кремезний чоловік, що сидів за першою партою, — дехто з присутніх може спонсорувати цей клас. Багато хто з вас сплачуватиме символічну суму. До речі, я, як член батьківського комітету, пропоную здати гроші на ремонт, щоб діти не сиділи в курнику».

Це були квіточки...

Перші прикрощі Сімби

Тиждень донька сяяла від щастя. Тільки й чутно було: «Мамусю, у школі так цікаво! Всі уроки — англійською. Тетяна Олександрівна така лагідна, називає мене оленятком Сімбою».

Я раділа дитячому щастю. Та недовго. На зборах, що відбулися за місяць потому, батько, який казав про спонсорство, нарешті перейшов до головного: він порахував, що кожен має сплачувати щомісяця... 160 гривень. Зрозуміло, спонсорів серед присутніх не знайшлося.

І був похмурий вечір, коли мені довелося пояснювати малому оленяткові, що ми не потягнемо «американський клас». І були перші дорослі сльози на очах доні.

Наступного дня я повела Юлю до українського класу.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Кінець «супервайзера»

За якийсь час від батьків «з американського класу» я дізналася, що на їхні гроші було зроблено шикарний ремонт, спонсори придбали комп'ютери та інше обладнання. А за новітньою методикою дітей не навчали. Згодом було призначено нову директорку гімназії. Та, що запровадила «пейси» та «супервайзера», ...виїхала в Америку. Тетяна Олександрівна звільнилася.

...Повз мої вікна щоранку мчать «круті» іномарки, створюючи затори на вузькій дорозі. Їх власники везуть своїх чад до престижної гімназії, навіть не знаючи, в який спосіб зроблено її імідж.

Віра ВЕСЕЛОВСЬКА.
Київ.

У світі мудрих думок

Ви кажете: діти мене стомлюють. Ви праві. Ви пояснюєте: треба опускатися до їх понять. Опускатися, нахилятися, згинатися, стискуватися. Помиляєтеся. Не від того ми втомлюємося, а від того, що треба підніматися до їх почуттів. Підніматися, ставати навшпиньки, тягтися. Щоб їх не скривдити.

Януш КОРЧАК,
геніальний педагог.

ЩОДЕННИК

«Можете не шукати, нам і цих досить»

Завітала вчора до начальника відділення кримінальної міліції у справах неповнолітніх Ірпінського МВ ГУМВС у Київській області Дмитра Баранчука. Він, сам освітянин, був вкрай обурений вихователями сусіднього району, які привозили дітей у Ворзель на оздоровлення.

Трьом з групи вештатися територією санаторію «Зірка» вочевидь набридло, вони сіли в електричку і поїхали розваг шукати. Сестрички опинилися в рідному селі, де жила бабуся, колишня вчителька, а хлопчик — у Києві.

Інший випадок трапився у санаторії «Сонячний». Тут одного дня недорахувалися двох інтернатівських дітей 8—9 років. Шукали їх працівники «Беркуту». В лісах, полях, селах...

А вихователі інтернату тим часом цинічно заявили міліціонерам: «Можете їх не шукати, нам і цих досить».

Знайшли хлопчика і дівчинку в Києві.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

ЖАРТ

Усміхніться!

Вовочка, прокинувшись уранці, подумав: «А чи не піти б мені до школи?»

І не пішов.

Мал. Віктора ПОПОВА.

ЛИПКІ РУКИ

Прокурора здивував апетит діток

Прокуратура Білозерського району Херсонської області розслідує кримінальну справу за фактом розкрадання державних коштів в особливо великих розмірах. Головні дійові особи — працівники районного управління освіти.

Прокурор району Олександр Стратюк не приховує свого подиву: надто відверто діяли хапуги. Навіть не дбали про те, щоб якось «убезпечити» свої злочинні дії.

Велика мережа позашкільних дитячих закладів у Білозерці дає можливість розвивати будь-які здібності й уподобання: спортивні, художні, технічні. А чого не зробиш для свого чада, яке після уроків залюбки біжить у спортивну секцію чи гурток юних друзів природи, а на турнірах та олімпіадах досягає помітних показників. Тому, споряджаючи сина чи доньку на чергові змагання за межі райцентру, батьки грошей не шкодують, бо переконані — коштів на це держава не передбачає.

Тож білозерські татусі й матусі були шоковані, коли їх стали запрошувати до прокуратури й показувати відомості, в яких їхня дитина буцімто розписалася за суми, що часом перевищували батьківську зарплату!

— Неозброєним оком помітно, що підписи дітей підроблені й у відомостях відрізняються, — говорить прокурор району Олександр Стратюк. — Надто дивують апетити діток: тільки-но видали їм на час змагань 10 тисяч, як через кілька днів — ще 15 тисяч.

За період з липня 2001 року «виплило» понад 100 тисяч бюджетних гривень, які «педагоги» поклали собі в кишеню.

Нині одинадцять керівників та педагогів позашкільних освітянських закладів перебувають під слідством. За власним бажанням звільнився заступник голови райдержадміністрації, що «вів» освітянські питання.

Правоохоронці продовжують розплутувати клубок, що «намотали» шахраї. А тим часом на районній освітянській ниві сталася ще одна помітна подія — ювілей начальниці управління освіти Валентини Мокроцької.

Застілля з нагоди свята за участю перших осіб району відбулося гучно й весело. Іменинницю вітали в одній із шкіл райцентру, де традиційно відбуваються такі заходи, а окремі освітянські керівники власним дітям і весілля у школі справляють.

У розпал гуляння, коли гості відтанцювали і всілися підняти черговий тост, зникла... музична апаратура. Її нещодавно придбала за бюджетні кошти райдержадміністрація для шкільних дискотек.

До чергового зведення міліції ця подія чомусь не потрапила. А розслідування кримінальної справи з цього приводу просувається, як мокре горить.

— Розслідуємо, — повідомив у розмові з кореспондентом заступник начальника Білозерського райвідділу міліції Олег Макогончук. — Але осіб, що здійснили крадіжку, ще не встановили.

Таку саму відповідь почую, напевне, і про нещодавню пропажу комп'ютера в одній з білозерських шкіл?

Тож фініш у «турнірах» білозерських педагогів та правоохоронців, вочевидь, ще попереду.

Алла БРУСИЛОВА.
Херсонська область.

Мовою документа

Прокуратурою Комінтернівського району Харкова 26.01.02 порушено кримінальну справу стосовно Л. і К. за ознаками статей 364 ч.2 і 366 ч.2 КК України. Директор школи Л. та голова піклувальної ради К. упродовж червня—серпня 2001 року, зловживаючи службовим становищем, внесли до документів завідомо неправдиві відомості стосовно проведення капітального ремонту спортивного залу школи, безпідставно витратили 8 тисяч гривень, які зібрали батьки учнів.

Липових відмінників — на море!

ТЕНДЕНЦІЇ

(Початок на 1-й стор.).

Відповідно за всі ці успіхи вони теж були належно відзначені — отримали влітку як «обдаровані діти» путівки на оздоровлення за 20—30-відсотковою вартістю до «Артеку»!

А путівки, як з'ясувалося під час перевірки, проведеної Чернігівською обласною прокуратурою, були «без проблем» видані в обласному управлінні з питань молоді і туризму, де люблять допомагати з влаштуванням відпочинку «обдарованих нащадків».

Щодо посадових осіб управління з питань молоді і туризму облдержадміністрації за фактом зловживання службовим становищем в інтересах третіх осіб порушено кримінальну справу. До речі, у червні 2000 року місцевий суд уже розглядав справу провідного спеціаліста В. Голуб за вчинення аналогічних порушень. Згідно із Законом України «Про боротьбу з корупцією» на чиновника накладено штраф у сумі 280 гривень, але через деякий час тут знову повернулися до попередньої практики.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Ведучий рубрики Іван ІЛЛЯШ.

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

Душа болить...

Нині у нашій країні за смугою відчуження суспільства перебуває понад 235 тисяч інвалідів з психічними захворюваннями. А якщо врахувати їхнє найближче оточення, сім'ї хворих, то коло людей, які потребують соціально-психологічної допомоги, розширюється до 470 тисяч.

Несвятковий дебют

Звідки береться ця хвороба, психіатри точно відповісти не можуть. Кажуть лише, що здебільшого вона дебютує після тридцяти. Щоправда, багато хто вважає, що у шизофренії — соціальний підтекст. Мовляв, хворіють на неї люди, чий громадський імунітет підірвано нестабільністю фінансовою, фізичною, особистісною... Потерпають від цієї недуги і самі хворі, і їх ближні. На жаль, і досі до психічних патологій соціум ставиться з побоюванням, наче до кримінальних захворювань. Тому психічно нездорові громадяни намагаються не афішувати свою недугу.

...У сина трапився психічний напад. Що це саме він, мати зрозуміла одразу. Допоміг стаж терапевтичної практики.

Тридцятичотирирічний Петро вхопив дерев'яний кухонний молоток і кинувся на тещу. Очі горіли нездоровим вогнем, він кричав щось незрозуміле і метався по кімнаті. Потім прискочив до дитячого ліжечка, вихопив сплячого сина і намагався його роздягненого закрити на балконі. Тоді дружина викликала міліцію й зателефонувала до свекрухи.

Разом з нарядом, який приїхав забирати дебошира, до квартири зайшла його мати. Це врятувало Петра від багатьох неприємностей в його подальшій долі. А тоді вона побачила сина, що сидів на підлозі, обхопивши дерев'яний молоток, і монотонно видавав якісь незрозумілі, нелюдські звуки. Плакав переляканий спросоння онук, міліціонерів спонукала до рішучих дій теща... Крім матері, ніхто не зрозумів: у тому, що відбувається, чоловік, який сидів на підлозі, не винний. Винний саме отой несподіваний дебют шизофренії.

Мати не віддала сина правоохоронцям. Вони вислухали фахові пояснення лікаря, промовисто покрутили пальцем біля скроні й поїхали. Невдовзі, побоюючись за свою дитину, Петра залишила дружина. Він втратив роботу. І залишився потрібним лише матері.

Під час нападів лежав у «Павловці». Повертався додому зацькований і пригнічений. Мовчав і нічого не робив. Мати, знаючи з досвіду, що означає жити в нашій країні з таким діагнозом, умовила колег не вносити інформацію про захворювання сина до комп'ютерних даних. Адже захворювання у нього загострюється лише двічі на рік, а решту часу він поводиться нормально, адекватно, може працювати, водити машину тощо. А з медичним вироком Петро навряд чи зможе повернутися до колишнього життя.

Ти що, хворий?

Так, на перший погляд, безневинно запитують одне одного люди, промовисто крутячи вказівним пальцем біля скроні. Ці жест і фраза перетворилися на своєрідну риторичну ідіому у спілкуванні. І ніхто не ображається, а головне, вже не замислюється, що за цим стоїть.

Дуже довго психіатрія була засекреченою галуззю медицини. Тому жодних досліджень цієї групи інвалідів з метою їх адаптації і допомоги не проводили. І лише кілька років тому Міжнародний доброчинний фонд «Дослідний центр соціальної політики» вперше в Україні почав працювати над експериментальним проектом, вивчаючи кризові ситуації в сім'ях інвалідів із психічними захворюваннями.

З'ясовуючи причини кризових ситуацій, фахівці центру вперше у практиці таких досліджень поцікавилися думкою психічно хворих людей. Ті назвали дванадцять проблем, які їх турбують. Серед них — недосконалість нормативно-законодавчої бази, що регулює статус інваліда з психзахворювання, брак інформації і неможливість вільного доступу до особистої медичної документації в реабілітаційний період. До речі, проти останнього пункту «незадоволення» своїх пацієнтів категорично виступили медики, котрі не бажають розкривати «таємницю» хвороби й лікування психічно ураженій людині.

Родичі психічно хворих людей назвали 60 проблем, з якими вони стикаються у повсякденному житті. Серед них — медико-соціальна допомога інвалідам, умови перебування у психіатричних клініках, якість надаваних амбулаторних послуг, розміри соціальних пенсій, спілкування із сусідами.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Лікування ізоляцією

Свого часу завдяки Асоціації психіатрів України я побувала в Черкаській обласній психіатричній лікарні міста Сміли. Людина, котра вперше потрапила за ворота цього закладу, все побачене сприймає досить неадекватно, з урахуванням нормальних умов життя і відносин, до яких ми звикли у нашому здоровому оточенні.

Лікарня поділена на два табори. Для новеньких — дебютантів. І для «старожилів». Умови утримання перших майже не відрізняються від звичайних стаціонарів — світлі палати, білизна, у коридорах квіти. Але те, що я побачила у другому відділенні психушки, більше нагадувало барак за гратами, аніж медичний стаціонар. Темний коридор, переповнені палати без дверей, ліжка без простирадл і зацьковані пацієнти. Вони були покинуті напризволяще: хтось ходив вузенькими проходами між ліжками (коридором можна гуляти лише з дозволу персоналу), хтось ховався під ковдрою...

Їх ізольовано від здорового суспільства, вилучено і кинуто в задушливу вбогу резервацію для божевільних. Так, вони хворі й не можуть самі себе доглядати. Дехто не має родичів, багато хто потрапив сюди за згодою близьких людей.

Приводом для відвідування Черкаської обласної психлікарні став лист родичів її пацієнтів, що надійшов до Асоціації психіатрів України. У ньому люди просили захистити їх від свавілля персоналу. Писали, що хворі в цьому медзакладі голодують, з них знущаються, б'ють.

В Асоціації психіатрів України стверджують, що випадки побиття хворих медперсоналом непоодинокі у системі психіатричних стаціонарів. Переважно жорстоке ставлення до пацієнтів провокує закритість таких установ від громадянського суспільства, їхній статус «окремої держави» з власними законами й поняттями.

Тоді нам так і не вдалося добитися істини. Пацієнт, якого начебто побили медпрацівники, відмовився від свідчень. Він стверджував, що сам упав у ванній кімнаті і зламав щелепу... Майже неможливо дізнатися правди від психічно хворої людини, котра, по суті, є заручником психіатричної лікарні. Пацієнти, на сто відсотків залежні від своїх лікарів і сестер, ніколи не скажуть нічого поганого на їхню адресу. Інакше їм же буде гірше. От тільки чомусь дідусь, який лежав у тому бараку на брудному матраці, на моє запитання, як тут живеться, дуже швидко відрапортував:

— Нам тут добре. Нас тут не б'ють. Годують, миють і навіть нігті стрижуть.

Ольга ВАУЛІНА.

ФУТБОЛ

Святкували в динамівському домі

Золотий ювілей Олега Блохіна відзначали в його рідному домі — футбольному клубі «Динамо» (Київ). Президент динамівського ФК Ігор Суркіс і працівники клубу влаштували для свого зіркового екс-гравця яскраве свято. Щире і світле. Чудово впоралися з роллю ведучих відомі журналісти Олексій Семененко та Олександр Липенко.

Серед численних гостей, присутніх на церемонії, були відомі футболісти київського «Динамо», колеги Блохіна по славних роках звитяг динамівців у єврокубках та чемпіонатах СРСР. Вони вітали ювіляра, його прекрасних батьків — Катерину Захарівну та Володимира Івановича.

Олег Блохін, окрім подарунків, отримав ще й кілька нагород. Народний депутат України, президент ФФУ Григорій Суркіс зачитав указ Президента України Леоніда Кучми про нагородження Олега Блохіна орденом «За заслуги» III ступеня.

Мерія Києва відзначила найкращого футболіста Європи 1975 року «Знаком пошани» — найвищою нагородою міста.

Відомо, що за радянських часів Блохін дослужився до звання майора міліції. Отож свого офіцера вшанувало також МВС. Перший заступник голови товариства «Динамо», генерал Віктор Корж вручив йому найвищий динамівський знак, а ще раніше Олег Володимирович отримав також «Хрест Слави».

Від олімпійського комітету Блохін як дворазовий бронзовий призер олімпіад (1972, 1976 років) одержав Почесний знак за вагомий внесок у розвиток олімпійського руху. Поздоровив іменинника з днем народження і голова Держкомспорту Росії В'ячеслав Фетісов, який передав через свою колегу в Україні — Марію Булатову, підкресливши, що в Росії 5 листопада також святкують 50-річчя видатного футболіста.

Серед іменитих гостей на церемонії були присутні колишній мер Києва, академік, Герой Соціалістичної праці Валентин Згурський, перший президент незалежної України Леонід Кравчук. До речі, Леонід Макарович зачитав вірша, присвяченого ювілярові, якого написала одна з колег Блохіна по парламенту. А Валентин Арсентійович Згурський розповів цікаву історію, як колись Блохіну «незаконно» дали квартиру на Хрещатику.

Друг у житті і партнер по «Динамо» та збірній Леонід Буряк сказав, що Олег — і вправний політик, і класний тренер. Однак, можливо, варто визначитися, де себе ліпше реалізовувати.

Сам ювіляр повідомив, що поки що він віддає перевагу політиці. Хоча не відкидає варіанта згодом продовжити тренерську кар'єру.

Тренерські сповіді

На черговому засіданні виконавчого комітету Федерації футболу України звітували наставники національних команд (від юнацької до головної). Ухвалили рішення звільнити з посади головного тренера молодіжної збірної України Анатолія Крощенка. На цій посаді працюватиме заслужений майстер спорту, 37-річний Павло Яковенко. Він тренуватиме й юніорську збірну України.

У тренерській команді — ще одна зміна. Замість Валентина Луценка головним тренером юніорів (U-17) став колишній півоборонець «Динамо» (Київ) і національної команди Юрій Калитвинцев.

Традиції не порушили

Чемпіонат країни. Вища ліга. Відкладений матч 6-го туру. **«Карпати» — «Динамо». 0:0.** 9 600 глядачів.

Лідирують: «Шахтар», «Дніпро» — по 35 очок, «Динамо», «Арсенал» — по 30, «Металург» Д — 27.

Либонь, не варто казати, яка потрібна була перемога гостям. Але відомо й те, що у Львові динамівцям традиційно грати особливо важко. А тут ще й погода внесла істотні корективи. Гості з осіннього Києва потрапили до зимового Львова (там випав сніг).

Якщо в першому таймі на полі спостерігалася порівняно рівна боротьба, то після перерви перевага «Динамо» була незаперечна. Та вкотре підвела реалізація. Нагоди забити втратили Рінкон, Шацьких, Чернат та Белькевич. З найкращого боку зарекомендував себе воротар «Карпат», польський «легіонер» Налепа.

Суперники «Шахтаря» відомі

На одинадцятому турнірі «Кубок чемпіонів Співдружності», який традиційно відбудеться наприкінці січня в Москві, Україну представлятиме чемпіон країни донецький «Шахтар». У груповому турнірі суперниками нашої команди будуть чемпіони: Таджикистану («Регар—ТадАЗ», матч пройде 18 січня), Литви («Каунас», 19 січня) і Азербайджану («Шамкір», 21 січня). Для виходу до наступного раунду у груповому турнірі треба посісти одне з двох перших місць.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: нашу країну на турнірі «Кубок чемпіонів Співдружності» презентуватиме донецький «Шахтар».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Класична і народна: вибір за пацієнтом

У Латвії відбувся І Балтійський конгрес народної медицини і цілительства, в якому взяли участь і кияни.

Дорогою до Риги з Юрмали, де проходив форум, генеральний директор Української асоціації народної медицини Валерій Поканевич сказав мені:

— У Китаї кажуть, що людина, котра знає лише європейську медицину, стоїть на одній нозі. А та, що знає і медицину народну, стоїть на обох.

Його доповідь на конгресі викликала інтерес. Ще б пак: кандидат медичних наук, хірург вищої кваліфікації, заслужений лікар України і водночас гендиректор асоціації, він уособлює собою зв'язок класичної європейської науки з народною і нетрадиційною (новітньою) медициною. «Медицина єдина! — Не раз підкреслював В. Поканевич. — І треба надати пацієнтові змогу вибору залежно від стану його здоров'я та світогляду».

Така постановка питання викликала розуміння присутніх. А правове становище народної і нетрадиційної медицини в нашій країні — навіть «білу» заздрість. У той час, як в Україні є низка нормативних актів і навіть Комітет з питань народної і нетрадиційної медицини Міністерства охорони здоров'я, в інших країнах, представлених на форумі в Юрмалі (крім Білорусі), цього немає.

У Латвії, наприклад, професія цілителя лише згадана в переліку медичних професій, але нема правових актів, що регулюють його діяльність. А в Естонії та Литві офіційно таку професію не визнано, тому цілителі працюють переважно «під дахом» громадських об'єднань і клубів.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

ДЗЕРКАЛО

Грушева поляна

Таку назву має центральна садиба Ялтинського лісництва, розташована на висоті 600 метрів над рівнем моря. Її назва походить від старої груші, відомої з часів другої світової війни. Господарює тут лісничий Володимир Вейкін.

Вузьке шосе в'юниться вгору. Прохолодно. У глибоких ущелинах повільно пливуть хмари, подекуди закривають сонце. Стає ще холодніше. Ми на висоті 1100 метрів.

Ідемо буковим лісом. Затяжної дощової погоди це дерево мов губка вбирає вологу, а у спеку повільно віддає її землі. Наш «уазик» вже подолав позначку 1448 метрів над рівнем моря, найвищу точку дороги, так званий Нікітський перевал. Буковий ліс позаду, його змінює ріденький сосняк. Дивуюся, як може рости деревце, чіпляючись корінням тільки за верхівки скель?

А які унікальні властивості мають глибочезні карстові ями! На великій висоті в них збирається дощова вода, яка через тріщини у гірській породі поповнює джерела. Навіть сніг, повільно танучи, лежить в таких схованках роками.

У лісництві створено шість штучних водойм. З них п'ють воду звірі, тут розводять рибу, а у разі пожежі вони виручають лісників.

Олекса ВАЩЕНКО,
журналіст.
Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

ТОВ «ПКФ «Альта», код ЄДРПОУ 20249026, юридична адреса: 52800, Дніпропетровська обл., м. Першотравенськ, вул. Гагаріна, 7-49, р/р 26002009890101 в Павлоградській філії АППБ «Аваль» (м. Павлоград), МФО 306726, справа № Б24/129/02. Розпорядник майна — Талан Р. Г. (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Робоча, 166/а-93, тел. — 92-53-18, 37-74-70).

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю «ТТК» звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності пов'язаної з постачанням природного газу за нерегульовним тарифом по території України.

ТОВ з іноземними інвестиціями «Нортел Нетворкс Україна ЛтД» (код ЄДРПОУ 20071388) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення. Претензії просимо направляти на ім'я ТОВ «Зовнішінформаудит С» з вказівкою «для «Нортел Нетворкс Україна ЛтД» за адресою: м. Київ, 03070, вул. Фролівська, 3/34, 3-й поверх.

Акціонерне товариство **«Поліграфсервіс»** (код ЗКПО 23722925) м. Києва повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з моменту виходу цього оголошення: тел. 416-82-55.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

СВК «Перемога», код ЄДРПОУ 00847699, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Балівка, р/р 26000200015002 в Петриківському філіалі АК АПБ «Україна», МФО 305158, справа № Б15/111/02. Розпорядник майна — Михайлець О. В., м. Дніпропетровськ, вул. Ленінградська, 18-12.

Для поліпшення законотворчої діяльності з питань бюджетної та податкової політики Міністерство фінансів України запрошує на роботу юристів для підготовки законопроектів.

У конкурсі можуть взяти участь громадяни України, які мають вищу юридичну освіту та досвід роботи із нормопроектування.

Додаткову інформацію щодо функціональних обов'язків та умов оплати праці надає відділ добору і розстановки кадрів Управління кадрів і навчальних закладів Міністерства фінансів за телефонами: 293-40-53; 293-32-79.

Адреса: м. Київ, вул. Грушевського,12/2.

ОАО «Симферопольский райагрохим»

реализует трактора К-701 с 8-ми корпусными плугами б/у по цене 70 тыс. гривен. Тел./факс: 25-50-18, 25-55-21, 25-51-83, 25-52-15. г. Симферополь, ул. Автомобилистов,4.

ООО «Ривиера-Элеганс» объявляет о своей ликвидации с 1 ноября 2002 года. Претензии принимаются на протяжении 2 месяцев.

Производственный кооператив «Кровельщик» (идентификационный код 21502755), зарегистрированный по адресу: г. Киев, ул. Бориспольская, 15, сообщает о своей ликвидации.

Все претензии принимаются в течение 2-х месяцев по тел. (044) 295-90-19.

Господарський суд. Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 24.10.2002 р. порушив справу № Б-19/144-02 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Вовчанське» (ЄДРПОУ 00412323, с. Тихе, Вовчанський р-н, Харківська обл., 62508, р/р 260042941 у ВАТ «Мегабанк» МФО 351629).

Розпорядник майна Тризна О. В. (ліц. № 250285 від 29.01.2002 р., адреса: вул. Польова, 10, кв. 17, м. Харків, 61068).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справи про банкрутство:

1. Державного відкритого акціонерного товариства Шахти «Степова» дочірнього підприємства державної холдінгової компанії «Павлоградвугілля», код ЄДРПОУ 00178442; 52800, Дніпропетровська область, м. Першотравенськ, р/р 2600330170115 у відділенні АК «Промінвестбанку», м. Павлоград, пров. Музейний, 1; МФО 305556. Розпорядник майна — Безпалов Володимир Григорович, ліцензія № АА 140430, тел. 8 (056) 59-23-70; справа № Б15/103/02.

2. Відкритого акціонерного товариства «Дніпродзержинський автомобільний завод», код ЄДРПОУ 05482481; 51927, м. Дніпродзержинськ, вул. Стасова, 79, р/р 26008301171970 в філії Відділення «Промінвестбанку» в м. Дніпродзержинську Дніпропетровської області, МФО 305501. Розпорядник майна Бєлік Сергій Пилипович, ліцензія № АА 249929, м. Дніпродзержинськ, а/с 396 (51914, тел. (0569) 531306). 13.09.2002 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, справа № Б24/164/02.

3. Відкритого акціонерного товариства «Дніпродзержинське автотранспортне підприємство 11265», код ЄДРПОУ 03116186, 51914, м. Дніпродзержинськ, Західний проїзд, 1, р/р 26004161620001 в Дніпродзержинській філії «Приватбанк», МФО 305965. Розпорядник майна — Козаченко Володимир Михайлович, ліцензія АА000003. 02.09.02 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів, справа № Б24/151/02.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство: відкритого акціонерного товариства «Автодізель», код ЄДРПОУ 03116239; 50045, м. Кривий Ріг, вул. Лозоватська, 116 А; п/р 26008201140419 Центральноміське відділення КБ «Промінвестбанк», м. Кривий Ріг, МФО 305493. Розпорядник майна — Шрамко Олександр Юрійович, ліцензія АА № 250467, тел. (0564) 95-81-92; справа № Б29/8/02.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство: ТОВ «Мрія», код ЄДРПОУ 00847618, юридична адреса: 52070, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Новоолександрівка, вул. Паркова, 1, р/р 26008106908001 в ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № Б15/99/02. Розпорядник майна — Чікільдін О. М., тел. — (0562) 42-68-43.

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б, Постановою по справі № 23/334-б від 10.10.2002 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «Соляріс» (адреса: 04071, м. Київ, вул. Костянтинівська, 26, код ЄДРПОУ 21479283), р/р 26002209802023 у Печерській філії АКБ Укрсоцбанк, м. Києва, МФО 322090, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «КОВЕЛЬНАФТОПРОДУКТ»!

Повідомляємо, що чергові збори акціонерів ВАТ «Ковельнафтопродукт» відбудуться 24 грудня 2002 року об 11-й годині за адресою: м. Ковель, вул. Луцька, 21 (головний офіс).

Порядок денний:

1. Затвердження рішень та звіту Спостережної Ради Товариства за 2000 та 2001 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 2000 та 2001 рік.
3. Звіт правління про господарську діяльність за 2000 та 2001 рік.
4. Затвердження річного звіту та балансу за 2000 та 2001 рік. Порядок розподілу прибутку підприємства.
5. Вибори членів Ради Товариства (Спостережної Ради) та Голови Ради. Прийняття рішення по делегуванню Раді Товариства (Спостережній Раді) функцій, що належать до компетенції Загальних зборів акціонерів.
6. Вибори ревізійної комісії.

Реєстрація учасників зборів з 9 год. 30 хв. до 10 год. 45 хв. у день скликання зборів за місцем їх проведення.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт або документ, що посвідчує особу; сертифікат акцій, представникам акціонерів та юридичним особам — довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством.

Довідки за телефонами: (8-03352) 2-51-78; 2-40-10.

Господарський суд Харківської області (61002, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № Б-19/104-02 про банкрутство ВАТ «Сад» (Харківська область, Харківський район, с. Затишшя, код ЄДРПОУ 00412458, р/р 26007301875969 в Московському відділенні АК ПІБ, м. Харків, МФО 351425).

Розпорядником майна призначено Назирову Вікторію Петрівну — ліцензія № 249730 від 19.10.2001 року, адреса: м. Харків, вул. Мироносицька, буд. 99, кв. 149.

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ,
розташований за адресою: 83048, м. Донецьк, вул. Артема,157

ПОСТАНОВОЮ ВІД 29.10.02 Р. У СПРАВІ №32/137Б визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство "Торговий дім "Юго-Восток" (83000, м. Донецьк, вул. Університетська, 2-а), п/р 26005559773000 у філії ПУМБ м. Донецька, МФО 335537, ЄДРПОУ 24907880 та розпочав ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Несвіт Л.Ф., ліцензія Мінекономіки №249934 (адреса : 85400, Донецька обл., м. Селідове, вул. К. Маркса, 3/14)

Господарський суд Житомирської області (10000, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушив справу № 1/87Б про банкрутство Андрушівського ДВПЖКГ (юридична адреса: 13400, Житомирська область, м. Андрушівка, вул. Кірова, 67, р/р 260043985 в ОД АППБ «Аваль» м. Житомир, МФО 311528, КОД 03343634.

Розпорядником майна ДВПЖКГ призначено арбітражного керуючого Горбачевського В. Д., ліцензія АА № 047603 від 27.08.01 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

ВАТ «Спеціальний трест № 5», код ЄДРПОУ 04800447, м. Дніпропетровськ, вул. Криворізька, 72, р/р 26005120404001 у КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № Б 24/138/02. Розпорядник майна — Талан Л. Г.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтерфорум-Інвест»,

зареєстроване Печерською районною державною адміністрацією м. Києва, свідоцтво від 20.05.96 р. № 107054, ідентифікаційний код ЄДРПОУ 21530955, юридична адреса: м. Київ, вул. Інститутська,25, у зв'язку з припиненням господарської діяльності повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Будлісзаг» (ЄДРПОУ 30598259) повідомляє про свою ліквідацію. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 04205, Київ, Оболонський пр., 14-А, кв.37 або за тел. 491-04-55.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу про банкрутство:

ПП «Фірма Інтерплюс», код ЄДРПОУ 25528133, юридична адреса: 52700, Дніпропетровська область, смт. Петропавлівка, вул. Лугова, 56, р/р 26003268430001 в ФКБ «Приватбанк», МФО 305727, справа № Б24/52/02. Розпорядник майна — Козаченко В. М.

Державна податкова інспекція у м. Торезі (86600, м. Торез, вул. Миколаєва, 40) повідомляє, що господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушена справа про банкрутство № 15/293Б від 23.09.2002 р. Державного відкритого акціонерного товариства «Шахта ім. К. І. Кісельова» — дочірнього підприємства державної холдингової компанії «Торезантрацит» (86616, м. Торез Донецької області; код ЄДРПОУ 00175886, п/р 26009307460005 у відділенні Промінвестбанку України у м. Торезі, МФО 334282).

Дата введення мораторію на задоволення вимог кредиторів — 23.09.2002 р.

Розпорядник майна Милонов Ростислав Юрійович, ліцензія № 070.

Господарський суд Херсонської області (м. Херсон, вул. Горького, 18) постановою № 5/4-Б від 01.10.02 р. визнав житлове експлуатаційне об'єднання Комсомольського району м. Херсона банкрутом, р/р 26002285 АППБ «Аваль» м. Херсон МФО 352093 код 5478752 і відкриває ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Ніколенко Сергія Миколайовича тел.(80552) 22-31-17 м. Херсон.

ТОВ «Фінкап» (код ЄДРПОУ 31714959) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів протягом одного місяця приймаються за адресою: 83048, м. Донецьк вул. Челюскінців, 202 а.

ТОВ «Алексі» (код ЄДРПОУ 30652106) ліквідується. Претензії кредиторів приймаються до 29 грудня 2002 року за адресою: м. Одеса, вул. Самарська, 4. Тел. 39-14-61.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського,29) порушив справу № 14/39а про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Нива», ЗКПО 05527166 (27246, Кіровоградська область, Бобринецький район, с. Федіївка, вул. Яницького,87, р/р 26007140611001 в Бобринецькому ТВБВ АКБ «Україна», МФО 323011). Розпорядник майна Охінченко Сергій Михайлович (25200, м. Кіровоград, вул. Космонавта Попова,7, кв.94, ліцензія № 047776).

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДАЛІ БУДЕ

Слово про дуба, який ламає циркулярці зуби

ПОБАЧЕНЕ В ДОРОЗІ

Мода на меблі мінлива. Комусь подобається обставляти своє помешкання шафами й сервантами зі штучним, імітованим під шпон покриттям, а декому гріє душу натуральна деревина. На смак і колір, як відомо, однодумців немає. Але є меблі, так би мовити, еталонні, що ніколи не старіють. Користуються ними «вершки» суспільства — королі, президенти, герцоги, графи, барони й дехто з «нових українців». Йдеться про меблі з мореного дуба.

Коштують вони великих грошей передовсім тому, що дорога деревина, з якої їх виготовляють. Щоб дуб став мореним, його слід упродовж тривалого часу утримувати в воді, яка містить у собі солі заліза. Саме цей чинник впливає на красу деревної текстури. Одне слово, чим довше дубова колода вилежується у водній залізистій купелі, тим твердішою й ціннішою стає її серцевина. Зрозуміло, що для роботи з такою деревиною потрібні спеціальні твердосплавні інструменти. Звичайна циркулярка швидко поламає собі зуби на мореній дубовій колоді. Фахівцям це добре відомо.

Проте я знаю людину середнього достатку, котра має в своїй оселі меблі з мореного дуба. Цей чоловік з міста Кіцмань виготовив їх власноруч. Матеріал для них дістався йому з акваторії ріки Прут. Кілька років тому під час посушливого літа він випадково натрапив на кілька великих дубових колод у змілілій прибережній місцині.

Із Польщі Микола Ратушняк привіз твердосплавну пилу й порізав нею дубові колоди, які пролежали в прутській воді близько століття, на дошки, а з них виготовив згодом диван, стільці, шафи, стіл та лавки.

Краса цих меблів не піддається опису. Природа довго працювала над затопленими дубами, щоб надати їм благородної текстури.

Фото автора.

Знахідка мого знайомого не рідкісна. Той, хто живе в прибережних смугах буковинських річок, не раз натрапляв на підводні кладовища морених дубів. Але знайти такий скарб — це лише півсправи. Далі все залежить від кваліфікації червонодеревника, який виготовлятиме меблі з такої деревини. Не кожному таке під силу.

Найбільші розсипи мореного дуба виявили близько двадцяти років тому в акваторії річки Прут працівники Неполоковецького гравійно-піщаного кар'єру. На триметровій глибині ківш екскаватора несподівано натрапив на тверді колоди. Коли машиніст придивився до того, що лежало під товщею гравію, то мало не зойкнув від подиву. Колоди витягали кілька тижнів. Було їх більш як сорок штук. І всі — в чотири, а то і п'ять обхватів людських рук.

Екскаваторник притягнув трактором дубові стовбури додому і спробував порозпилювати їх циркуляркою, та вмить зламав їй сталеві зуби.

На жаль, цінну деревину було використано не за призначенням — її пустили на дрова.

На місце знахідки я привіз археолога. На його думку, цим дубам перевалило за сто років. А найтовщий, мабуть, потягне й на півтора століття. Дерева, на думку фахівця, опинилися в руслі Пруту в результаті лісової пожежі, про що свідчить їх обгоріле коріння. Вода врятувала колоди від нищівного полум'я.

Отож коли натрапите на мореного дуба, то моя вам порада — не поспішайте пускати його на дрова. Покажіть знахідку досвідченому меблярові й побачите, як засвітяться в нього від подиву очі. Він дасть раду цінній деревині. Думаю, що вам не завадить мати в хаті панські меблі з прадавнього буковинського дуба.

Наші пращури — слов'яни — знали справжню ціну мореним колодам. З них вони виготовляли язичницьких богів, бо вважали, що багатовікове дерево, мічене блискавицею та вистояне в дніпровській воді, має велику чудодійну силу.

Василь БАБУХ.

На знімку: шматки мореного дуба, витягнутого з Прутського русла.

Гербіциди можуть... змінити стать

Американські дослідники стверджують, що поширений у світі гербіцид атразин — серйозна небезпека для жаб та інших амфібій. Як з'ясувалося, у самців леопардових жаб, які мешкають у водоймищах, забруднених атразином, під впливом хімікату починають з'являтися характеристики, властиві особинам протилежної статі.

Виробники атразину, проте, не згодні з висновками вчених. За їхньою версією, подібне явище (природна зміна статі у жаб) спостерігалося в амфібій ще до того, як препарат узагалі надійшов у продаж, так що пов'язувати одне з іншим некоректно.

ЦЕ ЦІКАВО

Чи був отруєний Наполеон?

Дослідники дійшли висновку, що висока концентрація миш'яку у волоссі Наполеона не є результатом того, що імператора отруїли, а, найпевніше, викликана використанням олії для волосся, порохом або мастикою для шпалер.

Як відомо, Наполеон помер 1821 року на острові Святої Єлени. Проведене тоді дослідження встановило, що він помер від ускладнень, пов'язаних із виразкою шлунка.

Проте в липні 2001 року версія про те, що імператора було отруєно, частково підтвердилася в результаті судової експертизи його волосся: рівень вмісту миш'яку в ньому в 7—38 разів перевищував норму.

Додаткові дослідження поставили цю версію під сумнів. Учені виявили високу концентрацію миш'яку в пасмах волосся Наполеона, зрізаних у 1805-му, 1814-му і 1821-му роках. З чого було зроблено висновок: річ не в речовині, вельми поширеній на ті часи.

Отже, ще рано ставити крапку в історії смерті французького імператора. Деякі дослідники взагалі стверджують, що тіло Наполеона могло бути замінене трупом іншої людини. Нещодавно вони навіть зробили спробу, щоправда, невдалу, добитися ексгумації тіла для проведення аналізу ДНК.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Мерзни–мерзни, журналістський ніс

НЕОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН

Понад 150 працівників Житомирського обласного телебачення змушені працювати при температурі, близькій до нуля.

Спроба комунальної служби підключити до тепломережі міський телецентр завершилася невдачею: його опалювальні системи вийшли з ладу. Електричні обігрівальні прилади, включені в багатьох кабінетах, не можуть забезпечити нормальний тепловий режим, не кажучи про студії, монтажні та інші технологічні приміщення. Видавати щодня в ефір понад 11 годин телепередач журналістам, режисерам та іншим працівникам телецентру доводиться, в буквальному розумінні, у хутряному одязі й рукавицях.

Як повідомляє «Оглядач», опалювальний сезон досі не розпочався в Житомирі у багатьох житлових будинках —влада не підключає їх унаслідок великих боргів населення за споживання житлово-комунальних послуг.

Лосиний секс шкідливий для водіїв

КУРЙОЗИ

На північному сході Швеції, поблизу містечка Какуасен, з'явився незвичний дорожній знак. На ньому зображені два лосі в досить недвозначній позі.

Керівник поліцейського управління міста пояснив, що ці знаки встановлено тимчасово, на період шлюбного сезону тварин. «Багато водіїв відволікаються на лосів, і ми були змушені поставити такі знаки, щоб попередити їх і змусити бути уважнішими на дорозі», — сказав охоронець закону, **повідомляють Mignews.**

Фото АП.

Сови рятуються від переслідування

Рідкісну для Ленінградської області птаху — полярну сову — можна тепер побачити біля селища Овсеве Виборзького району. Місцеві мешканці поставилися до появи птахів по-філософськи, вирішивши, що це віщує швидке настання зими. Однак усе, з'ясувалося, набагато простіше — після виходу на екран фільму про Гаррі Поттера норвезькі туристи всілякими можливими способами намагаються добути занесених до Червоної книги полярних сов. Завзяті шанувальники кіногероя ладні викладати за них сотні доларів, тому совам довелося переселитися до Росії, де поттероманія ще не набула такого глобального характеру.

Як міксер по судах крутився

Мешканка Херсона виграла суд у фірми «Цептер». Протистояння тривало майже чотири роки!

Ще в грудні 1998-го Марія Іванівна звернулася до продавця з претензією: придбаний за 219 «у. о.» електроміксер не справляється з передбаченими інструкцією функціями. Повернути гроші споживачці відмовилися. Витрачену суму, додавши до неї ще й компенсацію моральних збитків, вона виставила в позовній заяві.

Рішення Суворовського районного суду міста Херсона на користь потерпілої продавець оскаржив у апеляційному суді області. Вища інстанція задовольнила позов частково. Фірма повернула Марії Іванівні вартість неякісного товару, що за час судових «розборок» зросла від 750 до 1169 грн. 18 коп., оплатила 250 гривень юридичних послуг та 51 гривню держмита.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311206. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos